

Utgiftsområde 4

Rättsväsendet

Utgiftsområde 4 – Rättsväsendet

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Lagförslag.....	6
2.1	Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken.....	6
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister.....	7
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott.....	8
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet.....	9
2.5	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).....	10
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet.....	12
2.7	Förslag till lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (2018:585).....	13
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning	14
2.9	Förslag till lag om ändring i lagen (2024:326) om hemliga tvångsmedel i syfte att verkställa frihetsberövande påföljder	15
3	Rättsväsendet	17
3.1	Utgiftsområdets omfattning.....	17
3.2	Utgiftsutveckling.....	18
3.3	Mål för utgiftsområdet.....	19
3.4	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	19
3.5	Resultatredovisning.....	20
3.5.1	Utvecklingen av brottsligheten, tryggheten och förtroendet för rättsväsendet.....	20
3.5.2	Organiserad brottslighet.....	28
3.5.3	Flödet i brottmålsprocessen.....	31
3.5.4	Dömande verksamhet, exklusive migrationsmål och brottmål.....	40
3.5.5	Hot mot Sveriges säkerhet	41
3.5.6	Brottsförebyggande arbete	44
3.5.7	Stöd till brottsoffer.....	48
3.5.8	Utvecklingen av rättsväsendets kostnader.....	50
3.6	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen	51
3.6.1	Brottsutvecklingen, organiserad brottslighet och flödet i brottmålsprocessen	51
3.6.2	Dömande verksamhet.....	53
3.6.3	Hot mot Sveriges säkerhet	53
3.6.4	Brottsförebyggande arbete	53
3.6.5	Stöd till brottsoffer.....	54
3.7	Tillkännagivanden.....	55
3.8	Politikens inriktning	67
3.8.1	Fortsatta förstärkningar till rättsväsendet.....	67
3.8.2	Åtgärder för att stärka det brottsförebyggande arbetet.....	69
3.8.3	Brottsutsatta i fokus	70
3.8.4	Skärpta straff och effektivare verktyg för det brottsbekämpande arbetet.....	72
3.9	Budgetförslag.....	74
3.9.1	1:1 Polismyndigheten.....	74
3.9.2	1:2 Säkerhetspolisen.....	76
3.9.3	1:3 Åklagarmyndigheten.....	77
3.9.4	1:4 Ekobrottsmyndigheten.....	79
3.9.5	1:5 Sveriges Domstolar.....	80

3.9.6	1:6 Kriminalvården.....	82
3.9.7	1:7 Brottsförebyggande rådet	86
3.9.8	1:8 Rättsmedicinalverket.....	87
3.9.9	1:9 Brottsoffermyndigheten.....	89
3.9.10	1:10 Ersättning för skador på grund av brott	90
3.9.11	1:11 Rättsliga biträden m.m.	91
3.9.12	1:12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.....	94
3.9.13	1:13 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar.....	95
3.9.14	1:14 Bidrag till brottsförebyggande arbete	96
3.9.15	1:15 Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd	97
3.9.16	1:16 Domarnämnden	98
3.9.17	1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering.....	99
3.10	Namnbyte för Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden	100
3.10.1	Ärendet och dess beredning	100
3.10.2	Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden blir Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd.....	101
3.10.3	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	102
3.11	Författningskommentar.....	102
3.11.1	Förslaget till lag om ändring i rättegångsbalken	102
3.11.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister	102
3.11.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott.....	103
3.11.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet	103
3.11.5	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	103
3.11.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet.....	104
3.11.7	Förslaget till lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (2018:585).....	104
3.11.8	Förslaget till lag om ändring i lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning	104
3.11.9	Förslaget till lag om ändring i lagen (2024:326) om hemliga tvångsmedel i syfte att verkställa frihetsberövande påföljder.....	104

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i rättegångsbalken (avsnitt 2.1).
2. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister (avsnitt 2.2).
3. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott (avsnitt 2.3).
4. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet (avsnitt 2.4).
5. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (avsnitt 2.5).
6. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet (avsnitt 2.6).
7. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (2018:585) (avsnitt 2.7).
8. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning (avsnitt 2.8).
9. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2024:326) om hemliga tvångsmedel i syfte att verkställa frihetsberövande påföljder (avsnitt 2.9).
10. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2026 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt tabell 1.1.
11. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2026 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	
1:1 Polismyndigheten	48 375 533
1:2 Säkerhetspolisen	3 047 500
1:3 Åklagarmyndigheten	2 891 903
1:4 Ekobrottsmyndigheten	1 218 883
1:5 Sveriges Domstolar	8 452 927
1:6 Kriminalvården	24 204 721
1:7 Brottsförebyggande rådet	316 670
1:8 Rättsmedicinalverket	716 787
1:9 Brottsoffermyndigheten	80 859
1:10 Ersättning för skador på grund av brott	281 953
1:11 Rättsliga biträden m.m.	4 404 007
1:12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	79 487
1:13 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar	20 174
1:14 Bidrag till brottsförebyggande arbete	158 157
1:15 Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd	48 032
1:16 Domarnämnden	14 387
1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	432 000
Summa anslag inom utgiftsområdet	94 743 980

Tabell 1.2 Beställningsbemyndiganden

Tusental kronor

Anslag	Beställningsbemyndigande	Tidsperiod
1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	751 000	2027–2029
Summa beställningsbemyndiganden inom utgiftsområdet	751 000	

2 Lagförslag

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken

Härigenom föreskrivs att 27 kap. 9 a § rättegångsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 kap.

9 a §¹

Om det kan befaras att det skulle medföra en fördröjning av väsentlig betydelse för utredningen att inhämta rättens förordnande enligt 9 §, får ett sådant förordnande beslutas av åklagaren. När en försändelse har hållits kvar på grund av åklagarens förordnande, ska befordringsföretaget utan dröjsmål anmäla detta till åklagaren. Åklagaren ska omedelbart pröva om försändelsen ska tas i beslag.

Om åklagaren har beslutat ett förordnande enligt första stycket, ska han eller hon utan dröjsmål skriftligt anmäla beslutet till rätten. I anmälan ska skälen för åtgärden anges. Rätten ska skyndsamt pröva ärendet. Om rätten finner att det inte finns skäl för åtgärden, ska den upphäva förordnandet.

Om ett förordnande om att hålla kvar en försändelse har upphört att gälla innan rätten har prövat ett ärende enligt andra stycket, ska åklagaren anmäla åtgärden till Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden.

Om ett förordnande om att hålla kvar en försändelse har upphört att gälla innan rätten har prövat ett ärende enligt andra stycket, ska åklagaren anmäla åtgärden till Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden vid Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

¹ Senast lydelse 2014:1419.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1998:620) om belastningsregister ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

Personuppgifter ur belastningsregistret ska lämnas ut om det begärs av

1. Riksdagens ombudsmän, Justiekanslern, Integritetsskyddsmyndigheten eller <i>Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden</i> för deras tillsynsverksamhet,	1. Riksdagens ombudsmän, Justiekanslern, Integritetsskyddsmyndigheten eller <i>Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd</i> för deras tillsynsverksamhet,
2. Säkerhetspolisen, Skatteverket, Tullverket, Kustbevakningen, en åklagarmyndighet eller allmän domstol för sådan verksamhet som avses i 2 § första stycket 1–3,	
3. allmän förvaltningsdomstol för prövning enligt 2 § första stycket 4, eller	
4. en myndighet i övrigt i den utsträckning regeringen för vissa slag av ärenden föreskriver det eller för ett särskilt fall ger tillstånd till det.	

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att en myndighet som avses i första stycket får ha direktåtkomst till registret.

Uppgifter som har förts in i registret med stöd av 4 a § och som avser en gärning som inte motsvarar brott enligt svensk lag eller en gärning som någon har begått innan han eller hon har fyllt 15 år, får dock endast lämnas ut till dem som anges i första stycket 1 och endast om uppgifterna behövs där för tillsynen över Polismyndighetens personuppgiftsbehandling enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

¹ Senaste lydelse 2020:1111.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott

Härigenom föreskrivs att 6 b § lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

När rätten har beslutat i frågor om tvångsmedel enligt 1 a eller 1 c § ska den skyndsamt underrätta Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden om beslutet.

6 b §¹

När rätten har beslutat i frågor om tvångsmedel enligt 1 a eller 1 c § ska den skyndsamt underrätta Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden *vid Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd* om beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

¹ Senaste lydelse 2024:560.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

- 1 §¹
<i>Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden (nämnden)</i> ska utöva tillsyn över 1. brottsbekämpande myndigheters användning av hemliga tvångsmedel och kvalificerade skyddsidentiteter, 2. brottsbekämpande myndigheters användning av andra tvångsmedel enligt lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott än de som avses i 1, om inte den som åtgärden utförts hos eller annars riktats mot har närvarat vid åtgärden, 3. Säkerhetspolisens användning av hemliga tvångsmedel vid särskild kontroll av vissa utlännningar, och 4. därmed sammanhängande verksamhet. Nämnden ska även utöva tillsyn över den behandling av personuppgifter som utförs av Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Ekobrottsmyndigheten enligt brottsdatalagen (2018:1177) och lagen (2018:1693) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område för de syften som anges i 1 kap. 1 § i den sistnämnda lagen, och lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter. Tillsynen ska särskilt avse behandling enligt 2 kap. 11 § brottsdatalagen och 2 kap. 9 § lagen om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter. Nämnden ska också utöva tillsyn över Polismyndighetens och Säkerhetspolisens tillämpning av lagen (2019:547) om förbud mot användning av vissa uppgifter för att utreda brott. Tillsynen ska särskilt syfta till att säkerställa att verksamhet enligt första–tredje styckena bedrivs i enlighet med lag eller annan författning.	<i>Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden vid Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd (nämnden)</i> ska utöva tillsyn över

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

¹ Senaste lydelse 2024:563.

2.5 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs i fråga om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

dels att 1 kap. 7 § och 42 kap. 5–8 §§ samt rubriken till 42 kap. och rubriken närmast före 42 kap. 5 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken till 42 kap. ska lyda ”Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern, Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd och undersökningskommissioner, m.m.”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

7 §¹

Den sjätte avdelningen innehåller särskilda bestämmelser om sekretess som gäller vissa organ. Dessa bestämmelser avser

– riksdagen och regeringen (41 kap.),
– Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern, *Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden*, undersökningskommissioner, m.m. (42 kap.), samt

– Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern, *Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd*, undersökningskommissioner, m.m. (42 kap.), samt

– domstolar m.m. (43 kap.).

42 kap.

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden ***Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd***

5 §

Sekretess gäller hos *Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden* i dess tillsynsverksamhet enligt lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet endast i den utsträckning som följer av 6–8 §§.

Sekretess gäller hos *Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd* i tillsynsverksamhet enligt lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet endast i den utsträckning som följer av 6–8 §§.

6 §

Får *nämnden* i verksamhet som avses i 5 § en uppgift från en enskild, gäller sekretess

1. enligt 15 kap. endast om det kan antas att riket lider betydande skada om uppgiften röjs, och

2. enligt 18 kap. endast om det kan antas att verksamhet för att förebygga eller beivra brott allvarligt motverkas om uppgiften röjs.

Får *nämnden* i verksamhet som avses i 5 § en uppgift från en enskild och skulle en sekretessbestämmelse till skydd för enskilds personliga förhållanden ha varit tillämplig på uppgiften hos den myndighet som ärendet får anses avse, blir den

Får *myndigheten* i verksamhet som avses i 5 § en uppgift från en enskild, gäller sekretess

Får *myndigheten* i verksamhet som avses i 5 § en uppgift från en enskild och skulle en sekretessbestämmelse till skydd för enskilds personliga förhållanden ha varit tillämplig på uppgiften hos den myndighet som ärendet får anses avse, blir den

¹ Senaste lydelse 2009:1020.

sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos *nämnden*.

sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos *myndigheten*.

7 §

Får *nämnden* i verksamhet som avses i 5 § en uppgift från en utländsk myndighet eller en mellanfolklig organisation och skulle en sekretessbestämmelse ha varit tillämplig på uppgiften hos den myndighet som ärendet får anses avse, blir den sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos *nämnden*.

Får *myndigheten* i verksamhet som avses i 5 § en uppgift från en utländsk myndighet eller en mellanfolklig organisation och skulle en sekretessbestämmelse ha varit tillämplig på uppgiften hos den myndighet som ärendet får anses avse, blir den sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos *myndigheten*.

8 §

Får *nämnden* i verksamhet som avses i 5 § från en myndighet en sekretessreglerad uppgift, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos *nämnden*.

Får *myndigheten* i verksamhet som avses i 5 § från en *annan* myndighet en sekretessreglerad uppgift, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos *myndigheten*.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Den ansökande myndigheten ska underrätta Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden om ett beslut om inhämtning av uppgifter enligt denna lag. Underrättelsen ska lämnas senast en månad efter det att ärendet om inhämtning avslutades.

Den ansökande myndigheten ska underrätta Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden *vid Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd* om ett beslut om inhämtning av uppgifter enligt denna lag. Underrättelsen ska lämnas senast en månad efter det att ärendet om inhämtning avslutades.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

¹ Senaste lydelse 2019:499.

2.7 Förslag till lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (2018:585)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 19 § säkerhetsskyddslagen (2018:585) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

19 §

En uppgift som har kommit fram vid en registerkontroll eller särskild personutredning får lämnas ut för säkerhetsprövning endast om uppgiften i det enskilda fallet kan antas ha betydelse för prövningen enligt 3 kap. 2 §. För att en uppgift som gäller den kontrollerades make eller sambo ska lämnas ut krävs därutöver att utlämnandet är absolut nödvändigt.

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden beslutar om huruvida uppgifter som kommit fram vid en registerkontroll och särskild personutredning ska lämnas ut för säkerhetsprövning.

Registerkontrolldelegationen vid Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd beslutar om huruvida uppgifter som kommit fram vid en registerkontroll och särskild personutredning ska lämnas ut för säkerhetsprövning.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning

Härigenom föreskrivs att 21 § lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §

När rätten har beslutat i frågor om hemlig dataavläsning ska den skyndsamt underrätta Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden om beslutet.

När rätten har beslutat i frågor om hemlig dataavläsning ska den skyndsamt underrätta Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden *vid Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd* om beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2024:326) om hemliga tvångsmedel i syfte att verkställa frihetsberövande påföljder

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (2024:326) hemliga tvångsmedel i syfte att verkställa frihetsberövande påföljder ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §¹

I fråga om hemlig dataavläsning ska följande bestämmelser i lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning tillämpas:

- 11 § om förbud mot hemlig dataavläsning,
- 12 och 13 §§ om tillträdestillstånd,
- 16 § om offentligt ombud och sammanträde,
- 18 § om tillståndets innehåll,
- 20 § om verkställbarhet och upphävande av beslutet,
- 21 § om underrättelse till Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden, – 21 § om underrättelse till Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden vid Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd,
- 22–26 §§ om genomförande av hemlig dataavläsning,
- 32 § om tystnadsplikt, och
- 34 § om dokumentation.

Det som i bestämmelserna sägs om den misstänkte ska i stället avse den eftersökte.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

¹ Senaste lydelse 2025:125.

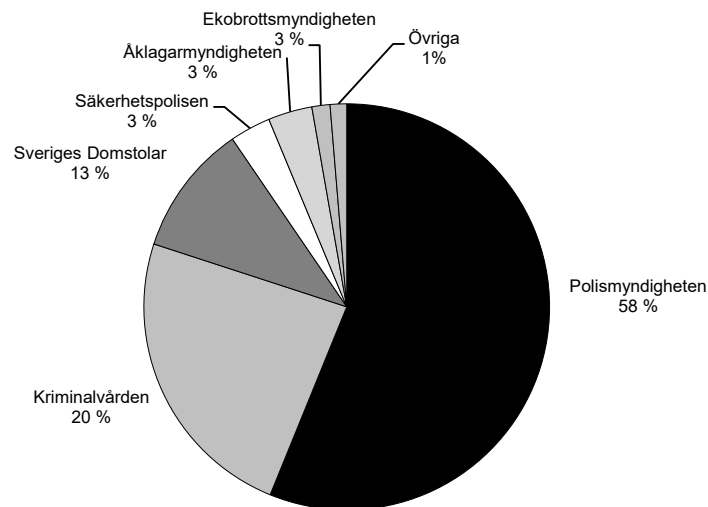
3 Rättsväsendet

3.1 Utgiftsområdets omfattning

Huvuddelen av resurserna inom utgiftsområdet avser kriminalpolitiskt inriktad verksamhet. I övrigt är rättsväsendets verksamhet inriktad på att avgöra rättsliga tvister mellan enskilda och mellan enskilda och det allmänna samt att handlägga olika typer av ärenden. Den kriminalpolitiskt inriktade verksamheten syftar till att öka tryggheten, upprätthålla allmän ordning och säkerhet, förebygga brott, utreda brott, se till att den som begått brott lagförs, verkställa påföljder och rättsliga anspråk och ge stöd och upprättelse till dem som drabbats av brott. Utgiftsområdet innefattar myndigheter inom polisen och åklagarväsendet, Sveriges Domstolar samt Kriminalvården. Dessutom ingår Rättsmedicinalverket, Brottsförebyggande rådet (Brå), Brottsoffermyndigheten, Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden⁸ och Domarnämnden.

Under 2024 fördelade sig kostnaderna mellan myndigheterna inom rättsväsendet enligt diagram 3.1.

Diagram 3.1 Kostnad per myndighet inom rättsväsendet 2024

Källa: Årsredovisningar för rättsväsendets myndigheter 2024.

⁸ Myndigheten Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens namn föreslås ändras till Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd den 1 mars 2026 (avsnitt 3.10).

3.2 Utgiftsutveckling

Tabell 3.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 04 Rättsväsendet

Miljoner kronor

	Utfall 2024	Budget 2025 ¹	Prognos 2025	Förslag 2026	Beräknat 2027	Beräknat 2028
1:1 Polismyndigheten	41 381	45 212	44 863	48 376	51 935	53 058
1:2 Säkerhetspolisen	2 400	2 757	2 751	3 048	3 182	3 243
1:3 Åklagarmyndigheten	2 588	2 788	2 788	2 892	3 091	3 145
1:4 Ekobrottsmyndigheten	1 062	1 140	1 186	1 219	1 252	1 283
1:5 Sveriges Domstolar	7 708	8 177	8 133	8 453	8 820	9 003
1:6 Kriminalvården	17 571	20 916	20 283	24 205	28 580	31 506
1:7 Brottsförebyggande rådet	251	309	302	317	321	327
1:8 Rättshjälpverket	614	665	647	717	720	736
1:9 Brottsövervakningsmyndigheten	57	63	63	81	88	90
1:10 Ersättning för skador på grund av brott	195	292	290	282	282	282
1:11 Rättsliga biträden m.m.	4 011	4 306	4 276	4 404	4 613	4 614
1:12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	95	91	87	79	81	81
1:13 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar	21	19	19	20	21	21
1:14 Bidrag till brottsförebyggande arbete	119	145	144	158	158	158
1:15 Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd	37	43	42	48	57	58
1:16 Domarnämnden	11	14	14	14	13	13
1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	176	453	350	432	458	383
Totalt för utgiftsområde 04 Rättsväsendet	78 298	87 390	86 237	94 744	103 673	108 001

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Tabell 3.2 Förändringar av utgiftsramen 2026–2028 för utgiftsområde 04 Rättsväsendet

Miljoner kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	86 792	86 792	86 792
Pris- och löneomräkning ²	1 559	2 838	4 444
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	6 403	14 053	16 776
<i>varav BP26³</i>	<i>1 525</i>	<i>3 676</i>	<i>7 657</i>
Överföring till/från andra utgiftsområden	-10	-10	-10
Övrigt			
Ny utgiftsram	94 744	103 673	108 001

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2025. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2027–2028 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

**Tabell 3.3 Utgiftsram 2026 realekonomiskt fördelad för utgiftsområde 4
Rättsväsendet**

Miljoner kronor

	2026
Transfereringar ¹	4 968
Verksamhetsutgifter ²	88 672
Investeringar ³	1 105
Summa utgiftsram	94 744

Anm.: Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2024 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten t.ex. hushåll, företag eller kommuner utan att staten får någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

3.3 Mål för utgiftsområdet

Målet för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och att öka människors trygghet. Målet för rättsväsendet är den enskildes rättssäkerhet och rättstrygghet. Rättssäkerhet innebär att rättskipning och annan myndighetsutövning ska vara förutsebar och enhetlig samt bedrivs med hög kvalitet. Med rättstrygghet avses att enskilda personer och andra rättssubjekt ska vara skyddade mot brottsliga angrepp på liv, hälsa, frihet, integritet och egendom.

Målen är beslutade av riksdagen (prop. 1997/98:1, bet. 1997/98:JuU1, rskr. 1997/98:87).

Regeringens arbete ska även främja målen om jämställda, fredliga och inkluderande samhällen i linje med Agenda 2030 (prop. 2019/2020:188, bet. 2020/21:FiU28, rskr. 2020/21:154).

3.4 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

För att bedöma målpuppfyllelsen avseende riksdagens mål för kriminalpolitiken – minskad brottslighet och ökad trygghet – används följande indikatorer:

- upplevelse av trygghet enligt Nationella trygghetsundersökningen
- antal anmälda brott inom olika brottskategorier
- självrapporterad utsatthet för brott enligt Nationella trygghetsundersökningen
- antalet konstaterade fall av dödligt våld, varav antal med skjutvapen.

Rättsväsendets mål, den enskildes rättssäkerhet och rättstrygghet, rör komplexa begrepp som är svåra att fänga i enskilda indikatorer. Såväl rättssäkerheten som rättstryggheten förutsätter dock ett välutvecklat och välfungerande rättsväsende, vilket kan belysas med information som mäter kvaliteten och effektiviteten i rättsväsendet. Sådan information redovisas också i resultatredovisningen. En viktig del av rättsväsendets resultat är att följa upp hur de brott som anmäls hanteras av rättsväsendets myndigheter. Sådan information, tillsammans med information om brottsförebyggande arbete och stöd till brottsoffer, redovisas också. Rättssäkerheten och rättstryggheten är beroende av människors förtroende för rättsväsendet. Förtroendet är en viktig förutsättning för att människor ska anmäla brott, delta i brottutredningar och ställa upp som vittnen. För att mäta förtroendet för rättsväsendet används följande indikator:

- förtroende för rättsväsendet enligt Nationella trygghetsundersökningen.

Nationella trygghetsundersökningen (NTU) är en frågeundersökning som sedan 2006 genomförs årligen av Brottsförebyggande rådet (Brå). Undersökningen riktar frågor om utsatthet för brott, upplevelse av trygghet samt förtroende för och erfarenheter av rättsväsendet till ett slumpmässigt urval av personer mellan 16 och 84 år i befolkningen. År 2017 reviderades undersökningens metod, flera nya brottstyper infördes och urvalet utökades från 20 000 till 200 000 personer. För att möjliggöra jämförelser över tid har Brå genomfört nya beräkningar av resultat som publicerats före 2017, utefter en uppskattning av vad resultatet hade fått för nivåer med den nya metoden. För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer. Den statistik som är individbaserad redovisas uppdelat på kön när sådan statistik finns och det inte finns särskilda skäl som talar emot det.

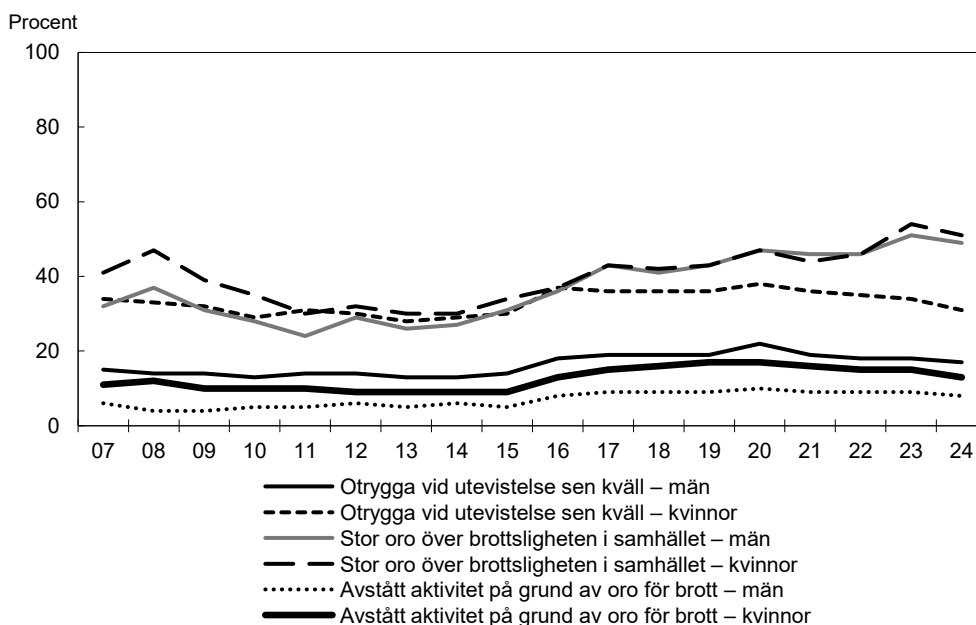
3.5 Resultatredovisning

3.5.1 Utvecklingen av brottsligheten, tryggheten och förtroendet för rättsväsendet

Otryggheten och oron över brottsligheten i samhället har minskat något

Att öka tryggheten är ett kriminalpolitiskt mål som rättsväsendets myndigheter och även andra samhällsaktörer bidrar till. Nationella trygghetsundersökningen (NTU) mäter flera olika aspekter av otrygghet, exempelvis otrygghet vid utevistelse en sen kväll i det egna bostadsområdet, oro över brottsligheten i samhället och om man avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott. År 2024 uppgav 24 procent av befolkningen att de var otrygga vid utevistelse sent på kvällen, vilket är 2 procentenheter mindre än 2023. Otryggheten har minskat med 1 eller 2 procentenheter årligen sedan 2020 då 30 procent uppgav sig vara otrygga. Som framgår av diagram 3.2 upplever kvinnor generellt sett betydligt större otrygghet än män. År 2024 uppgav 31 procent av kvinnorna att de känner sig otrygga vid utevistelse en sen kväll i det egna bostadsområdet, att jämföra med 17 procent av männen.

Diagram 3.2 Indikatorer på otrygghetens utveckling 2007–2024

Källa: Nationella trygghetsundersökningen.

Oron över brottsligheten i samhället har visat en ökande trend den senaste tioårsperioden. År 2023 uppgav mer än hälften av befolkningen, 53 procent, att de i stor utsträckning oroar sig över brottsligheten i samhället. År 2024 minskade andelen något till 50 procent. Som framgår av diagram 3.2 ovan är skillnaden mellan könen relativt liten.

NTU visar även att otryggheten får konsekvenser. Bland kvinnorna upplever 13 procent att oron för att utsättas för brott har påverkat dem att mycket eller ganska ofta avstå från någon aktivitet under det senaste året, exempelvis gå på en promenad eller besöka en restaurang, jämfört med 8 procent av männen. Det finns därför skäl att särskilt uppmärksamma kvinnors otrygghet. Otryggheten i samhället är ojämnt fördelad även på andra sätt. Exempelvis visar resultaten att andelen otrygga är högre i de yngsta och äldsta åldersgrupperna jämfört med personer i medelåldern. Även faktorer som utbildningsnivå, familjetyp och bostadstyp påverkar otryggheten och oron över brottsligheten.

Brå redovisar sedan 2022 även NTU-statistik för områden med socioekonomiska utmaningar enligt Statistiska centralbyråns definition. I områden med socioekonomiska utmaningar uppgav 40 procent att de känner sig mycket eller ganska otrygga vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet, vilket är en minskning med 3 procentenheter jämfört med 2023. Totalt 48 procent av kvinnorna och 32 procent av männen i områden med socioekonomiska utmaningar uppgav att de var otrygga vid utevistelse 2024 (NTU 2024).

Anmällda brott minskade men narkotikabrotten ökade kraftigt

År 2024 anmälades ca 1,49 miljoner brott, vilket är en minskning med ca 23 000 brott eller 1 procent jämfört med 2023. Förändringar av antalet anmällda brott över tid behöver inte betyda att det begås fler eller färre faktiska brott, men det ger en bild av vilka volymer som rättsväsendet har att hantera.

Utvecklingen av antalet anmällda brott över tid har i hög grad påverkats av att antalet anmällda bedrägerier har ökat kraftigt. Ökningen av anmällda bedrägeribrott beror enligt Brå sannolikt i hög grad på ökad internetanvändning i samhället och den tekniska utvecklingen, som bidrar till nya metoder och möjligheter att begå bedrägeribrott. Antalet anmällda bedrägerier ökade stadigt mellan 2006 och 2018, men minskade därefter 2019–2021. Under 2022 var antalet anmällda bedrägeribrott oförändrat jämfört med 2021 och under 2023 ökade antalet anmällda bedrägeribrott återigen. Under 2024 minskade bedrägeribrotten med drygt 3 procent jämfört med 2023. Minskningen beror främst på en minskning av anmällda kortbedrägerier, som utgör en stor del av det totala antalet anmällda bedrägerier, ca 42 procent.

De anmällda tillgreppsbrotten (stöld, rån m.m.) utgör en antalsmässigt stor del av samtliga anmällda brott. Med undantag för 2022, då tillgreppsbrotten ökade marginellt, har antalet anmällda tillgreppsbrott minskat kontinuerligt under en längre tid. Under 2024 minskade stöld- och tillgreppsbrott med 9 procent jämfört med 2023. Några av de brottstyper som minskade mest inom kategorin var stöld ur och från motordrivet fordon samt butiksstölder.

Skadegörelsebrotten utgör också en betydande andel av de anmällda brotten. Mängden skadegörelsebrott som registreras varierar beroende på berörda aktörers rutiner vid rapportering och registrering av brott. Ett exempel är att skadegörelsebrott som har skett vid olika tidpunkter ofta anmäls vid ett och samma tillfälle, vilket innebär att brotten i dessa fall kan härröra från tidigare år. Under de senaste tio åren har antalet anmällda brott varierat men med en uppåtgående trend. År 2024 minskade antalet anmällda skadegörelsebrott med 9 procent jämfört med 2023.

Narkotikabrott är ett ingripandebrott där myndigheternas arbete har stor betydelse för hur många brott som anmäls. Över tid har antalet anmälda narkotikabrott ökat kraftigt. Under 2024 ökade antalet anmälda narkotikabrott återigen kraftigt efter en viss minskning under 2023. Ökningen uppgick till 16 procent, och kan kopplas till att ändringar i postlagen har medfört en ökad rapportering av misstänkta brott om försök till innehav av narkotika.

De anmälda sexualbrotten ökade under 2024 med knappt 7 procent jämfört med 2023, efter att ha minskat under de två föregående åren. Innan dess ökade anmälningarna kontinuerligt mellan 2016 och 2021. Ökningen 2024 avsåg antalsmässigt främst sexuellt ofredande (+6 procent). Antalet anmälda sexualbrott har mer eller mindre kontinuerligt ökat sedan millennieskiftet. Enligt Brå (2017:5, 2019:5, 2020:6 och 2025:6) kan en stor del av ökningen av anmälda sexualbrott tolkas mot bakgrund av en ökande benägenhet att anmäla sexualbrott till polisen, och till viss del även de stora förändringarna i lagstiftningen under 2000-talet som innebär att våldtäktsbegreppet har utvidgats. Ökad tillgång till internet och smarta mobiltelefoner kan enligt Brå i viss mån även ha bidragit till att öka förutsättningarna för förövare att begå vissa typer av sexualbrott. (Se även utg.omr. 13 avsnitt 5.3.6.)

Antalet anmälda fall av misshandel ökade med drygt 3 procent jämfört med 2023. Ökningen var något större av anmälda misshandelsbrott mot kvinnor (+5 procent) än mot män (+2 procent).

Tabell 3.4 Anmälda brott 2024 och procentuell utveckling sedan 2015 respektive 2023

	Antal anmälda brott 2024	Procentuell förändring sedan 2015	Procentuell förändring sedan 2023
Skadegörelsebrott	198 979	2,0	-9,0
Tillgrepp	348 551	-34,2	- 8,5
Bedrägeri	230 330	24,0	-3,4
Brott mot trafikbrottslagen	63 548	-20,6	-3,0
Misshandel	89 317	5,0	3,3
Sexualbrott	25 879	43,3	6,6
Brott mot narkotikastrafflagen	130 297	38,6	16,0
Samtliga brott	1 489 319	-0,9	-1,5

Källa: Officiell kriminalstatistik.

Långt ifrån alla brott anmäls och benägenheten att anmäla kan variera över tid och mellan olika brottskategorier. Antalet anmälda brott är följaktligen ingen tillförlitlig indikator på brottslighetens utveckling. Exempelvis är nivån på antalet anmälda trafik-, sexköps- och narkotikabrott i stor utsträckning ett resultat av polisens spanings- och ingripandeverksamhet. Frågeundersökningar som NTU är därför ett viktigt komplement för att kunna bedöma brottsutvecklingen.

Självrapporterad utsatthet för brott var oförändrad medan egendomsbrott mot hushåll fortsatte minska

Nationella trygghetsundersökningen omfattar självrapporterad utsatthet för tretton vanliga brottstyper som drabbar enskilda personer och hushåll. I NTU 2024, som avser utsatthet för brott under 2023, uppgav strax över 20 procent av de svarande att de utsatts för något brott mot enskild person. Det är oförändrat jämfört med 2022, och bland den lägsta andelen som uppmäts sedan den sammanslagna kategorin brott mot enskild person började mätas i sin nuvarande sammansättning 2017 (gällande utsatthet 2016). Bland kvinnor var det 21 procent som uppgav att de utsattes för brott

mot enskild person under 2023 och bland män 19 procent, vilket är i princip samma resultat som 2022.

I undersökningen är utsattheten störst för hot, följt av försäljningsbedrägeri och trakasserier. Utsattheten skiljer sig dock åt mellan kvinnor och män. Män uppger i större utsträckning än kvinnor att de har utsatts för misshandel, personrån, hot, bedrägerier och nätkränkning, medan en betydligt större andel kvinnor än män uppger att de har utsatts för sexualbrott och trakasserier. När det gäller fickstöld är andelen utsatta ungefär lika stor bland män och kvinnor. Det är också vanligare att kvinnor uppger att de har utsatts för brott av en partner eller före detta partner.

I uppföljningsintervjuerna för NTU 2024 uppgav de kvinnor som under 2023 utsatts för misshandel att gärningspersonen i 28 procent av fallen var en partner eller före detta partner. Motsvarande andel bland män var 6 procent. Brå har även haft i uppdrag att genomföra en kartläggning av våld i nära relation (Brå 2024:4). Den genomförda kartläggningen, som avsåg utsatthet under 2022, visar att totalt 13,6 procent av befolkningen i åldrarna 16–84 år uppgav att de blivit utsatta för någon form av våld i nära relation under 2022. Det är en större andel kvinnor än män som uppger att de blivit utsatta; 15,2 procent av kvinnorna respektive 11,7 procent av männen. Störst andel utsatta finns i åldersgruppen 20–24 år.

Utsattheten för försäljningsbedrägeri ökade tydligt, från 6,1 procent 2022 till 6,9 procent 2023. Det har varit en uppåtgående trend sedan 2016, som är det första året med resultat för denna brottstyp. Även andelen som utsatts för kort- eller kreditbedrägeri ökade, från 3,7 procent 2022 till 4,3 procent 2023. Denna andel ökade något även under 2022, efter att ha minskat sedan 2019. Utsattheten för nätkränkning och fickstöld var i princip oförändrad mellan 2022 och 2023 (en minskning med 0,1 procentenheter vardera).

Tabell 3.5 Andel utsatta för brott mot person 2023

Procent

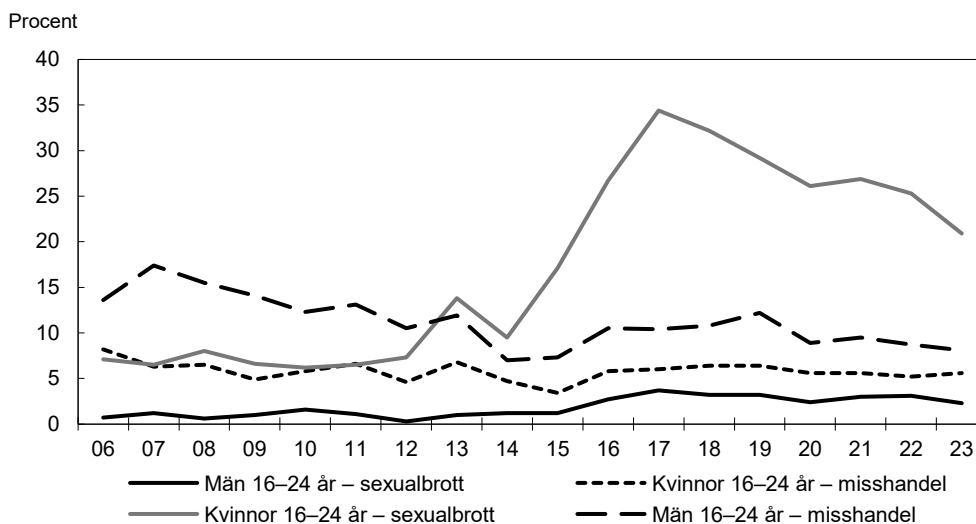
	Samtliga	Män	Kvinnor
Hot	7,4	7,6	7,2
Försäljningsbedrägeri	6,9	7,4	6,4
Kort-/kreditbedrägeri	4,3	4,5	4,0
Sexualbrott	3,8	1,0	6,3
Misshandel	2,7	3,2	2,2
Nätkränkning	2,2	2,5	1,9
Fickstöld	1,4	1,5	1,3
Personrån	1,0	1,6	0,4
Något brott mot enskild person	20,1	19,1	21,0

Källa: Nationella trygghetsundersökningen.

Sexualbrott i NTU innefattar ett brett spektrum av brott, från straffrättsligt lindrigare handlingar såsom kränkande sexuella kommentarer, till mycket allvarliga brott såsom våldtäkt. Mellan 2014 och 2017 ökade den självrapporterade utsattheten för sexualbrott påtagligt, särskilt bland kvinnor men även bland män. Utsattheten visade därefter en minskande trend 2018–2021 som avbröts med en liten ökning 2022. År 2023 fortsatte den minskande trenden. Totalt 3,8 procent uppgav att de utsattes för sexualbrott 2023 vilket var en minskning från 4,7 procent, men andelen utsatta är fortsatt betydligt högre än för tio år sedan. Unga kvinnor är markant mer utsatta (se diagram 3.3). Utsattheten för allvarliga sexualbrott är betydligt mindre och har legat på en relativt stabil nivå över tid.

Efter några år på lägre nivåer ökade utsattheten för misshandel enligt NTU mellan 2015 och 2019, från 2,3 procent till 3,6 procent. År 2020 minskade dock utsattheten för misshandel till 2,8 procent och den har legat kvar på liknande nivå sedan dess, 2023 uppgick den till 2,7 procent. Det är unga män som är mest utsatta för misshandel. Andelen utsatta män är högst i åldersgruppen 16–24 år men minskade 2023 jämfört med 2022, från 9,7 till 8,6 procent, och är fortsatt mindre än 2016–2019.

Diagram 3.3 Andel unga kvinnor och män (16–24 år) utsatta för misshandel och sexualbrott 2006–2023

Källa: Nationella trygghetsundersökningen.

NTU mäter också egendomsbrott mot hushåll. Dessa har minskat sedan mätningarna startade 2006, vilket beror på att de fordonsrelaterade brotten har blivit färre över tid. Andelen utsatta för egendomsbrott minskade från 12,7 till 12,1 procent mellan 2022 och 2023. Utsattheten minskade främst för cykelstöld, som också är det vanligaste egendomsbrottet mot hushåll. Under 2023 uppgav 9,4 procent att de utsattes för cykelstöld, jämfört med 10,0 procent 2022. Utsattheten minskade även något för fordonsrelaterade brott, medan utsattheten för bostadsinbrott var oförändrad.

Utsattheten för de brott mot enskild person som omfattas av NTU (se tabell 3.5) är generellt störst bland unga. Exempelvis uppgav 32,5 procent i åldersgruppen 20–24 år och 28,1 procent i åldersgruppen 16–19 år att de utsatts för brott mot enskild person under 2023. Detta kan jämföras med 7,5 procent i åldersgruppen 75–84 år. Enligt Brå är dock många äldre av åldersrelaterade skäl särskilt sårbara för exempelvis vissa typer av bedrägerier och stölder i hemmet (Brå 2018:7). Därtill visar NTU 2024 att en särskilt utsatt grupp är ensamstående föräldrar, där 29,1 procent uppgav att de utsatts för något brott mot enskild person under 2023. Ensamstående kvinnor med barn är utsatta i större utsträckning än ensamstående män med barn (30,9 procent jämfört med 25,9 procent).

Som tidigare nämnts är otryggheten betydligt högre i områden med socioekonomiska utmaningar än i landet som helhet. Däremot går det inte att skönja några betydande skillnader mellan dessa områden och riket som helhet avseende utsattheten för de brott som omfattas av NTU.

Hälften av ungdomarna uppgav att de deltagit i brott

Brå har i uppdrag att minst vart tredje år genomföra Skolundersökningen om brott (SUB), i vilken elever i årskurs nio i grundskolan tillfrågas om utsatthet för och delaktighet i brott. Enligt senaste SUB (2023) uppgav drygt hälften (51,3 procent) av

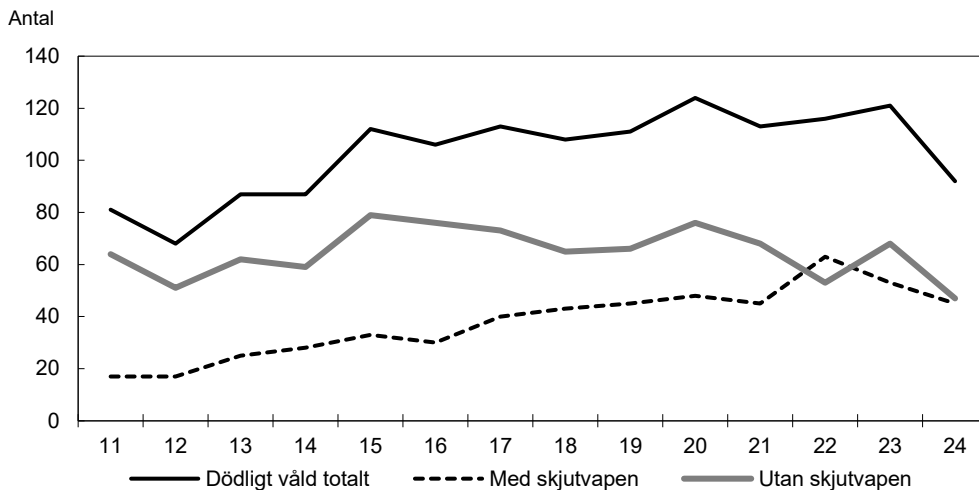
eleverna att de begått något brott (stöldbrott, våldsbrott, skadegörelse eller provat narkotika) vid minst ett tillfälle under de senaste tolv månaderna. Det är något högre än vid den föregående mätningen 2021, då andelen uppgick till 50,2 procent, men på ungefär samma nivå som mätningarna 2017 och 2019. Pojkar och flickor uppgår i lika stor utsträckning att de har varit delaktiga i brott (51,3 respektive 51,2 procent). Av de brottstyper som ingår i undersökningen är det bland både pojkar och flickor vanligast med stöldbrott. Andelen ungdomar som uppgår att de utsatts för brott ökade något, från 44,8 procent 2021 till 45,3 procent 2023, men är fortfarande på en lägre nivå än övriga år i mätperioden. Totalt sett är utsatthet för brott något högre bland flickor än bland pojkar, och strukturen skiljer sig åt mellan könen. Bland pojkar är stöld den vanligaste brottstypen, följt av misshandel. Bland flickor är det också vanligast att ha blivit utsatt för stöld, följt av sexualbrott. I händelser som rörde mindre grov misshandel var gärningspersonen en vän eller bekant för 45,6 procent av pojkarna och 30,4 procent av flickorna. Bland 1,2 procent av pojkarna och 5,2 procent av flickorna var gärningspersonen en person som de hade en pågående kärleksrelation med eller någon de dejtade. För 0,8 procent av flickorna var gärningspersonen en före detta kärleksrelation eller dejt. Ingen pojke uppgav det senare. (Se även utg.omr. 13 avsnitt 5.3.6.)

Dödligt våld minskade tydligt

År 2024 konstaterades enligt Brå:s officiella kriminalstatistik totalt 92 fall av dödligt våld, varav 23 fall mot flickor eller kvinnor och 69 fall mot pojkar eller män. Det är 29 fall färre än under 2023 och det lägsta antalet sedan 2014. Statistiken över dödligt våld har tagits fram sedan 2002. Efter en period av stora svängningar sjönk antalet fall av dödligt våld fram till 2012, för att därefter öka och stabilisera sig på en högre nivå fr.o.m. 2015 och framåt. Över tid har vissa typer av dödligt våld minskat, medan andra har ökat. Det som framför allt har drivit på den totala ökningen är det dödliga skjutvapenvåldet, som mellan 2011 och 2022 mer än trefaldigades från 17 till 63 fall, för att därefter minska till 53 fall 2023 och 45 fall 2024. Majoriteten av dessa fall rör män eller pojkar.

Förändringar i den kriminella miljön har påverkat utvecklingen av det ökande skjutvapenvåldet de senaste decennierna. En mer fragmenterad kriminell miljö där de tidigare mer hierarkiska organisationerna inte är lika centrala för skjutvapenvåldet längre har också medfört ett ökat antal unga som involverats i grova våldsbrott (Brå 2024:7). De senaste två åren har det dock skett en minskning av antalet fall av dödligt skjutvapenvåld, som 2024 uppgick till 45 fall. Sammantaget visar olika studier att det dödliga våldet mot barn och unga samt alkoholrelaterat dödligt våld har minskat sedan 1990, även om dödligt våld mot tonårspojkar och det alkoholrelaterade dödliga våldet har ökat de senaste åren (Brå 2024:6). Även det dödliga våldet mot kvinnor har minskat under de senaste decennierna. Särskilt tydligt är detta i förhållande till befolkningsutvecklingen. Dödligt våld mot närstående i en parrelation uppgick till 13 fall under 2024, vilket var 3 fall fler än 2023. I 11 fall av dödligt våld i parrelation var offret av kvinnligt kön, och i 2 fall var offret av manligt kön (Brå, Konstaterade fall av dödligt våld 2024).

Diagram 3.4 **Antal konstaterade fall av dödligt våld, totalt och uppdelat på om skjutvapen använts eller inte 2011–2024**

Källa: Officiell kriminalstatistik.

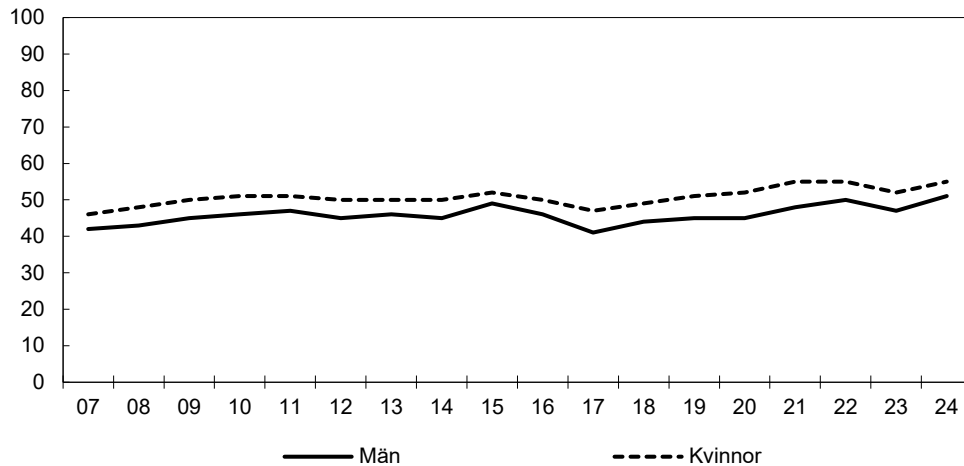
Från och med 2023 redovisar Brå även konstaterade fall av dödligt knivvåld. Uppgiften redovisas retroaktivt fr.o.m. 2019. Under perioden 2019 till 2023 varierade antalet konstaterade fall av dödligt våld med kniv mellan 35 och 52 fall per år, utan någon tydlig trend. År 2024 konstaterades en tydlig minskning avseende fall av dödligt våld med kniv, som minskade från 41 fall till 25 fall (6 kvinnor och 19 män), vilket också var den lägsta siffran under mätperioden.

Förtroendet för rättsväsendet ökade

Efter att ha ökat under flera år minskade förtroendet för rättsväsendet 2023 jämfört med året innan. År 2024 ökade förtroendet igen till samma nivå som 2022 och 53 procent uppgav att de hade ganska eller mycket stort förtroende för rättsväsendet som helhet. Det är den högsta nivå som har uppmätts. Kvinnor har fortsatt något högre förtroende för rättsväsendet än vad män har (se diagram 3.5). Det är också något vanligare att personer i medelåldern och äldre har högt förtroende för rättsväsendet än unga. Personer födda i Sverige med minst en inrikes född förälder har ett högre förtroende för rättsväsendet som helhet än utrikes födda personer, som i sin tur har ett högre förtroende än personer som är inrikes födda med två utrikes födda föräldrar.

Diagram 3.5 Förtroende för rättsväsendet 2007–2024

Andel med mycket eller ganska stort förtroende

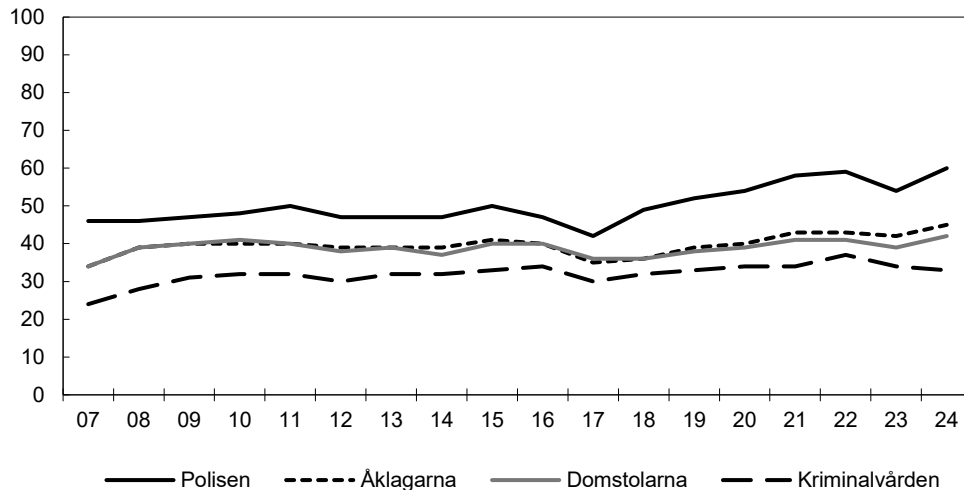
Källa: Nationella trygghetsundersökningen.

Nivån på medborgarnas förtroende för olika myndigheter i rättsväsendet skiljer sig åt, vilket delvis kan bero på deras olika uppgifter och roller. År 2024 ökade förtroendet för samtliga myndigheter som omfattas av NTU, med undantag för Kriminalvården (se diagram 3.6 nedan).

De skillnader i förtroende för rättsväsendet som helhet mellan kön, inrikes/utrikes bakgrund och ålder som beskrivits ovan gäller på det stora hela även för de enskilda myndigheterna, med undantaget att förtroendet för Kriminalvården är större i de yngre än i de äldre åldersgrupperna och att det inte finns någon nämnvärd skillnad mellan kvinnor och män avseende domstolarna.

Diagram 3.6 Förtroende för myndigheter i rättsväsendet 2007–2024

Andel med mycket eller ganska stort förtroende

Källa: Nationella trygghetsundersökningen.

Polismyndigheten fortsätter att växa

Regeringen har sedan regeringsförklaringen 2022 uttalat att Polismyndigheten ska växa med målet att polistätheten, dvs. antalet poliser per 100 000 invånare, åtminstone ska motsvara genomsnittet i EU. Enligt de senaste uppgifterna från Eurostat är den genomsnittliga polistätheten i EU 341 poliser per 100 000 invånare. Polistätheten i Sverige var 225 poliser per 100 000 invånare i december 2024, en ökning från 218 i december 2023 och 209 i december 2022. Det är den högsta noteringen sedan 1980.

Antalet poliser ökade med 864 under förra året och uppgick totalt till 23 844 i december 2024. Nettotillväxten av antal poliser var lägre än 2023 då den var 999 poliser, men högre än 2022 då nettotillväxten var 595.

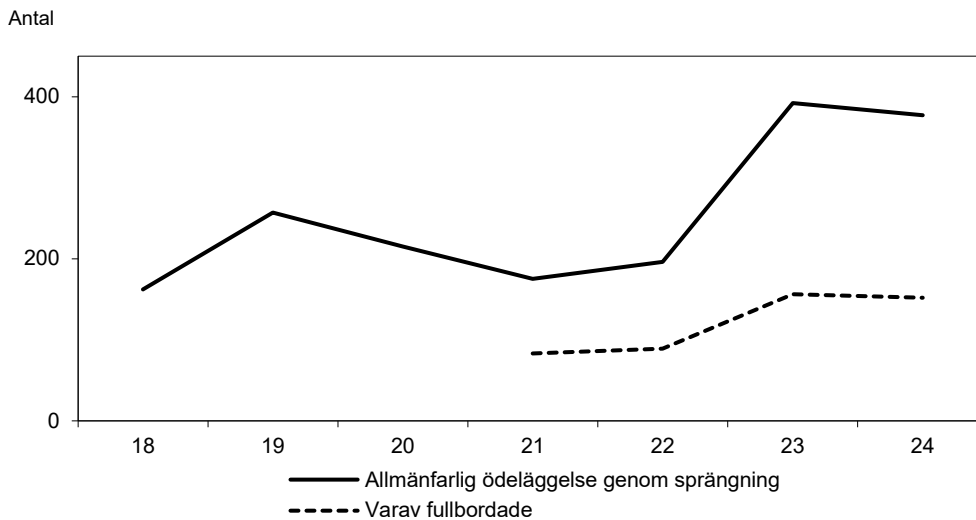
En förutsättning för en ökad polistäthet är att attraktiviteten till polisyrket ökar och fler påbörjar polisutbildningen. Under 2024 påbörjade 1 695 personer polisutbildningen vid något av de fem lärosäten som tillhandahåller polisutbildningen, vilket är något färre än 2023 som var ett rekordår. I budgetpropositionen för 2025 aviserade regeringen en satsning på polisaspiranternas villkor, vilken resulterade i en överenskommelse parterna emellan om en höjning av aspirantlönerna fr.o.m. 2025, den första sedan 2002. Regeringen aviserade även ett förslag som innebär att de som studerar vid polisutbildningen höstterminen 2024 eller senare, under vissa förutsättningar och villkor, kommer få sina studielån återbetalda eller avskrivna. Regeringen har i mars 2025 gett en utredare i uppdrag att ta ställning till på vilket sätt de som studerar vid polisutbildningen ska få sin utbildning betald (Ju2025/00764).

3.5.2 Organiserad brottslighet

Dödligt våld i gängmiljö fortsatte att minska men det grova våldet är kvar på jämförelsevis höga nivåer

Antalet fall av dödligt skjutvapenvåld, där gärningspersonen vanligen är del av eller har koppling till kriminella nätverk, ökade under en längre tid kraftigt. På senare tid har även utomstående, utan egen koppling till nätverkens konflikter, skadats eller dödats i skjutningar. År 2022 nåddes en ny högstanivå med 63 fall av dödligt skjutvapenvåld. Sedan dess har antalet minskat och under 2024 fick 45 skjutningar dödlig utgång (se diagram 3.4). Trots en minskning i jämförelse med såväl 2022 som 2023 ligger Sverige på en fortsatt hög nivå i relation till andra jämförbara länder. Även antalet skjutningar minskade 2024 jämfört med 2023, från 368 till 296 stycken (Polismyndigheten). Utförarna av skjutningarna är inte sällan unga förövare, på uppdrag av äldre anstiftare. Polismyndigheten uppger att antalet unga som avviker från HVB- och SiS-hem kvarstår på en hög nivå och att dessa i många fall utför grova våldsuppdrag. Andelen unga under 18 år misstänkta för skjutvapenmord bedömdes av Polismyndigheten uppgå till ca 30 procent under 2024 (Polismyndighetens årsredovisning 2024). Enligt officiell kriminalstatistik var 67 barn i åldrarna 15–17 år misstänkta för mord med skjutvapen 2024. Under den senaste tioårsperioden har antalet årligen uppgått till mellan 4 och 19 barn. År 2023 uppgick antalet misstänkta till 40 barn i åldrarna 15–17 år.

Under 2024 anmäldes 377 fall av allmänfarlig ödeläggelse genom sprängning, varav 152 avsåg fullbordat brott (se diagram 3.7 nedan). Det är på ungefär samma nivå som 2023 då nivån var den högsta sedan officiell kriminalstatistik över dessa brott började publiceras (2018 för fullbordade och försöksbrott m.m. sammantaget och 2021 för fullbordade brott). Enligt preliminär statistik för 2025 var antalet fullbordade sprängningar under januari de högsta noterade för en enskild månad sedan officiell kriminalstatistik över dessa brott började publiceras 2018. Polismyndigheten noterade under 2024 ett förändrat tillvägagångssätt där pyroteknik som explosivt material blivit allt vanligare jämfört med tidigare år då framför allt civila sprängmedel använts.

Diagram 3.7 Anmälda sprängningar, totalt 2018–2024 samt varav fullbordade 2021–2024

Anm.: Officiell kriminalstatistik för allmänfarlig ödeläggelse genom sprängning finns sedan 2018 och är uppdelad mellan försök och fullbordade brott sedan 2021.

Källa: Officiell kriminalstatistik.

Fullbordade sprängningar är enligt Polismyndigheten svårutredda eftersom teknisk bevisning i hög grad förstörs vid brottstillfället. Utredningsresultaten för brott avseende allmänfarlig ödeläggelse genom sprängning förbättrades fortsatt 2024 jämfört med 2023. Antalet ärenden redovisade till åklagare ökade med 47 procent (vilket motsvarar 28 fler ärenden) jämfört med 2023.

Polismyndigheten bedömer att man under 2024 avvärjde minst 170 potentiella våldsdåd. Även våldsdåd mot anhöriga till kriminella förekom under 2024, om än i något lägre grad än 2023. Trots att det var färre genomförda våldsdåd 2024 jämfört med föregående år så var konfliktläge och våldsnivåer i kriminella miljöer fortsatt höga (Polismyndighetens årsredovisning 2024).

Komplexa gränsöverskridande brottsupplägg ställer krav på samverkan

På uppdrag av regeringen (Ju2023/01941) lämnade Polismyndigheten 2024 en lägesbild över aktiva gängkriminella i Sverige. Det totala antalet personer som var aktiva i kriminella nätverk bedömdes uppgå till omkring 14 000. Av dessa var andelen män 95 procent och andelen kvinnor 5 procent. Därutöver bedömdes omkring 48 000 personer ha koppling till kriminella nätverk. I den kategorin var andelen män 81 procent och andelen kvinnor 19 procent.

Av en kartläggning som Polismyndigheten genomförde 2024 framgick att många av de aktörer i kriminella nätverk som anstiftade såväl skjutningar som sprängningar i Sverige befann sig i andra länder. Med anledning av detta har Polismyndigheten arbetat med att utveckla metodik och samarbetet med länder utanför EU med fokus på centrala kriminella aktörer, samt stärkt det operativa samarbetet med andra polismyndigheter inom Norden.

För att ytterligare förstärka arbetet mot svenska kriminella aktörer som uppehåller sig utomlands och fortsätter anstifta och påverka den organiserade brottsligheten i Sverige gav regeringen i oktober 2024 i uppdrag till Ekobrottsmyndigheten, Kriminalvården, Polismyndigheten, Skatteverket, Tullverket och Åklagarmyndigheten att förstärka det internationella arbetet mot organiserad brottslighet (Ju2024/02041). Syftet är att öka lagföringen av kriminella kopplade till organiserad brottslighet, som

anstiftar eller begår brott i Sverige, men befinner sig i andra länder, samt att reducera deras möjligheter att utöva sin brottsliga verksamhet från utlandet.

Samverkan mellan Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten särskilt avseende kriminella nätverk utvecklades på såväl strategisk som operativ nivå under 2024. Åklagarmyndighetens inrättande av s.k. områdesteam för effektiv hantering av allvarlig brottslighet är en viktig åtgärd för att öka den myndighetsgemensamma förmågan. Under 2024 stärktes samarbetet och samverkan mellan myndigheterna avseende HVB-verksamheter som bedrivs av kriminella. Arbetet mot oseriösa hem genererade insatser vid de regionala underrättelsecentren, som omfattade operativa insatser där Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och Polismyndigheten samverkade. Kopplat till detta bedrevs också ett stärkt arbete under 2024 utifrån det regeringsuppdrag som riktades till IVO att i samverkan med Polismyndigheten och Ekobrottsmyndigheten stärka tillsynen av stödboenden och HVB som tar emot barn och unga (S2024/01643). Även Skatteverket deltog i det arbetet.

Falsa och utnyttjade identiteter används som medel för finansiella transaktioner, penningtvätt, att placera kriminella i bolag, falska anställningar, myndighetskontakter och bedrägerier. I den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet, som pågått på regeringens uppdrag sedan 2009, riktades särskilt fokus mot falska och utnyttjade identiteter under 2024. Felaktiga utbetalningar har på så sätt kunnat förhindras och brottslighet har kunnat förebyggas och förhindras (Myndigheter i samverkan mot den organiserade brottsligheten 2024).

Otillåten påverkan från systemhotande aktörer kan få stora konsekvenser

Brå har haft i uppdrag att studera otillåten påverkan som utövas av systemhotande aktörer och grupperingar i Sverige, vilket avser organiserad brottslighet och våldsbejakande extremistmiljöer. Det är aktörer som har antagonistiska motiv eller på andra sätt utmanar samhällets skyddsvärden och som besitter ett s.k. kollektivt skrämselkapital. I studien beskriver Brå att påverkansförsök från systemhotande aktörer förekommer, men att det är svårt att dra några säkra slutsatser om omfattning och utveckling (Brå 2025:4).

Sett över hela den studerade perioden utsätts årligen minst var tionde förtroendevald för hot, våld eller skadegörelse av en systemhotande aktör. Riksdagsledamöter är mest utsatta totalt sett, men kommunpolitiker är mer utsatta för påverkansförsök från personer med kopplingar till organiserad brottslighet. Vanligast på alla nivåer är dock påverkansförsök från extremistmiljöerna. Brå lyfter även att kommunanställda och kommunpolitiker är sårbara för påverkansförsök eftersom påverkarna ofta är nära och stödet och skyddet mot otillåten påverkan inte är så utvecklat på den lokala nivån. I de fall påverkansförsök leder till att förtroendevalda eller kommunanställda ändrar beslut eller ställningstaganden eller frångår rutiner och arbetssätt, får de systemhotande aktörerna inflytande i beslutsprocesser, kommunala verksamheter och samhällsfrågor. Av oro för att utsättas föregriper ibland kommunanställda och förtroendevalda påverkansförsök genom självzensur, vilket kan leda till allvarliga konsekvenser. Brå konstaterar att i längden riskerar otillåten påverkan att skada förtroendet för rättsstaten och demokratin (Brå 2025:4). För att stötta arbetet har Brå tagit fram en handbok med verktyg och strategier för att förebygga och hantera påverkansförsök.

Regeringen har även gett Statskontoret och Brå i uppdrag att stödja arbetet mot otillåten påverkan i den offentliga förvaltningen (Fi2024/01456). Brå har också haft i uppdrag att studera vad s.k. möjliggörare har för roll och funktion för brottslig verksamhet som begås av kriminella nätverk (Brå 2024:2). Studien visar att möjliggörare används för att bl.a. underlätta logistik i den kriminella verksamheten,

skapa legitima fasader, få gynnsamma tillstånd och beslut och få tillgång till sekretessbelagd information.

Beloppen för förverkat brottsutbyte ökade inom satsningen mot organiserad brottslighet medan utdömda fängelseår låg kvar på samma nivåer

Arbetet i den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet har under 2024 särskilt fokuserat på åtgärder mot våldsbejakande extremism och terrorism, penningtvätt samt brott mot välfärdssystemen. Myndigheterna rapporterar om förbättrade resultat kopplat till s.k. administrativa åtgärder, dvs. åtgärder inom förvaltningsprocessen på några områden.

Beloppen för förverkat brottsutbyte ökade 2024 i förhållande till 2023. Värdet uppgick 2024 till 46 miljoner kronor, att jämföra med 16 miljoner 2023 (denna skillnad bör dock ställas mot att värdet för 2022 uppgick till 51 miljoner). Det totala antalet tingsrättsdomar med beslut om förverkat brottsutbyte var relativt stort jämfört med övriga år.

Jämfört med 2023 noterades under 2024 ett mindre belopp avseende beslagtagna kontanter och andra tillgångar kopplat till arbetet i satsningen. Det högsta rapporterade beloppet under 2024 avsåg beslag av kontanter till ett värde av drygt 5,6 miljoner kronor i en deloperation under ledning av Polismyndigheten/NOA inom den nationella insatsen Freja, som har koppling till våldsvågen, vilket kan jämföras med 18 miljoner kronor 2023.

Antalet utdömda fängelseår som kan kopplas till arbetet inom satsningen låg 2024 kvar på ungefär samma nivå som föregående år. Grova och synnerligen grova narkotikabrott samt grova våldsbrott bidrog mest till den utdömda fängelsetiden. Mellan 2020 och 2024 ökade antalet grova narkotikabrott och grova våldsbrott med fällande dom från 55 stycken 2020 till 97 stycken 2024.

Migrationsverkets arbete inom satsningen ledde 2024 till det hittills största antalet beslut i ärenden, drygt 2 800 administrativa åtgärder i ärendehandläggning och över 400 ärenden rörande missbruk av regelsystemen (Myndigheter i samverkan mot den organiserade brottsligheten 2024).

3.5.3 Flödet i brottmålsprocessen

En viktig del i bedömningen av rättsväsendets resultat är att följa upp hur de brott som anmäls hanteras av rättsväsendets myndigheter. I detta avsnitt redovisas statistik över anmälda brott, utredning, lagföring, antalet inkomna, avgjorda och balanserade brottmål till domstolarna samt verkställighet av utdömda påföljder. Verksamhet som inte rör ärendeflödet i brottmålsprocessen, exempelvis brottsförebyggande arbete och stöd och information till brottsoffer, ingår inte i denna beskrivning utan redogörs för separat.

Komplexa ärenden på en fortsatt hög nivå

Enligt den officiella kriminalstatistiken anmäldes ca 1,49 miljoner brott i Sverige 2024, vilket är ca 1 procent eller ca 22 500 brott fler än 2023 (ordningsböter som utfärdas av polis ingår inte i denna statistik).

Under 2024 minskade antalet inkomna ärenden till Polismyndigheten med 2 procent medan antalet inkomna ärenden till åklagarsväsendet ökade med 8 procent (ett ärende som inkommer till en brottsbekämpande myndighet innehåller ett eller flera anmälda

brott). Störst procentuell ökning uppvisade Ekobrottsmyndigheten (+19 procent jämfört med 2023).

Den komplexa brottsligheten med särskilt resurskrävande brott som för rättsväsendet är tidskrävande att utreda och lagföra ligger fortsatt på en hög nivå. Enligt Polismyndighetens analys av ärenden redovisade till åklagare minskade andelen ärenden av enkel karaktär 2024 medan andelen ärenden som kräver fler utredningsåtgärder ökade. Gruppen med de mest komplexa och resurskrävande ärendena utgjorde 0,8 procent av de ärenden som myndigheten redovisade till åklagare samtidigt som dessa ärenden tog ca 25 procent av resurserna för redovisade ärenden i anspråk.

Av Ekobrottsmyndighetens årsredovisning 2024 framgår att de mest komplexa och särskilt krävande ärendena utgjorde 2,8 procent av det totala antalet avslutade ärenden vid myndigheten, samtidigt som dessa ärenden stod för 37 procent av myndighetens samlade kostnader för utredning och lagföring. Antalet brottsmisstankar som inkom till Åklagarmyndigheten som avsåg särskilt resurskrävande brott minskade med 2 procent 2024 jämfört med föregående år, men var fortfarande på en hög nivå med drygt 36 000 brottsmisstankar. De särskilt resurskrävande brotten, t.ex. grovt vapenbrott och dödligt våld, återfanns i ca 10 procent av alla avslutade ärenden. Dessa ärenden beräknades av Åklagarmyndigheten ta ca 40 procent av den totala resursåtgången i anspråk, vilket visar på det inte helt enkla förhållandet mellan verksamhetsvolym och resursbehov.

I domstol (tingsrätt och hovrätt) har avgjorda större mål fluktuerat över tid men har totalt sett ökat i både antal och huvudförhandlingstid jämfört med 2015 (se vidare s. 37). Antalet häktningsförhandlingar fortsatte att öka i jämförelse med 2023. En bidragande orsak kan vara att minimistrafteffekten för obligatorisk häktning sänktes från två år till ett och ett halvt år i juli 2023. De senaste årens ökning av inflödet till häkte fortsatte under 2024. Andelen häktningar som pågått fyra månader eller längre fortsatte också att öka. Även den genomsnittliga häkttestiden har fortsatt att öka och var 98 dagar, en ökning med ca 8 procent (Kriminalvården KOS 2025). De allt fler mycket omfattande och komplicerade utredningarna kan vara en trolig förklaring.

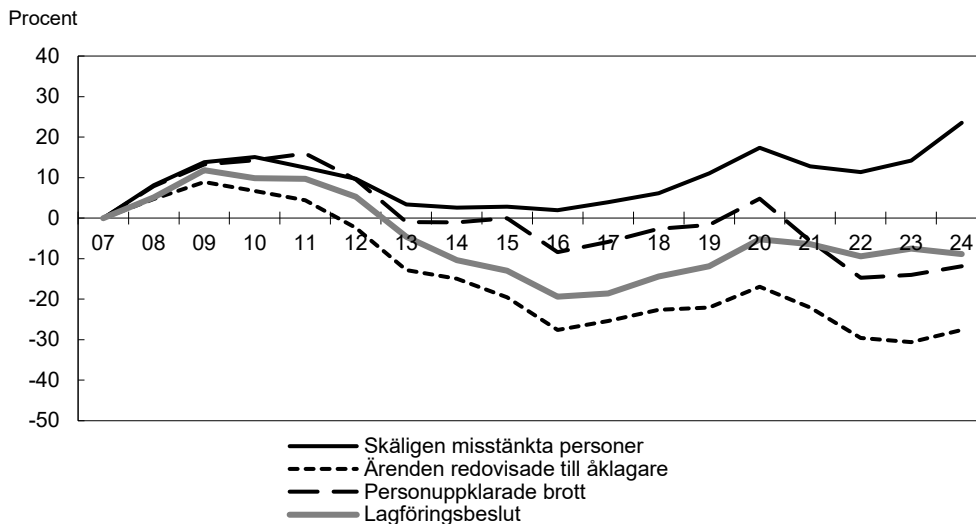
Antalet personuppklarade brott, misstänkta personer och lagföringsbeslut har ökat

I diagram 3.8 nedan illustreras den procentuella utvecklingen av antalet skäligen misstänkta personer, antalet ärenden som Polismyndigheten redovisat till åklagare, antalet lagföringsbeslut vid Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten samt antalet personuppklarade brott sedan 2007. Ärenden som Polismyndigheten redovisar till åklagare är färdigutredda ärenden som redovisas till åklagare för beslut i åtalsfrågan. Lagföringsbeslut avser beslut som åklagare har fattat om att åtala eller på annat sätt lagföra en person (en person kan därmed räknas flera gånger i statistiken om den fått fler än ett lagföringsbeslut under ett år). Med personuppklarade brott avses brott för vilka åklagare har beslutat om åtal, meddelat åtalsunderlåtelse eller utfärdat strafföreläggande, dvs. brott till vilka det har knutits en eller flera gärningspersoner.

Det generella mönstret för dessa resultatmått kännetecknas av tydliga ökningsår efter 2007 följt av markanta minskningar fram t.o.m. 2016. Särskilt tydligt minskade antalet ärenden redovisade från Polismyndigheten till åklagare under den senare delen av den perioden. Mellan 2017 och 2020 ökade återigen antalet ärenden redovisade till åklagare och antalet personuppklarade brott. Därefter skedde dock en minskning inom samtliga områden 2021, som även fortsatte under 2022, medan andelen åter ökade under 2023. Antalet misstänkta personer och det totala antalet lagföringsbeslut hos åklagare ökade mellan 2023 och 2024 (med 8 respektive 2 procent).

År 2024 personupplärades ca 188 400 brott, vilket är en ökning med 3 procent i förhållande till 2023. Jämfört med 2014, det första året för vilket det finns jämförbara uppgifter, var antalet personupplärade brott 12 procent lägre.

Diagram 3.8 Procentuell utveckling sedan 2007 av antalet skäligen misstänkta personer, ärenden redovisade till åklagare, personupplärade brott och lagföringsbeslut hos Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten

Anm.: Definitionen av personupplärade brott förändrades något i och med en revidering av statistiken 2014. Detta medförde en generell nivåhöjning av antalet personupplärade brott. Jämförelser mellan perioden 2007–2013 och perioden 2014–2024 ska därför göras med försiktighet. Observera också att den procentuella förändringen 2014–2024 i diagram 3.8 är i relation till nivån 2007, som är beräknad enligt den tidigare definitionen av personupplärade brott. Uppgiften lagföringsbeslut hos Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten benämndes fram t.o.m. BP24 som lagförda personer. Uppgiften har dock även tidigare avsett antalet beslut. En person kan ge upphov till flera beslut.

Källa: Officiell kriminalstatistik samt Polismyndighetens, Ekobrottsmyndighetens och Åklagarmyndighetens årsredovisningar.

Antalet ärenden redovisade till åklagare ökade med sammanlagt 4 procent 2024. En särskilt stor ökning syns när det gäller bedrägeribrott, där ärenderedovisningen ökade med 45 procent. Ärenden redovisade till åklagare rörande våld, hot eller kränkningar mot kvinnor ökade med 13 procent. En kategorisering som Polismyndigheten har gjort av ärendena utifrån parametrar som mäter hur resurskrävande de är att utreda visar att antalet redovisade ärenden ökade med 0,5 procent i gruppen enkla ärenden (exempelvis enklare former av narkotikabrott, olovlig körning och tillgrepp i butik). Denna kategori ärenden motsvarade knappt 73 procent av de redovisade ärendena. För resterande ärenden, dvs. sådana som är mer komplicerade och tidskrävande, ökade redovisningen till åklagare med sammanlagt 24 procent. Bland dessa ärenden ökade redovisningen av de allra mest resurskrävande ärendena med 29 procent. Under en treårsperiod (2022–2024) har redovisningen av de mest resurskrävande ärendena ökat med 49 procent.

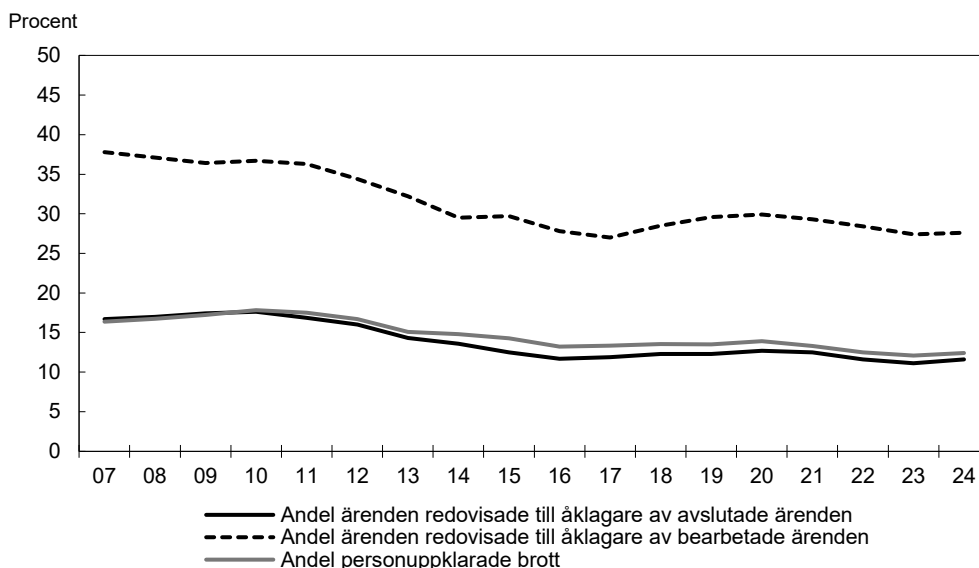
En faktor som troligtvis har bidragit till att ärenderedovisningen över tid har sjunkit är ökad användning av förundersökningsbegränsning (förundersökningsbegränsning innebär att polis eller åklagare begränsar en brottsutredning till att enbart omfatta de mest väsentliga delarna, eller att vissa brott inte alls utreds). Mellan 2018 och 2023 ökade antalet förundersökningsbegränsade ärenden vid Polismyndigheten med 86 procent. Under 2024 minskade antalet med 2 procent i förhållande till 2023 års nivå. Motivet till förundersökningsbegränsning är vanligtvis att Polismyndigheten prioriterar att utreda de brott som har störst potential att leda till lagföring och som kan förväntas ha betydelse för påföljden för den misstänkte. En grov uppskattning som Brå har gjort är att en ökning av andelen förundersökningsbegränsade ärenden med 3 procentenheter leder till att redovisningsandelen sjunker med 1,5 procentenheter (Brå 2023:2). En annan faktor som kan ha bidragit till den över tid

minskade ärenderedovisningen är att enkla trafikbrott i större utsträckning lagförs genom ordningsbot.

Antalet brottsmisstankar med lagföringsbeslut ökade med 2 procent vid Åklagarmyndigheten. Samtidigt minskade andelen brottsmisstankar med lagföringsbeslut med 1 procentenhet, vilket berodde på en förskjutning av ärendesammansättningen till en större andel mer svårutredda brott. Antalet lagförda personer vid Åklagarmyndigheten ökade med 5 procent och antalet personer lagförda för mord och dråp (inklusive försöksbrott) ökade med 12 procent.

Som framgår av diagram 3.9 nedan har andelen personupplärade brott, av samtliga handlagda brott, tidigare minskat över tid men under 2024 ökade andelen något. Att andelen ärenden som Polismyndigheten redovisar till åklagare av avslutade ärenden har minskat på ett liknande sätt indikerar att minskningarna kan härledas redan till detta led. Även här ökade andelen något 2024. Andelen ärenden som redovisas till åklagare av bearbetade ärenden, dvs. av ärenden där Polismyndigheten inlett förundersökning eller annan utredning, uppvisar en liknande utveckling med en successiv minskning över tid men även dessa ökade något under 2024 jämfört med föregående år. Andelen är högst i de brottskategorier som helt eller till stor del består av s.k. ingripandebrott – narkotikabrott, trafikbrott och tillgrepp i butik.

Diagram 3.9 Andelen ärenden redovisade till åklagare av avslutade ärenden, andelen ärenden redovisade till åklagare av bearbetade ärenden samt andelen personupplärade brott av samtliga handlagda brott 2007–2024

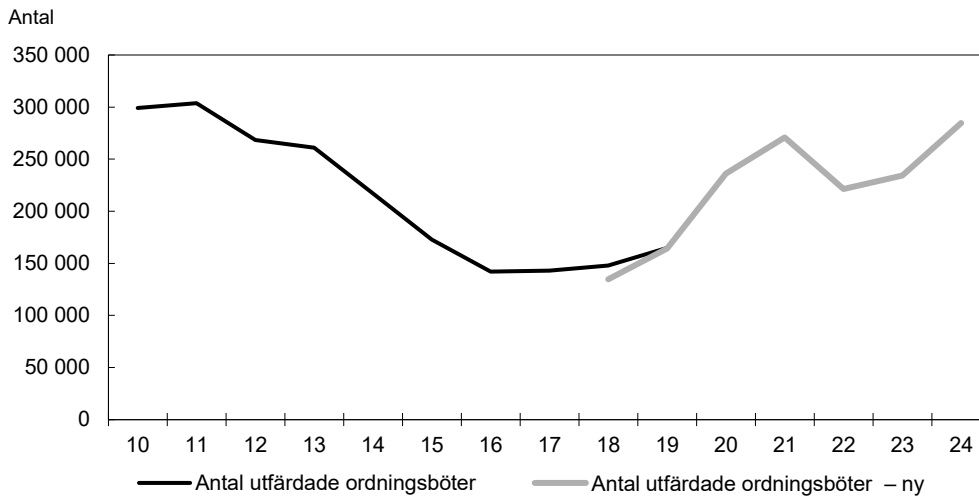
Anm.: Från och med 2014 redovisas en justerad personuppläringsprocent. Målet är i princip konstruerat på samma sätt som tidigare, men med den skillnaden att det beräknas på de handlagda brotten i stället för på de anmälda brotten. Justeringen har en marginell påverkan på resultatet. Det är därför möjligt att jämföra den totala personuppläringsprocenten för att studera utvecklingen över tid. På motsvarande sätt redovisas fr.o.m. 2015 andelen ärenden redovisade till åklagare av avslutade ärenden, i stället för som tidigare andelen ärenden redovisade till åklagare av inkomna ärenden.

Källa: Officiell kriminalstatistik och Polismyndighetens årsredovisningar.

Ordningsbot är en typ av böter som får utfärdas direkt på plats av bl.a. polis. Antalet utfärdade ordningsböter är en indikator på hur aktiv polisen har varit med att ingripa mot olika förseelser, exempelvis i trafiken. En tydlig ökning av antalet utfärdade ordningsböter syntes 2020 och 2021. Ökningen berodde på att hanteringen effektiviserades genom införande av digital ordningsbot och på att Polismyndigheten till följd av pandemin kunde lägga mer tid på hastighetskontroller. Under 2022 minskade antalet utfärdade ordningsböter för att sedan återigen öka 2023 och 2024. Ökningen 2024 uppgick till 21 procent i förhållande till föregående år. Sedan 2019 har

antalet utfärdade ordningsböter för trafikbrott ökat medan antalet brottmålsärenden avseende trafikbrott har minskat.

Diagram 3.10 Utfärdade ordningsböter 2010–2024

Anm.: Från och med 2020 hämtas statistiken för ordningsbot från en ny statistikkälla där även digitala ordningsböter ingår. Den nya statistikkällan omfattar data fr.o.m. oktober 2017 och redovisas därför fr.o.m. 2018 (se grafen antal utfärdade ordningsböter – ny). En skillnad mellan de två graferna är också att statistiken för 2018–2022 avser antalet unika ordningsböter medan uppgifterna från 2010–2019 återger antalet förseelser som bestraffas med ordningsbot (en ordningsbot kan innehålla flera förseelser). Ordningsböter till följd av fasta fartkameror ingår ej i statistiken.

Källa: Polismyndigheten.

Möjligheten till ekonomisk vinning är en stark drivkraft till brottslighet. Genom att kombinera arbetet med utredning och lagföring med insatser för att ta brottsvinster från kriminella genom förverkande kan rättsväsendet minska incitamenten att begå brott. Under 2024 framställdes 2 776 förverkandeyrkanden genom åklagare till ett belopp om totalt 498 miljoner kronor. Det var en ökning med 54 miljoner kronor jämfört med föregående år. Beloppen kan variera betydligt mellan åren beroende på enskilda ärenden som omfattar stora belopp. Antalet förverkandeyrkanden ökade med 25 procent jämfört med 2023.

Vidare lagfördes 5 002 personer för penningtvättsbrott, vilket är en ökning med 1 752 personer jämfört med året innan. Med lagföring avses här beslut om åtal, strafföreläggande, åtalsunderlåtelse och företagsbot.

Det totala antalet lagföringsbeslut och antalet domslut har ökat

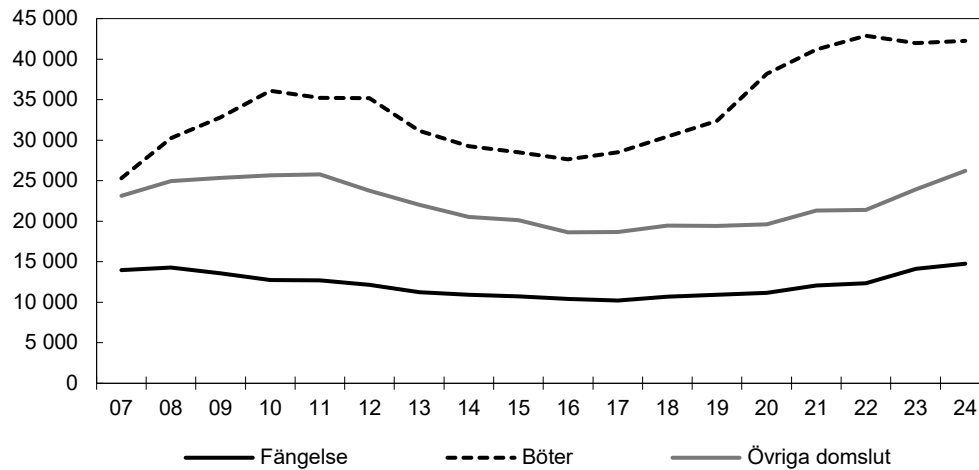
I linje med utvecklingen av antalet ärenden redovisade till åklagare och antalet personupplärade brott ökade antalet lagföringsbeslut fram t.o.m. 2009, varefter utvecklingen vände. Med lagföringsbeslut avses här fällande dom i tingsrätt, godkänt strafföreläggande eller åtalsunderlåtelse. Under perioden 2009–2017 minskade antalet lagföringsbeslut varje år, för att därefter återigen öka år 2018–2021 och minska något 2022. Under 2023 ökade åter antalet lagföringsbeslut och ökningen har fortsatt under 2024. Under 2024 fattades 115 820 lagföringsbeslut, vilket är ca 2 000 fler beslut än 2023. Av samtliga lagföringsbeslut 2024 avsåg ca 19 procent kvinnor och 81 procent män, en fördelning som varit likartad de senaste tio åren.

Antalet sakprövade brottmål i tingsrätt och antalet fällande domslut i sådana mål följer en liknande utveckling. Efter att ha ökat tydligt mellan 2007 och 2010 minskade dessa fram t.o.m. 2016. Sedan 2017 ökar dock antalet domslut i tingsrätt igen. År 2024 ökade antalet domslut med ca 4 procent jämfört med 2023, till drygt 83 000 domslut. Som framgår av diagram 3.11 nedan utgjordes ökningen i antalet domslut fram till början på 2010-talet huvudsakligen av enklare mål där påföljden bestämdes till böter.

Under 2024 utgjordes dock ökningen av andra påföljder medan bötespåföljderna ökade marginellt.

Diagram 3.11 Domslut i tingsrätt fördelat på påföljderna fängelse, böter och övriga domslut 2007–2024

Antal domslut

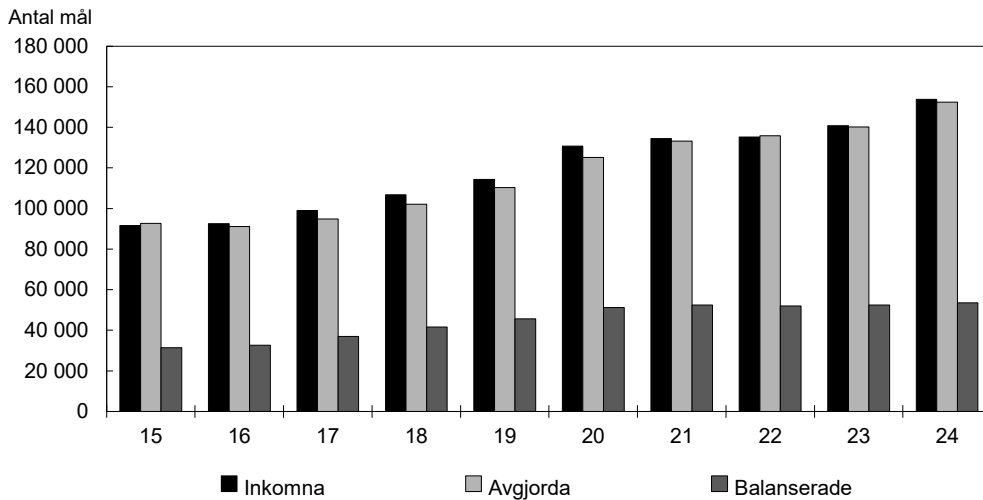
Källa: Officiell kriminalstatistik.

Fler inkomna och avgjorda brottmål

Antalet inkomna brottmål i tingsrätt ökade under 2024 till nästan 138 000, vilket motsvarar en ökning med 9 procent jämfört med föregående år. Bortsett från 2022, då antalet inkomna brottmål minskade något, följer detta en trend som pågått sedan 2016. Antalet avgjorda brottmål vid tingsrätterna ökade till drygt 136 000, vilket motsvarar en nästan lika stor ökning som den för inkomna mål. Antalet balanserade brottmål i tingsrätt var under 2024 ca 48 000, vilket innebär en ökning med 3 procent från föregående år.

Antalet inkomna och avgjorda brottmål ökade också i hovrätt under 2024. Inkomna mål uppgick till ca 15 900, vilket innebär en ökning med 9 procent och en fortsättning på den trend som pågått de senaste sju åren. Antalet avgjorda mål ökade till ca 16 100, vilket innebär en ökning med drygt 14 procent. Antalet balanserade brottmål var ca 5 800, vilket också innebär en minskning med drygt 3 procent.

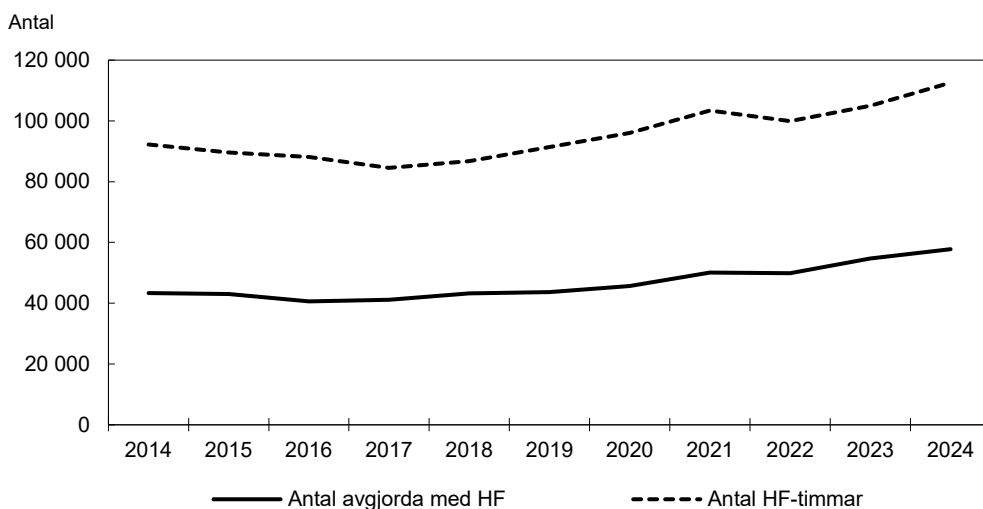
I Högsta domstolen ökade antalet inkomna brottmål till ca 4 800, vilket innebär en ökning med ca 12 procent jämfört med föregående år.

Diagram 3.12 Inkomna, avgjorda och balanserade brottmål i tingsrätt och hovrätt 2015–2024

Anm.: I diagrammet exkluderas brottmål från Högsta domstolen.

Källa: Domstolsverket.

Av brottmålen i tingsrätterna 2024 avgjordes ca 42 procent efter huvudförhandling. Dessa mål anses vara mer resurskrävande än de som avgörs utan att någon förhandling ägt rum. Antalet avgjorda brottmål med huvudförhandling i tingsrätterna har ökat med ca 32 procent sedan 2015, samtidigt som andelen sjunkit med 5 procentenheter. Antalet huvudförhandlingstimmar ökade mellan 2023 och 2024 med ca 7 500 till ca 112 600, vilket motsvarar ca 7 procent. Med undantag för 2022, då antalet huvudförhandlingstimmar minskade, följer ökningen en trend sedan 2018. Antalet mål med huvudförhandling över 18 timmar minskade under 2022, men ökade under 2023 och ökningen har fortsatt under 2024 till det högsta antalet under 2000-talet. Den genomsnittliga tiden för en huvudförhandling var under 2024 strax över två timmar, vilket ungefärligt motsvarar nivån de senaste tio åren.

Diagram 3.13 Antal avgjorda brottmål i tingsrätt med huvudförhandling och antal huvudförhandlingstimmar för dessa mål 2015–2024

Källa: Domstolsverkets årsredovisning för 2024, rapporten Framtida verksamhetsvolym i rättskedjan 2026–2027 samt Domstolsverket.

I hovrätt låg den genomsnittliga tiden för huvudförhandling på 4,6 timmar 2015 för att 2024 ha minskat till 3,9 timmar. Den högsta nivån under tioårsperioden, 4,9 timmar, uppnåddes 2018. Mellan 2023 och 2024 ökade den totala huvudförhandlingstiden från ca 37 500 till ca 42 000 timmar.

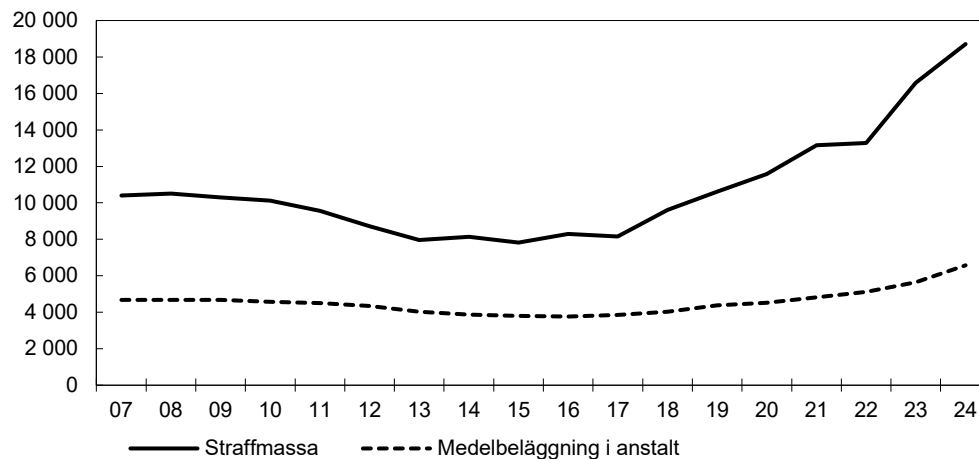
Huvudförhandlingar som pågick över 18 timmar utgjorde ca 14 procent av den totala förhandlingstiden för brottmål i tingsrätt 2015. År 2024 hade denna andel ökat till 17 procent. I hovrätt var samma siffra 26 procent 2015 och 25 procent 2024. Antal avgjorda mål med huvudförhandlingstid över 18 timmar har i tingsrätt och hovrätt fluktuerat under de senaste tio åren, men har totalt sett ökat. Detsamma gäller förhandlingstiden för dessa mål.

Ökning av utdömda fängelseår och fortsatt ökad beläggning i Kriminalvården

Sett ur ett längre tidsperspektiv har antalet domslut med påföljden fängelse minskat. Antalet domslut med påföljden fängelse ökade 2018 för första gången på tio år, en ökning som fortsatte under 2019–2024. År 2024 utdömdes 14 754 påföljder med fängelse som huvudpåföljd, vilket är ca 700 fler än året innan men något lägre än i mitten av 00-talet och tydligt lägre än slutet av 1980-talet. De flesta intagna i anstalt är män. Av de som påbörjade en fängelseverkställighet 2024 var 9 procent kvinnor, vilket är en liten ökning i jämförelse med föregående år. Straffmassan, dvs. den totala utdömda fängelse tiden under ett kalenderår, minskade under andra halvan av 00-talet och början av 10-talet men ökade tydligt 2018–2024, särskilt under 2023 och 2024. Ökningen beror både på en ökning av antalet fängelsedomar och en ökning av den genomsnittliga strafftiden. Mellan 2018 och 2024 ökade den genomsnittliga strafftiden från 10,6 månader till 15,0 månader. Mellan 2023 och 2024 ökade den genomsnittliga strafftiden från 14,2 månader till 15,0 månader, vilket motsvarar 6 procent.

Diagram 3.14 Utdömd straffmassa i antal fängelseår samt medelbeläggning i anstalt 2007–2024

Straffmassa (antal fängelseår) samt medelbeläggning (antal personer)

Källa: Officiell kriminalstatistik samt Kriminalvård och statistik/Kriminalvårdens årsredovisning.

Den ökning av medelbeläggningen i anstalt och häkte respektive medelantalet klienter i frivården som skett sedan 2018 fortsatte även under 2024. Mellan 2023 och 2024 var ökningen sammantaget 15 procent i anstalt och häkte. Det är en större ökning än tidigare år. I frivården ökade antalet klienter med 10 procent. Ökningen är i nivå med föregående år. Under 2024 var den genomsnittliga beläggningsgraden i anstalt 98 procent och i häkte 97 procent. Kriminalvården har hanterat det ökade behovet av platser genom ny- och ombyggnation, men framför allt genom ökad

dubbelbeläggning. Platsbristen och kapacitetsutökningen bidrar bl.a. till ett ansträngt säkerhetsläge i myndigheten.

Mellan 2018 och 2024 har medelbeläggningen i anstalt och häkte ökat med ca 4 000 intagna, vilket är en ökning med ca 69 procent. Medelbeläggningen i anstalt har ökat något kraftigare för kvinnor än för män. I frivården har medelantalet klienter ökat med ca 6 300 under samma period, vilket är en ökning med 63 procent. Utvecklingen i frivården förklaras bl.a. av fler villkorligt frigivna och ändrad lagstiftning som bl.a. innebär att fler står under övervakning längre tid än tidigare. Den ökade beläggningen i anstalt beror enligt Kriminalvården på både ett ökat inflöde av klienter och längre strafftider.

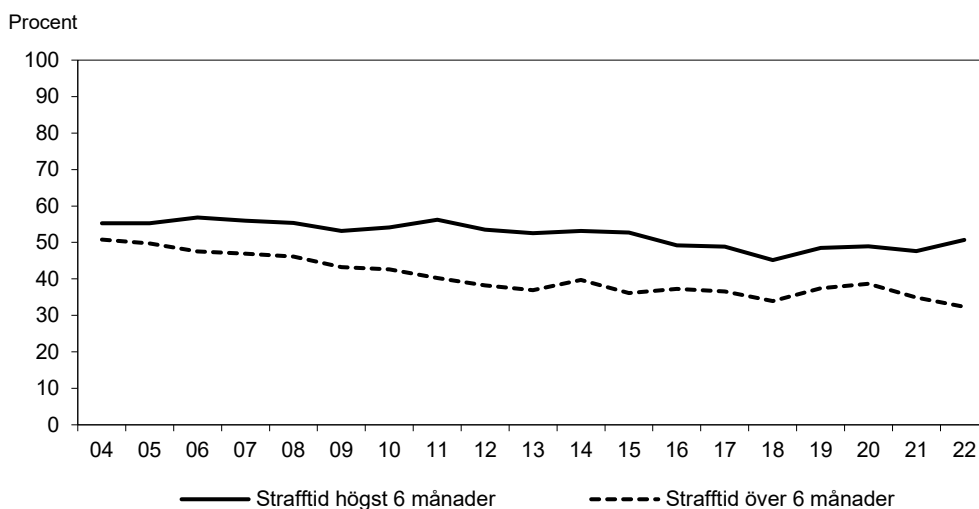
Andelen som återfaller i brott är oförändrad

Statistiken över återfall i brott visar hur vanligt det är att personer lagförs på nytt efter frigivning eller annan tidigare lagföring. Den senaste slutliga statistik från Brå som finns tillgänglig är från 2017 medan preliminär statistik finns från 2022.

Återfallsproblematiken är särskilt tydlig bland män, ca 25 procent av männen återfaller i något nytt brott inom ett år. Motsvarande andel för kvinnor ligger på 16 procent, enligt preliminär statistik från 2022. Störst är risken för återfall bland dem som är mest brottsbelastade sedan tidigare. Bland dem som frigives efter en fängelsepåföljd återfaller 42 procent inom ett år, enligt preliminär statistik från 2022. Detta kan jämföras med 41 procent 2021.

Över tid är trenden dock positiv. Enligt preliminär statistik återföll 54 procent av dem som frigavs från fängelse 2003 inom ett år, jämfört med 42 procent bland dem som frigavs 2022. En jämförelse av återfallen mellan 2003 och 2022 visar att minskningen är särskilt tydlig bland dem som dömts till fängelsestraff på mellan 6 månader och 2 år (en minskning med 21 procentenheter). Enligt både Kriminalvården (2018) och Brå (kortanalys 4/2017) kan den minskande andelen återfall i brott efter frigivning från anstalt från början av 2000-talet till mitten av 2010-talet delvis förklaras av en förändrad klientsammansättning vad gäller exempelvis ålder, tidigare brottsbelastning och typ av brott.

Diagram 3.15 Andel frigivna från anstalt som återfaller i brott inom ett år 2004–2022

Källa: Officiell kriminalstatistik (preliminära siffror).

Det är svårt att med säkerhet säga i vilken utsträckning Kriminalvårdens återfallsförebyggande insatser har påverkat den över tid positiva utvecklingen av andelen återfall även om den återfallsförebyggande verksamheten inom myndigheten

vilat på vetenskaplig grund. Den hårda belastningen och svårigheterna att kompetensförsörja den snabbt växande verksamheten utmanar Kriminalvårdens arbete med insatser som syftar till att minska risken för återfall i brott. Genom bl.a. effektivare arbetssätt och metoder har myndigheten dock kunnat bibehålla arbetet på föregående års nivåer. Andelen intagna som har kunnat erbjudas studier under tiden i anstalt var på samma nivå som föregående år och andelen intagna och klienter i frivård som fullföljt ett behandlingsprogram under verkställigheten fortsatte att öka. Även andelen intagna som frigavs med någon av de i fängelselagen (2010:610) reglerade särskilda utslussningsåtgärderna fortsatte att öka under året. Resultatutvecklingen gäller både män och kvinnor.

Kortare genomströmningstider i brottmålsprocessen

Brå har under senare år utvecklat statistik över genomströmningstider i brottmålsprocessen för handläggningen av skäligen brottsmisstankar från registrering till beslut i åtalsfrågan. Den statistik som finns tillgänglig avser genomströmningstider under 2015–2023. För samtliga brottsmisstankar registrerade under 2023 var mediantiden från registrering till beslut i åtalsfrågan 51 dagar. Sedan 2015 och fram till 2021 låg den totala mediantiden för samtliga brottskategorier ganska stabilt och varierade mellan 64 och 69 dagar, för att 2022 minska till 56 dagar.

Mediantiderna skiljer sig åt mellan olika brottsmisstankar. Kortast mediantid från registrering till beslut i åtalsfrågan 2023 hade tillgreppsbrott (25 dagar) och längst mediantid hade brott mot liv och hälsa (120 dagar). Genomströmningstiderna 2023 var generellt sett längre för brottsmisstankar mot barn 15–17 år än för personer 18 år och äldre (83 respektive 48 dagar). Mediantiden från registrering till beslut i åtalsfrågan för brottsmisstankar mot barn minskade med en dag jämfört med 2022. Jämfört med 2015 har mediantiden dock ökat med 10 dagar.

Nya informationsutbyten inom ramen för Rättsväsendets digitalisering

Rättsväsendets digitalisering är ett samverkansarbete mellan elva myndigheter med huvudsakligt fokus på informationsförsörjning inom brottmålsprocessen. Under 2024 har arbetet bl.a. resulterat i nya informationsutbyten och viktigt förutsättningsskapande arbete för framtida integrationer. Två av de planerade utvecklingsinsatserna har dock fått stå tillbaka, bl.a. på grund av arbetet med att ta fram ett informationsutbyte kopplat till den förverkandelagstiftning som trädde i kraft i november 2024 (Årsredovisning 2024 för Rättsväsendets digitalisering).

3.5.4 Dömande verksamhet, exklusive migrationsmål och brottmål

Ökning av inkomna tvistemål

Mål som inte utgör brottmål och migrationsmål, t.ex. tvistemål, skattemål, socialförsäkringsmål, mål enligt socialtjänstlagen och övriga mål, utgjorde under 2024 ca 68 procent av de inkomna målen i den dömande verksamheten totalt sett. Under 2024 var antalet inkomna mål ca 343 000, vilket innebär en ökning med 4,8 procent jämfört med föregående år. Antalet ökade även under 2023, men minskade under 2022.

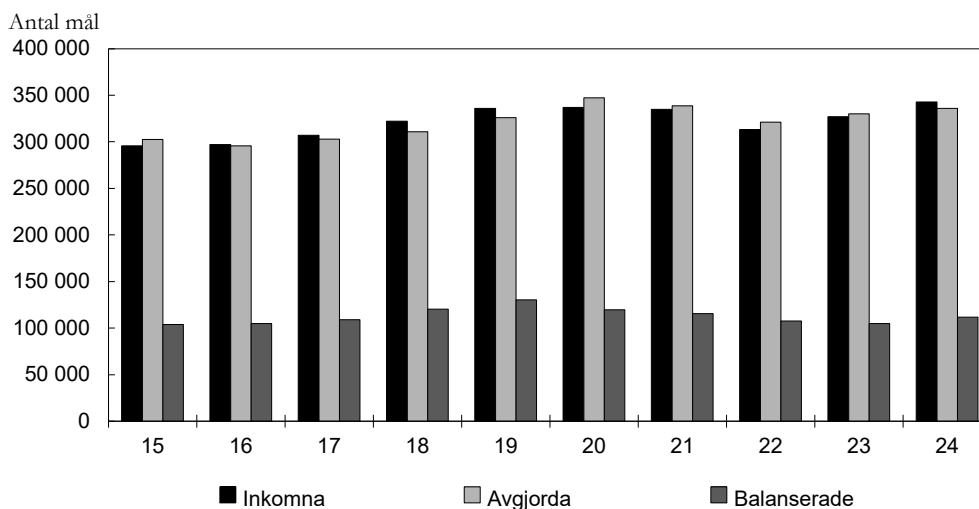
När det gäller tvistemålen i tingsrätterna ökade de med 8 procent mellan 2023 och 2024. Enligt Domstolsverkets bedömning beror detta sannolikt på det fortsatt ansträngda ekonomiska läget i landet. Familjemålen fortsatte under 2024 att ligga på en låg nivå. I hovrätterna ökade inkomna tvistemål till ca 3 200, vilket motsvarar

2 procent. I Högsta domstolen minskade antalet tvistemål till ca 250, vilket motsvarar en minskning med 11 procent.

Vid förvaltningsrätterna ökade antalet inkomna mål i jämförelse med 2023, till ca 105 600, en ökning med ca 3 procent. Ökningen innebär att en minskande trend brutits. Antalet avgjorda mål sjönk under 2024 till runt 103 700, vilket motsvarar en minskning med 6 procent. Att antalet avgjorda mål understeg de inkomna målen bidrog till att balanserna hos förvaltningsrätterna ökade.

Inflödet till kammarrätterna ökade under 2024 till ca 23 300, vilket motsvarar 2 procent. De avgjorda målen hos kammarrätterna minskade något. Antalet inkomna mål hos Högsta förvaltningsdomstolen minskade under 2024 med ca 7 procent, medan antalet avgjorda mål ökade med knappt 1 procent. Ärendebalanserna hos Högsta förvaltningsdomstolen minskade väsentligt under året med ca 33 procent.

Diagram 3.16 Inkomna, avgjorda och balanserade mål 2015–2024

Källa: Domstolsverket.

3.5.5 Hot mot Sveriges säkerhet

Det oroliga omvärldsläget har i hög grad påverkat Sveriges inre säkerhet såväl när det gäller hotet från främmande makt som från våldsbejakande extremism, terrorism och organiserad brottslighet. Politiska skeenden och samhällskriser – både nationellt och internationellt – återspeglas i hotbilden. Säkerhetspolisen har sett säkerhetshotande aktiviteter inom alla myndighetens verksamhetsområden dvs. kontraspionage, säkerhetsskydd, personskydd samt kontraterrorism och författningsskydd.

Förändrad hotbild

Säkerhetspolisen bedömer att främmande makt agerar alltmer offensivt och att tröskeln för att agera har sänkts. Den säkerhetshotande verksamheten mot Sverige bedrivs brett. Det handlar om allt från anskaffning av teknik, cyberangrepp, attentatsplaner mot personer och platser, kartläggning av oppositionella till påverkan mot svenskt beslutsfattande. Säkerhetspolisens hotreducerande åtgärder har inneburit en begränsning av främmande makts handlingsutrymme.

Det allvarliga säkerhetsläget ställer också krav på Sveriges motståndskraft. Detta är centralt bl.a. i samband med Sveriges nya roll som Natomedlem och stärkandet av totalförsvaret där nya sårbarheter kan uppstå. Säkerhetspolisen bedömer att medvetenheten om vikten av säkerhetsskydd ökar och allt fler verksamheter anmäler

att de bedriver säkerhetskänslig verksamhet. Därutöver innebär det svenska Natointrädet att fler verksamhetsutövare behöver förhålla sig till nya skyddsvärden och regelverk.

Samtidigt kvarstår utmaningar för många verksamhetsutövare i att åstadkomma ett adekvat säkerhetsskydd. Säkerhetsläget innebär dessutom att nya krav ställs på Säkerhetspolisens personskyddsverksamhet. Under 2024 har Säkerhetspolisens personskydd rest med sina skyddspersoner till aktiva krigszoner såsom Ukraina och vissa delar av Mellanöstern. För att säkerställa skyddet av den centrala statsledningen också under väsentligt sämre förhållanden än de som råder i dag har Säkerhetspolisen vidtagit olika typer av åtgärder för att öka den operativa förmågan.

Terrorhotnivån i Sverige har under 2024 legat kvar på ett bedömt högt hot. Sverige har inte som föregående år haft samma fokus i internationella terrororganisationers propaganda men hotbilden har i stället diversifierats. Säkerhetspolisen har rapporterat om att Iran anstiftat personer att begå våldsdåd i Sverige. Flera europeiska länder har enligt Säkerhetspolisen pekat ut Ryssland som ansvarigt för sabotageverksamhet och incidenter såsom mordbränder och skadegörelse.

Enligt helårsbedömningen för 2025 från Nationellt centrum för terrorhotbedömning (NCT) kan avsikten att begå terrorattentat ofta härledas till en viss händelse eller omständighet, verklig eller upplevd, som fungerar som en utlösande faktor. Konspirationsteorier, påverkanskampanjer eller ökad polarisering kan därmed påverka terrorhotet mot Sverige och svenska intressen utomlands. Under 2024 har ett antal våldsdåd genomförts av minderåriga men utan att något tydligt motiv har framkommit. Gemensamt för många radikaliserade minderåriga är dels att de är pojkar och delar en fascination för våld, dels att den ideologiska övertygelsen och kunskapen tenderar att vara grund i jämförelse med radikaliserade vuxna. Samtidigt kan det finnas sammanhang, ofta digitala, som erbjuder unga personer ett ramverk och en förklaringsmodell som legitimerar och uppmanar till våld. Säkerhetsläget och hotbilden har över kort tid förändrats i negativ riktning vilket har skapat särskilda utmaningar i skolmiljön.

Ett uthålligt, långsiktigt och strategiskt arbete för att möta hoten

I januari 2024 fick Brottsförebyggande rådet (Brå) genom Center mot våldsbejakande extremism (CVE), Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Polismyndigheten och Säkerhetspolisen i uppdrag att vidta åtgärder för att införliva strategin mot våldsbejakande extremism och terrorism – förebygga, förhindra, skydda och hantera (skr. 2023/24:56) i sina respektive verksamheter. Delredovisningen visar att de fyra myndigheterna har utvecklat både sin gemensamma samverkan samt samverkan med andra aktörer på nationell, regional och lokal nivå. Myndigheterna sprider information, kunskap och arbetssätt samt samlar olika aktörer inom ramen för respektive myndighets samverkansforum och nätverk, men de har också utvecklat nya samverkansforum och samarbete om nya frågor.

CVE har t.ex. utvecklat en samverkansstruktur med länsstyrelserna. Samverkansrådet mot terrorism där 17 myndigheter ingår har ett samarbete om strategisk kommunikation med myndigheternas kommunikatörer. Säkerhetspolisens samverkan med Europol är t.ex. av stor betydelse i såväl frågor om terrorfinansiering som i arbetet med att förhindra spridning av terrorisminnehåll online.

CVE har undersökt den lokala nivåns behov av stöd från den nationella nivån. Kommunerna lyfter fram att det i regel saknas gränsöverskridande åtgärder och en helhetssyn om strategins fyra områden såväl mellan myndigheter som inom de kommunala verksamheterna. Enligt CVE behöver detta utvecklas ytterligare och vara

prioriterat. CVE har som ambition att i högre grad erbjuda behovsanpassad utbildning och kontinuerlig kunskapsutveckling till de kommunala samordnare som i dag finns i majoriteten av kommunerna.

Som ett led i genomförandet av strategin mot våldsbejakande extremism och terrorism har CVE sedan den 1 mars i år två nya uppgifter. CVE är kontaktpunkt för myndigheter och andra som fördelar offentliga medel eller på annat sätt granskar offentligt finansierade verksamheter. CVE ger också behovsanpassat stöd till kommuner, myndigheter och andra aktörer när det finns en oro i verksamheten för att en eller flera personer ska genomföra en skolattack.

Polismyndigheten och Säkerhetspolisen har förstärkt och utvecklat sin samverkan inom underrättelse- och planeringsarbetet. Förbättrade informationsflöden har bidragit till en ökad anpassningsförmåga och kapacitet att hantera komplexa händelser. De två myndigheterna har stärkt och vidareutvecklat sitt eget arbete och sin samverkan som syftar till att begränsa hotdrivande aktörers handlingsfrihet i Sverige. En central utgångspunkt är att aktuella aktörer förutom att ägna sig åt våldsbejakande extremism även begår brott eller aktiviteter som polisen har förmåga att agera mot.

Polismyndigheten har utvecklat och utbildat relevant personal i riskfaktorer för att bedöma ärenden som rör hot om skolattacker. Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och CVE vid Brå har fortsatt utveckla samarbetet i syfte att bättre kunna hantera oro samt genomföra riskbedömningar av individer som uppvisar ett tecken på våldsbejakande extremism eller intresse för att genomföra en skolattack. Samarbetet tar sin form genom att Redex, samarbetet mellan Säkerhetspolisen och Polismyndigheten samt CVE, har kontinuerliga lägesbildsmöten. Samarbetet handlar också om att, vid särskild hög oro, anordna samverkansmöten tillsammans med kommuner, skolor samt andra relevanta aktörer, i syfte att arbeta effektivt tillsammans för att minska risken för exempelvis en skolattack. Samarbetet har bl.a. underlättat riskbedömningen av individen, samt möjliggjort informationsdelning i specifika ärenden där sekretessbrytande bestämmelser kan tillämpas. De samlade erfarenheterna från samarbetet ska kunna utgöra en grund för liknande samverkansinsatser på andra håll i landet.

Polismyndigheten har, som behörig myndighet i Sverige för att hantera ärenden i enlighet med EU:s förordning om åtgärder mot spridning av terrorisminnehåll online (TCO), förstärkt arbetet och bl.a. inrättat en särskild enhet, en s.k. Internet Referral Unit (IRU). Myndigheten har fördjupat sin samverkan med flera större onlineplattformar, vilket har bidragit till att dessa vid flera tillfällen har avlägsnat innehåll som bl.a. uppmanar till grova våldsbrott. Sedan februari 2024 tillämpas också EU:s förordning om en inre marknad för digitala tjänster (Digital Service Act – DSA). Genom DSA får onlineplattformar en större skyldighet att hantera olagligt innehåll, bl.a. ska de tillhandahålla mekanismer för anmälan av misstänkt olagligt innehåll. Både TCO och DSA innebär att det nu finns ett starkare regelverk och nya verktyg för Polismyndigheten och andra aktörer i att motverka spridningen av olagligt innehåll online.

CVE har tillsammans med aktörer inom civilsamhället, myndigheter och spelbranschen etablerat ett dataspelsnätverk med syftet att värna barns och ungas säkerhet i den digitala världen och särskilt på de spelangränsande plattformarna som hör till de största och viktigaste mötesplatserna för barn och unga.

Enligt strategin mot våldsbejakande extremism och terrorism ska samhällets beredskap hålla jämna steg med utvecklingen av tillvägagångssätten för attentat. För att hantera risker i skolmiljön har MSB, i samarbete med CVE, Skolverket, Socialstyrelsen, Polismyndigheten och Sveriges Kommuner och Regioner, utvecklat

ett omfattande stödmaterial. En del av detta material finns tillgängligt på den gemensamma webbplatsen skolattack.se. Arbetet inkluderar också utvecklingen av en gemensam webb utbildning som fokuserar på både förebyggande insatser och skyddsåtgärder.

Civilsamhällets förebyggande insatser mot våldsbejakande extremism

Brå fördelade under 2024 ca 10 miljoner kronor enligt förordningen (2021:1282) om statsbidrag för förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism. Myndigheten har prioriterat att fördela bidrag till fyra organisationer som under året har bedrivit verksamheter som arbetar för att hjälpa individer i behov av avhopparverksamhet och anhörigstöd, samt som arbetar långsiktigt för att förhindra inträde i våldsbejakande extremism.

3.5.6 Brottsförebyggande arbete

Bättre förutsättningar i och med lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete

Brå publicerar sedan 2017 årligen rapporten Det brottsförebyggande arbetet i Sverige. I den senaste rapporten beskriver Brå bl.a. i vilken utsträckning kommunerna arbetar i enlighet med lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete som trädde i kraft den 1 juli 2023 (Ju2025/00749). Enligt Brå verkar lagen ha gett effekt när det gäller att skapa förutsättningar för att vidta kunskapsbaserade brottsförebyggande åtgärder. Enligt lagen ska kommunerna bl.a. ta fram en lägesbild över den lokala brottsligheten och utifrån lägesbilden ta fram en åtgärdsplan. Lägesbilden ska uppdateras och åtgärdsplanen följas upp minst vartannat år. Andelen som uppfyller lagens krav på lägesbild har nästan fördubblats mellan 2022 och 2024, från ca två av tio kommuner till ca fyra av tio kommuner. Fyra av tio kommuner (38 procent) uppgav att de beslutat om en åtgärdsplan. Men endast var fjärde kommun (24 procent) hade valt åtgärder utifrån sin lägesbild. Enligt lagen behövde kommuner dock inte besluta om en åtgärdsplan förrän den 1 juli 2024.

Brå och länsstyrelserna har haft i uppdrag att utveckla ett mer behovsanpassat och praktisknära stöd till kommunerna (Ju2023/00472, Ju2023/00475). Enligt Brås slutredovisning av uppdraget har implementeringen av lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete prioriterats genom olika typer av kommunikations-, utbildnings- och stödinsatser. Under 2024 har Brå tillsammans med länsstyrelserna gett behovsanpassat och praktisknära stöd till 52 kommuner, varav insatsen har slutförts i 29 kommuner. Ett genomsnittligt stöd till en kommun omfattar ca 60 timmar. Brå och länsstyrelserna har kunnat möta kommunernas behov av stöd i mycket stor eller ganska stor utsträckning (Ju2025/00757). Rapporten Det brottsförebyggande arbetet i Sverige visar också att andelen kommuner som har vänt sig till Brå (75 procent) och länsstyrelserna (86 procent) för att få stöd, har ökat i jämförelse med föregående år. Enligt länsstyrelsernas slutredovisning finns nu en upparbetad grund att fortsätta arbeta vidare med utifrån de behov som kommunerna även fortsättningsvis har (Ju2025/00777).

Sedan 2023 fördelar regeringen statsbidrag till kommuner via Brå i enlighet med förordningen (2023:442) om statsbidrag till kommuner för brottsförebyggande åtgärder. Syftet är att stärka det brottsförebyggande arbetet på lokal nivå och främja utvecklingen av kunskapsbaserade brottsförebyggande åtgärder. Under 2024 inkom 182 kommuner med en ansökan och 97 kommuner beviljades ekonomiskt stöd (Ju2025/00459, Ju2025/01228).

Allt fler aktörer involveras i det brottsförebyggande arbetet

Det brottsförebyggande arbetet präglas av samverkan. Enligt Brås rapport Det brottsförebyggande arbetet i Sverige är det dock nästan bara samverkan mellan kommun och polis som är formaliserad till skillnad från samverkan med t.ex. näringsliv, civilsamhälle och hälso- och sjukvård. Under 2024 fick Brå i uppdrag att, genom att ge stöd till kommuner, utveckla samverkan med civilsamhället (Ju2024/01492) och näringslivet (Ju2025/00227) i det brottsförebyggande arbetet.

Enligt Brås rapport Det brottsförebyggande arbetet i Sverige arbetar fler myndigheter brottsförebyggande, men det finns skäl att se över och utveckla myndigheters uppdrag så att de matchar nya behov på området. I mars 2024 beslutade regeringen skrivelsen Barriärer mot brott – en socialpreventiv strategi mot kriminella nätverk och annan brottslighet (skr. 2023/24:68). Strategin anger riktning för det sociala brottsförebyggande arbetet och har en bred socialpreventiv ansats men med ett särskilt fokus på att bryta rekryteringen till kriminella nätverk, att förebygga att barn och unga involveras och utnyttjas i kriminalitet och att få personer som begår brott att upphöra med det.

För att öka kunskapen om kriminella nätverk i digitala miljöer har regeringen beslutat två nya uppdrag. Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) har fått i uppdrag att öka kunskapen om hur en kriminell livsstil marknadsförs i sociala medier och andra digitala miljöer samt hur detta kan påverka barns och ungas attityder till våld och kriminalitet (Ju2025/00157). Brå har fått i uppdrag att öka kunskapen om hur kriminella nätverk rekryter barn och unga i sociala medier och andra digitala miljöer för att begå brott (Ju2025/00155). Under 2024 har regeringen även beslutat om uppdrag för att ytterligare myndigheter ska involveras i det brottsförebyggande arbetet. I december 2024 fick 24 myndigheter i uppdrag att bidra till att utveckla det brottsförebyggande arbetet (Ju2024/02612).

För brottsförebyggande insatser inom andra utgiftsområden se t.ex. socialtjänsten (utg.omr. 9 avsnitt 6), hälso- och sjukvården (utg.omr. 9 avsnitt 3), barnrättspolitik (utg.omr. 9 avsnitt 7), forskning om insatser, metoder och åtgärder (utg.omr. 16 avsnitt 6), korrekta utbetalningar från välfärdssystemen (utg.omr. 2 avsnitt 8), utanförskap (utg.omr. 13 avsnitt 6.3) samt våldsförebyggande arbete inom jämställdhetspolitiken (utg.omr. 13 avsnitt 5).

Myndigheter utvecklar gemensamt det återfallsförebyggande arbetet

Regeringen fortsätter att vidta åtgärder avseende återfallsförebyggande arbete. I februari 2025 delredovisade Brå, Polismyndigheten och Kriminalvården uppdraget att fortsätta stödja befintliga etableringar av gruppvåldsintervention (GVI), vilket är en strategi mot grovt våld i kriminella miljöer (Ju2024/00221). Myndigheternas stöd har under 2024 fokuserat på att möjliggöra mer involvering från lokalsamhället i arbetet samt att öka förmågan till egenuppföljning (Ju2025/00516).

I oktober 2024 beslutade regeringen om ett uppdrag till Polismyndigheten, Kriminalvården, Statens institutionsstyrelse och Socialstyrelsen om ökat fokus på barn och unga och ett antal andra utvecklingsbehov i arbetet med stöd till avhoppare (Ju2024/00195 m.fl.). Myndigheterna redovisade uppdraget i februari 2025 och lämnade bl.a. förslag om att Polismyndigheten inom ramen för sitt uppdrag att samordna det myndighetsgemensamma arbetet med avhoppare ska inrätta en nationell kontaktpunkt för yrkesverksamma, möjliga avhoppare och deras anhöriga. I augusti 2025 beslutade regeringen ett uppdrag till samma myndigheter om ett nationellt sammanhållet stöd till arbetet med avhoppare (Ju2025/01696). I det nya uppdraget

ingår också länsstyrelserna, som sedan 2025 har i uppdrag att bidra med regionalt stöd och samordning i arbetet med stöd till avhoppare.

Trygghetsberedningen överlämnade i augusti 2024 sitt slutbetänkande Vågar till ett tryggare samhälle – åtgärder för att motverka återfall i brott (SOU 2024:54) till regeringen. Med grund i förslagen har regeringen beslutat om uppdrag till Kriminalvården att vidareutveckla myndighetens åtgärder för att motverka återfall i brott (Ju2024/01770) och till Konsumentverket och Kriminalvården att motverka överskuldsetting bland kriminalvårdsklienter i anstalt och häkte (Ju2024/01770). Övriga förslag bereds inom Regeringskansliet.

Den lokala polisen närvaron ökar alltjämt

Antalet poliser i yttre uniformerad tjänst vid myndigheten indikerar utvecklingen av myndighetens samlade synliga polisiära närvaro. Under 2024 ökade antalet poliser i yttre uniformerad tjänst med 716 poliser (8 procent) jämfört med 2023. Polismyndigheten bedömer att arbetet med att öka antalet uniformerade poliser i yttre tjänst har förbättrat förutsättningarna för myndighetens brottsförebyggande arbete.

Den lokala polisiära närvaron redovisas genom Polismyndighetens brottsförebyggande- och ingripande verksamhet (BF/IGV) och områdes- och kommunpolisverksamheten. Under 2024 ökade antalet anställda i brottsförebyggande- och ingripande verksamheten med 467 anställda (6 procent) jämfört med 2023 då ökningen var 223 anställda (3 procent). Ökningen har skett i samtliga polisregioner utom i polisregion Bergslagen som minskade något. Totalt arbetade 8 580 personer inom BF/IGV under 2024 i myndigheten.

Antalet områdespoliser, vars huvuduppdrag är att bl.a. arbeta brottsförebyggande och trygghetsskapande i ett utpekat geografiskt ansvarsområde, ökade under 2024 med 13 procent vilket motsvarar 168 anställda, jämfört med 2023 då ökningen endast var marginell (1 procent). Kommunpolisers huvuduppdrag är att driva och samordna lokalpolisområdenas brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete tillsammans med kommunen och andra lokala aktörer. Antalet kommunpoliser har under flera år legat på ungefär samma nivå. Under 2024 arbetade totalt 249 kommunpoliser vid myndigheten, en ökning med 9 poliser jämfört med 2023 (Polismyndighetens årsredovisning 2024).

Polismyndighetens förmåga att förebygga brott har stärkts

En bättre samordning av resursförstärkningar inom Polismyndigheten i arbetet mot dödligt våld i kriminella miljöer under året bedöms ha mildrat belastningen på myndighetens övriga verksamheter, inklusive det brottsförebyggande arbetet jämfört med 2023. Arbeta pågår fortsatt med att genomföra Polismyndighetens strategi för det brottsförebyggande arbetet. Myndigheten har bl.a. stärkt analysförmågan för att identifiera lokala problembilder och infört regionala åtgärdsplaner för att arbeta mot kriminell påverkan i lokalsamhället. En gemensam handledning för områdespolisverksamheten har tagits fram till stöd för ett långsiktigt brottsförebyggande arbete samt en digital områdespolisutbildning som kommer att finnas tillgänglig 2025.

Åtgärder för att förebygga mäns våld mot kvinnor har enligt Polismyndigheten bidragit till att minska det systematiska våldet mot kvinnor i det korta perspektivet. Myndigheten har bl.a. kartlagt närmare 700 individer som högriskaktörer för att kunna genomföra våldsreducerande insatser för att förhindra grovt våld mot kvinnor. Polismyndigheten har utvecklat samverkan med andra samhällsaktörer för att förebygga och förhindra att barn utsätts för eller begår våldsbrott. Arbeta pågår även

med att identifiera indikatorer på riskfaktorer för barn och unga som riskerar att hamna i grov kriminalitet.

Polismyndigheten uppskattar att de avvisningar och återreseförbud som genomförts och utfärdats av myndigheten under 2024 mot utländska brottsaktiva kommer att kunna förhindra ca 11 000 brott per år under de närmaste fem åren. Brott som enligt myndighetens prognoser annars skulle begås av internationella brottsnätverk. Polismyndighetens arbete med stöd av lagen (2023:474) om polisiära befogenheter i gränsnära områden har enligt myndigheten underlättat bekämpandet av gränsöverskridande organiserad brottslighet och även effektiviserat arbetet med att förhindra irreguljär migration.

Fortsatt utveckling av det förebyggande arbetet mot ekonomisk brottslighet

Polismyndigheten och Ekobrottsmyndigheten har fortsatt att utveckla det förebyggande arbetet mot ekonomisk brottslighet. Under 2024 har Polismyndigheten utvecklat samverkan med andra myndigheter och aktörer med särskilt fokus på den kriminella ekonomin, exempelvis bedrägerier och penningtvätt. I december 2024 gav regeringen också Polismyndigheten i uppdrag att inrätta ett finansiellt underrättelsecentrum. Syftet är att fördjupa samverkan mellan Polismyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket och privata aktörer för att effektivt bekämpa den kriminella ekonomin (Ju2024/02646).

Polismyndigheten har under 2024 arbetat förebyggande mot bedrägerier genom bl.a. samverkan med bankerna, vilka har genomfört säkerhetshöjande åtgärder och anpassningar av produktutbudet, och genom internationell samverkan. Ett positivt resultat av arbetet är att brottsvinsterna från telefonbedrägerier minskade med 40 procent, och från bedrägerier totalt med 16 procent, under 2024 jämfört med 2023. Polismyndigheten har fortsatt arbeta förebyggande mot penningtvätt i syfte att reducera sårbarheter i det finansiella systemet och att motverka att brottsvinster tillfaller kriminella. Antalet rapporter från verksamhetsutövare till finanspolisen om misstänkta transaktioner eller aktiviteter har fortsatt öka under året.

Ekobrottsmyndighetens brottsförebyggande arbete är i huvudsak inriktat på samverkan med andra myndigheter, kommuner, regioner, näringsliv och organisationer som har möjlighet att vidta brottsförebyggande åtgärder. Myndighetens brottsförebyggande kompetens efterfrågas i allt högre grad. För att möta denna efterfrågan och för att insatserna ska få störst effekt görs strategiska prioriteringar för vilka samarbeten som myndigheten ska delta i. Efterfrågan från näringslivet har ökat, vilket har lett till fördjupad samverkan och kunskapsutveckling om ekonomisk brottslighet inom den privata sektorn. Dessutom arbetar Ekobrottsmyndigheten för att synliggöra och motverka s.k. möjliggörare inom ekonomisk brottslighet genom samarbete med branschorganisationer, t.ex. för revisorer och banktjänstemän.

Kriminella använder företag för att skapa en legal fasad och dölja ekonomisk brottslighet. För att motverka detta behöver upphandlande aktörer veta vilka krav de kan ställa vid upphandling och hur avtal kan utformas och följas upp. Ekobrottsmyndigheten har genomfört många kunskapshöjande insatser och samarbetat med olika aktörer, inklusive kommuner, regioner och privata aktörer, för att sprida kunskap och utveckla rutiner. För att minska möjligheterna att använda fastigheter för kriminell verksamhet har Ekobrottsmyndigheten inlett samarbeten med bl.a. samhällsbyggnadskontoren inom ett antal kommuner och Lantmäteriet. Regeringen ser också att kunskapen behöver öka om hur bolag används som

brottsverktyg av aktörer i den kriminella miljön och har därför gett Brå i uppdrag att studera detta (Ju2024/00843).

Efterfrågan från regionerna på samverkan med Ekobrottsmyndigheten har ökat, särskilt inom hälso- och sjukvården. Myndigheten har fördjupat och utvidgat sitt samarbete med flera regioner samt bidragit med föreläsningar och kunskapshöjande insatser. Myndigheten har också tillsammans med Skatteverket och Göteborgs kommun fortsatt att arbeta med att motverka att bidrag och utbetalningar till ideella föreningar utnyttjas av kriminella. Samarbetet har bl.a. medfört att uppgifter har framkommit som har gett anledning att hittills inleda åtta förundersökningar och väcka åtal i fyra fall.

Samverkan har även fortsatt inom ramen för det myndighetsgemensamma arbetet i samordningsfunktionen för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Samordningsfunktionen har ett kansli vid Polismyndigheten, och i arbetet deltar 16 myndigheter, både brottsbekämpande och administrativa. Samarbetet har bl.a. resulterat i framtagandet av en nationell riskbedömning beträffande s.k. neobanker.

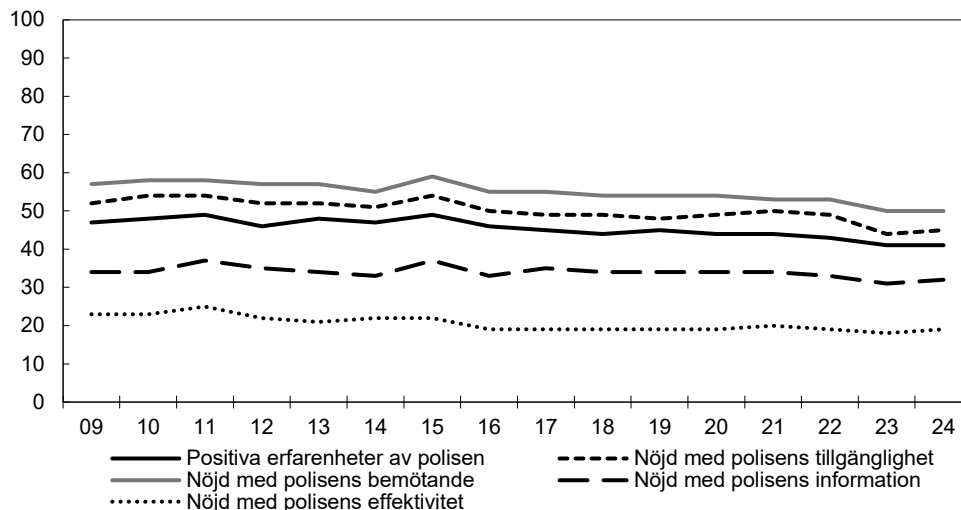
3.5.7 Stöd till brottsoffer

Brottsutsattas upplevelser av kontakterna med rättsväsendet har förbättrats något

Av NTU 2024 framgår att 30 procent av befolkningen har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, vilket är marginellt högre än 2023 (29 procent). Kvinnor har något högre förtroende än män (31 respektive 29 procent). Män i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) har högre förtroende än kvinnor i samma åldersgrupp, 41 respektive 34 procent.

Diagram 3.17 Brottsutsattas erfarenhet av polisen

Andel mycket nöjda eller ganska nöjda (procent)

Källa: Nationella trygghetsundersökningen.

Av de personer som har utsatts för brott och anmält brottet till polisen under de senaste tre åren har 41 procent en sammantagen positiv erfarenhet, vilket är oförändrat jämfört med 2023. Andelen har gradvis minskat något under en tioårsperiod men låg på en relativt jämn nivå på 43–45 procent mellan 2017 och 2022. En högre andel kvinnor än män har en positiv erfarenhet, 45 jämfört med 38 procent 2024.

Andelen brottsutsatta som har en positiv upplevelse av polisens tillgänglighet, bemötande, information samt effektivitet och förmåga att utreda och klara upp brott har ökat något eller var oförändrat 2024 jämfört med 2023. Under 2023 minskade nivåerna något efter att ha legat på en i stort sett oförändrad nivå de fem föregående åren (se diagram 3.17). Kvinnor är i större utsträckning än män nöjda med polisens tillgänglighet, bemötande, effektivitet och information.

Resultat för hur brottsutsatta upplever bemötandet av åklagare, domstol och målsägandebiträde finns för 2018–2024. För såväl åklagare som domstol och målsägandebiträde har andelen med positiva erfarenheter varierat under mätperioden, och ökade mellan 2023 och 2024. Andelen brottsutsatta som under de tre senaste åren har varit i kontakt med en åklagare och som har positiva erfarenheter av kontakten ökade från 41 procent 2023 till 43 procent 2024. Andelen var oförändrad för män men ökade för kvinnor och nivån är något högre för kvinnor än för män.

Även bland de personer som varit i kontakt med domstol de senaste tre åren har andelen som har positiva erfarenheter ökat något jämfört med 2023. Under 2024 var andelen som uppger sig vara nöjda med det bemötande som de fått i domstolen 57 procent, en ökning med 4 procentenheter jämfört med 2023. Kvinnor är mer nöjda med bemötandet i domstol än män, 62 jämfört med 53 procent. Men andelen som har positiva erfarenheter ökade mellan 2023 och 2024 för både kvinnor och män.

Andelen som har positiva erfarenheter av målsägandebiträde har ökat från 64 procent 2023 till 71 procent 2024. Andelen ökade bland både kvinnor och män, och i likhet med erfarenheten av polis, åklagare och domstol har kvinnor i högre grad än män positiva erfarenheter av målsägandebiträde, 76 jämfört med 64 procent.

Myndigheternas åtgärder för att öka brottsutsattas rättssäkerhet och stöd fortsätter

Brottsoffermyndigheten har tillsammans med Domstolsverket i uppdrag att verka för att det ska finnas tillgång till vittnesstöd i samtliga tingsrätter och hovrätter. Närmare 30 000 personer fick stöd av vittnesstödsverksamheten under 2024, vilket är detsamma som föregående år. Brottsoffermyndigheten har vidare haft i uppdrag att genomföra en informations- och utbildningsinsats för att stärka rättsväsendets kunskap om barnets rättigheter och barns våldsutsatthet, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck (S2025/01208). Uppdraget redovisades den 13 juni 2025. I november 2024 gav regeringen Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och Domstolsverket i uppdrag att arbeta för att säkerställa att brottsoffer och vittnen får tillräcklig information och stöd, samt ett gott bemötande under rättsprocessen. Uppdraget ska redovisas senast den 30 januari 2026 (Ju2024/02472). I syfte att stärka stödet till brottsoffer har Brottsoffermyndigheten fått i uppdrag att vara nationell strategisk samordnare för brottsofferfrågor (Ju2021/0375). I uppdraget ingår bl.a. ansvar för att samordna brottsofferarbetet på en nationell och strategisk nivå. Uppdraget ska redovisas senast den 26 september 2025.

Polismyndigheten har under 2024 fortsatt att arbeta med att förbättra informationen till brottsutsatta. Under 2024 lanserades e-tjänsten ”Mina sidor” där en brottsutsatt kan ta del av polisanmälan, följa ärendets gång och de beslut som fattats samt få information om brottsutsattas rättigheter och kontaktuppgifter till brottsofferstöd. Polismyndigheten har tagit fram ett systemstöd för en effektivare förmedling av brottsofferinformation till brottsofferstödande verksamheter. Stödet driftsattes i februari 2025. Myndigheten har under 2024 arbetat utifrån ett anpassat stöd till personal vid polisens kontaktcenter för att säkerställa att brottsutsatta får information om möjligheterna till brottsofferstöd och till att få information om beslut under ärendets gång. Polismyndigheten har också breddat kompetensen bland polisanställda

att hålla förhör med barn och ett stödmaterial har tagits fram för ärenden där en person riskerar att, mot sin vilja, föras utomlands eller hållas kvar utomlands eller återvänder från en ofrivillig utlandsvistelse, s.k. hedersrelaterade bortföranden.

Åklagarmyndigheten arbetade under året tillsammans med Polismyndigheten för att förbättra utredningar som rör särskilt utsatta brottsoffer genom att bl.a. tidigt prioritera förundersökningsarbetet på de brottsmisstankar som bedöms kunna leda till en snabb lagföring. Åklagarmyndigheten omarbetade under 2024 metodstödet för brott mot särskilt utsatta brottsoffer och kompletterade med nya rättsliga vägledningar som avser överträdelse av kontaktförbud (2024:5), sexualbrott mot vuxna och barn (2024:9–11) och brott i nära relation och olaga förföljelse (2024:2).

Fortsatt fler brottsskadeansökningar och ökad utbetald brottsskadeersättning

Den genomsnittliga handläggningstiden vid Brottsoffermyndigheten uppgick 2024 till 81 dagar, vilket är en ökning med ca 17 procent jämfört med 2023. Antalet inkomna brottsskadeärenden 2024 uppgick till drygt 13 000, vilket är ca 9 procent fler än föregående år. Under året avgjordes knappt 13 000 ärenden, vilket är en ökning med ca 6 procent jämfört med 2023. Myndigheten har aldrig tidigare fått in eller avgjort så många ansökningar som 2024. Ärendebalansen uppgår nu till knappt 3 000 ärenden vilket är en ökning med ca 37 procent jämfört med föregående år. Under 2024 utbetalades knappt 195 miljoner kronor i brottsskadeersättning, vilket är en ökning med knappt 30 procent jämfört med 2023. Det huvudsakliga skälet var de ändringar i skadeståndslagen som trädde i kraft den 1 juli 2022 och som under 2024 fick fullt genomslag i brottsskadeersättningen. Ändringarna har medfört närmast fördubblade ersättningsnivåer för kränkning.

Minskade intäkter från regressverksamheten samt en ökad registreringsbalans

Intäkterna från regressverksamheten, dvs. den verksamhet där staten kräver gärningspersonen på den brottsskadeersättning som Brottsoffermyndigheten i deras ställe har betalt till brottsoffret, uppgick till drygt 54 miljoner kronor, vilket är ca 7 procent lägre än föregående år. Regressintäkterna motsvarade under 2024 knappt 30 procent av statens utgifter för brottsskadeersättningen. Balansen av ännu icke inregistrerade ärenden till regressen ökade under året.

Fortsatt ökade intäkter i Brottsofferfonden samtidigt som antalet inkomna ansökningar minskar

Under 2024 uppgick Brottsofferfondens intäkter till knappt 73 miljoner kronor, vilket är en ökning med ca 17 procent jämfört med föregående år. Knappt 58 miljoner kronor fördelades under året ur fonden till olika brottsofferinriktade projekt och verksamheter. En mycket stor del av fondens medel går fortsatt till Brottsofferjouren Sverige och de lokala brottsofferjourerna. Vidare beviljades ca 28 procent av fondens fördelade medel till brottsofferinriktade forskningsprojekt. Antalet inkomna ansökningar till fonden minskade med ca 9 procent jämfört med 2023.

3.5.8 Utvecklingen av rättsväsendets kostnader

År 2024 uppgick de totala kostnaderna för rättsväsendet till drygt 75 miljarder kronor. Det är en ökning med ca 8 miljarder kronor (12,3 procent) jämfört med 2023.

Myndigheternas kostnader för det brottsförebyggande arbetet uppgick till drygt 17 miljarder kronor 2024. Det är en ökning med ca 1,7 miljarder kronor (11,1 procent)

jämfört med föregående år. Merparten av ökningen har sin grund i de ökade resurserna vid Polismyndigheten.

Myndigheternas kostnader för arbete med utredning och lagföring (inkl. häktesverksamheten) uppgick 2024 till drygt 32 miljarder kronor, vilket är ca 3,7 miljarder kronor (13 procent) mer än föregående år. Även här förklaras kostnadsökningen huvudsakligen av Polismyndighetens ökade resurser.

Kostnaderna för den dömande verksamheten, anslaget Sveriges Domstolar och statens kostnader för rättsliga biträden, uppgick till nästan 12 miljarder kronor under 2024. Ökningen motsvarar 590 miljoner kronor (5,3 procent) sedan 2023. Förändringen förklaras främst av fler anställda i domstolarna och utvecklingen av antal förordnanden som offentlig försvarare i brottmål.

Kostnaderna för arbetet med verkställighet har ökat med 2 450 miljoner kronor (22,4 procent) sedan 2023 och uppgår nu till 13,4 miljarder kronor. Kostnadsökningen förklaras av fler intagna i anstalt samt fler klienter i frivården.

Verkställighet omfattar verksamhet inom frivården, anstalter och Kriminalvårdens transportverksamhet för såväl nationella som internationella transporter. Internationella transporter inom migrationsområdet redovisas under utgiftsområde 8 Migration.

Mot bakgrund av de stora resurstillskotten är det angeläget för regeringen att få ett fördjupat underlag avseende ändamålsenlighet och effektivitet i Polismyndighetens resursstyrning. I redovisningen av regeringsuppdraget att genomföra en fördjupad analys av Polismyndighetens resursstyrning (Ju2024/02221) drar Ekonomistyrningsverket slutsatsen att Polismyndighetens resursfördelning i stort möjliggör en ändamålsenlig och effektiv resursanvändning. Samtidigt finns det förbättringsområden. I regleringsbrevet för 2025 har regeringen därför förtydligat sin styrning av myndigheten.

3.6 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

3.6.1 Brottsutvecklingen, organiserad brottslighet och flödet i brottmålsprocessen

Regeringen bedömer att de övergripande målen för kriminalpolitiken och rättsväsendet är på väg att uppnås och att den verksamhet som bedrivits inom området har bidragit till detta. Samtidigt finns det kvarvarande problem inom flera områden och det kommer att ta tid innan målen är fullt uppnådda, inte minst relaterat till den organiserade brottsligheten och mäns våld mot kvinnor. Brottslighetens omfattning är svår att beskriva på ett heltäckande sätt och brottsutvecklingen uppvisar olika trender. Det har över tid varit en negativ och mycket allvarlig utveckling vad gäller organiserad brottslighet och det grova våldet i Sverige. Antalet sprängningar låg på en fortsatt hög nivå under 2024. Det dödliga skjutvapenvåldet, liksom antalet skjutningar, fortsatte minska under 2024 jämfört med 2023 och 2022, och antalet skadade i skjutningar var betydligt färre 2024 jämfört med 2022. De kriminella nätverken påverkar rättsstaten och den offentliga förvaltningen genom bl.a. hot och infiltration och den bakomliggande brottsligheten som nätverken ägnar sig åt har utvecklats och blivit mer komplex. Den stora andelen unga, främst pojkar, både gärningspersoner och offer, som är inblandade i det dödliga våldet är särskilt oroande liksom att utomstående, utan egen koppling till konflikterna, faller offer för våldet. Däremot har enligt NTU andelen utsatta för brott mot person legat på en lägre nivå

de senaste fyra åren än under åren dessförinnan och andelen hushåll som utsatts för egendomsbrott har haft en minskande trend såväl över tid som under de senaste åren.

Det grova våldet och konflikter kopplade till organiserad brottslighet och kriminella nätverk drabbar inte bara de inblandade själva, utan påverkar hela samhället. Det handlar inte enbart om risken för att drabbas av våldet utan också den otrygghet som närvaron av kriminaliteten skapar i det offentliga rummet. Även om andelen fortsatte att minska något under 2024 känner sig en knapp fjärdedel av befolkningen otrygg vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet. Oron för brottsligheten i samhället generellt minskade något efter en längre tids uppgång men fortfarande uppger hälften av befolkningen att man är orolig över brottsligheten. Regeringen ser allvarligt på detta och på att otryggheten fortsätter vara särskilt utbredd bland kvinnor och i områden med socioekonomiska utmaningar.

Allmänhetens förtroende är avgörande för att rättsväsendets myndigheter på ett effektivt sätt ska kunna förebygga, bekämpa och lagföra brott. Under 2024 ökade förtroendet för rättsväsendets myndigheter återigen efter att ha minskat något föregående år. Ökningen var tydligast beträffande Polismyndigheten, som fortsatt har högst förtroende av de myndigheter som ingår i NTU och som också uppvisat tydligast ökning av förtroendet sedan 2017. Det är positivt att förtroendet för såväl rättsväsendet som helhet som för flera av dess delar 2024 låg på den högsta uppmätta nivån.

Brottsligheten och tryggheten påverkas av många faktorer. Rättsväsendets förutsättningar att hantera brottsligheten påverkas vidare av inflödet av ärenden, vilka resurser som tillförs myndigheterna och hur effektivt dessa resurser används. Antalet personupplärade brott 2024 ökade något jämfört med 2023 och även antalet redovisade ärenden från polis till åklagare ökade under året. Ökningen av redovisade ärenden är särskilt påtaglig när det gäller mer komplex brottslighet. Vidare ökade antalet avgjorda brottmål 2024 jämfört med 2023 vilket regeringen ser positivt på, särskilt utifrån de ökade resurser som myndigheterna inom rättsväsendet har tilldelats.

Regeringen har de senaste åren tillfört betydande resurser för att förstärka bl.a. Polismyndigheten. Polismyndigheten har vuxit och polistätheten har ökat. Antalet poliser och polistätheten nådde 2024 den högsta noteringen i modern tid. Under 2024 har det skett en förbättring av utredningsresultaten, både generellt och sett till olika angelägna brottsområden, såsom bedrägerier och våld mot kvinnor. Polismyndigheten har även vidtagit åtgärder för att säkerställa en effektiv organisering, styrning och uppföljning av verksamheten. Regeringen bedömer att utvecklingen går åt rätt håll, men med de växande resurserna följer samtidigt förväntningar om successiva resultatförbättringar.

Platsbristen i Kriminalvården är fortsatt påtaglig trots myndighetens åtgärder för att utöka platskapaciteten på såväl kort som lång sikt. Det långvariga höga belägningsläget har inneburit en stor utmaning för myndigheten att kunna ta emot häktade och dömda och samtidigt upprätthålla säkerheten och det återfallsförebyggande arbetet. Det är därför positivt att myndigheten redovisat ett över lag stabilt säkerhetsläge och bibehållna nivåer i det återfallsförebyggande arbetet. Regeringen konstaterar dock att även om åtgärderna för att öka kapaciteten har varit nödvändiga har de inte fullt ut kunnat möta det faktiska behovet. Det visar på att Kriminalvårdens arbete med att utöka kapaciteten fortsatt är mycket angeläget.

Arbetet mot organiserad brottslighet

Organiserad brottslighet är till sin natur gränsöverskridande och behöver därför bekämpas tillsammans med andra länder, på strategisk och operativ nivå. I den

nationella strategin mot organiserad brottslighet är inriktningen från regeringen att kriminell verksamhet som är en del av, eller som bidrar till, den gränsöverskridande organiserade brottslighet som riktas mot Sverige ska förhindras. Det är därför positivt att myndigheternas internationella samarbete och samarbete med tredjeländer avseende organiserad brottslighet har stärkts under 2024.

De komplexa brottsuppläggen ställer också tydliga krav på myndigheter, regioner, kommuner och privata aktörer att samverka i så stor utsträckning som möjligt utifrån de förutsättningar som finns. Den samverkan mellan exempelvis Polismyndigheten och banker som har utvecklats under året är ett bra exempel på det. Arbetet kommer att förstärkas ytterligare genom det finansiella underrättelsecentrum som har inrättats. Regeringen konstaterar dock att den kriminella ekonomin, vid sidan av det grova våldet, fortsätter att utmana och driva den organiserade brottsligheten. Arbetet som Polismyndigheten, IVO och Ekobrottsmyndigheten bedriver mot HVB-verksamheter som drivs av grovt kriminella visar på hur brottsligheten och aktörerna hittar nya vägar och nya inkomstkällor, och samarbetet har lett till att flera sådana verksamheter kunnat stängas ned under 2024.

Vidare noterar regeringen de goda operativa resultat som uppnåtts inom den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet, där 14 myndigheter arbetar tillsammans på regeringens uppdrag. Resultaten i form av administrativa åtgärder visar bl.a. på hur administrativa verktyg kan användas för att motverka organiserad brottslighet från flera håll, och inte bara genom brottsutredning och rättsprocessen. Under 2024 beslutade regeringen att Utbetalningsmyndigheten skulle delta fullt ut som samverkande myndighet, vilket väntas stärka satsningen ytterligare.

3.6.2 Dömande verksamhet

Regeringen konstaterar att antalet inkomna mål till domstolarna har fortsatt att öka inom flera kategorier under 2024. När det gäller brottmål ökade antalet medan omloppstiderna i domstol för dessa minskade i de allra flesta fall. Regeringen bedömer att domstolarnas situation är fortsatt ansträngd samt att frågor kring domstolarnas kompetensförsörjning är särskilt viktiga att följa, men bedömer samtidigt att domstolarna arbetar för att avgöra mål och ärenden i rimlig takt och därmed minska målbalanserna. Detta har bidragit till målet om den enskildes rättssäkerhet och rättstrygghet.

3.6.3 Hot mot Sveriges säkerhet

Regeringen bedömer att Säkerhetspolisen som nationell säkerhetstjänst tillsammans med andra samverkande myndigheter på ett effektivt sätt har förebyggt och reducerat säkerhetshot mot Sverige och landets mest skyddsvärda verksamheter.

Säkerhetspolisen, Polismyndigheten, Brå genom CVE och MSB har med den nationella strategin mot våldsbejakande extremism och terrorism (skr. 2023/24:56) som utgångspunkt utvecklat arbetet på nationell, regional och lokal nivå. Regeringen bedömer att myndigheterna både har vidtagit åtgärder och initierat nya samarbeten som innebär att arbetet med att förebygga, avvärja och hantera hot mot Sveriges säkerhet, trots det allvarliga säkerhetsläget, har utvecklats i positiv riktning.

3.6.4 Brottsförebyggande arbete

Regeringen bedömer att det kunskapsbaserade arbetet i kommunerna och det stöd som kommunerna erbjuder har utvecklats. Det är positivt att lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete verkar ha gett effekt när det gäller att skapa förutsättningar för att vidta kunskapsbaserade brottsförebyggande åtgärder på lokal nivå. Samtidigt ser regeringen att det finns ett fortsatt utvecklingsbehov vad

gäller kommunernas kunskapsbaserade arbete och det myndighetsstöd som kommunerna erbjuder. Det gäller även det återfallsförebyggande arbetet som fortsätter att utvecklas. Regeringen har också vidtagit åtgärder för att fler aktörer ska involveras i det brottsförebyggande arbetet på lokal, regional och nationell nivå. Det är ett arbete som regeringen följer utvecklingen av på nära håll.

Regeringen ser positivt på att Polismyndighetens lokala polisiära närvaro har ökat under 2024, inte minst att antalet områdespoliser har ökat. Regeringen bedömer att den fortsatta ökningen av antalet uniformerade poliser i yttre tjänst under 2024 har gett myndigheten bättre förutsättningar att öka den lokala polisära närvaron och stärka det brottsförebyggande arbetet. Regeringen ser även positivt på att myndigheten har förstärkt sin förmåga att förebygga brott inom flera olika områden, vilket bl.a. bedöms ha bidragit till ett minskat antal skjutningar och sprängningar, liksom till minskad utsatthet för tillgreppsbrott som begås i Sverige av internationella brottsnätverk.

Det är positivt att Polismyndigheten och Ekobrottsmyndigheten har fortsatt att utveckla det förebyggande arbetet mot ekonomisk brottslighet. De sjunkande brottsvinsterna från bedrägerier, särskilt telefonbedrägerier, visar på betydelsen av det förebyggande och aktiva säkerhetsarbete som har bedrivits inom banksektorn i dialog med Polismyndigheten. Regeringen bedömer att efterfrågan på Ekobrottsmyndighetens brottsförebyggande kompetens har ökat och ser positivt på att myndigheten har gjort förstärkningar av verksamheten och därmed ökat sin förmåga att arbeta brottsförebyggande. Regeringen bedömer att Ekobrottsmyndighetens arbete har bidragit till ökad kunskap om hur ekonomisk brottslighet kan motverkas inom de olika områden där myndigheten har verkat.

3.6.5 Stöd till brottsoffer

Brottsskadeersättning är en ersättning från staten som brottsoffer kan ha rätt till om gärningspersonen inte kan betala skadestånd. Antalet ansökningar om brottsskadeersättning har ökat jämfört med föregående år liksom handläggningstiden för en ansökan om ersättning. Vidare har summan av utbetald brottsskadeersättning ökat kraftigt mot bakgrund av ändringar i skadeståndslagen. Regeringen bedömer att målen för verksamheten har uppnåtts.

Att staten kräver dömda gärningspersoner på den brottsskadeersättning som Brottsoffermyndigheten, i deras ställe, betalat ut till brottsoffer är en viktig signal från samhället. Intäkterna från regressverksamheten har minskat samtidigt som registreringsbalansen har ökat jämfört med föregående år. Regeringen bedömer att målen för regressverksamheten delvis har uppnåtts.

Intäkterna till Brottsofferfonden har fortsatt öka och har stor betydelse för finansieringen av det brottsofferarbete som utförs av det civila samhällets organisationer samt viktologisk forskning. Antalet ansökningar till fonden har dock minskat något. Bidragen från Brottsofferfonden når fortsatt många olika verksamheter som gagnar brottsoffer och regeringen bedömer att målen för Brottsofferfonden har uppnåtts.

Brottsoffermyndighetens kunskapscentrums arbete med information, utbildning och kunskapsspridning har sammantaget bidragit till ökad kunskap och förbättrat samarbete när det gäller brottsofferfrågor. Regeringen följer fortsatt noga myndighetens pågående utvecklingsarbete på området och bedömer att målen för kunskapscentrum delvis har uppnåtts. Regeringen bedömer vidare att Polismyndighetens förbättringsarbete har stärkt brottutsattas möjligheter ytterligare till att få den information som de behöver under ett ärendes gång.

3.7 Tillkännagivanden

Nationellt exitprogram eller avhopparprogram

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att införa ett nationellt exitprogram (bet. 2018/19:JuU13 punkt 3, rskr. 2018/19:192). Riksdagen har också tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att införa ett nationellt avhopparprogram (bet. 2021/22:JuU25 punkt 5, rskr. 2021/22:246).

Regeringen har beslutat om flera uppdrag till Polismyndigheten, Kriminalvården, Statens institutionsstyrelse och Socialstyrelsen om att förstärka och utveckla arbetet med stöd till avhoppare i olika avseenden (Ju2019/02027, Ju2021/03331, Ju2022/01537, Ju2024/00195). Sedan den 1 oktober 2022 har Polismyndigheten det nationella samordnande ansvaret för det myndighetsgemensamma arbetet med avhopparverksamhet (Ju2022/01537, Ju2022/01578). Regeringskansliet har också låtit en utredare analysera och lämna förslag i frågan om ett nationellt exitprogram (Ju2021/03348). Enligt utredaren är en förändring av rollerna mellan stat och kommun i arbetet med stöd till avhoppare varken effektiv eller möjlig. Ett nationellt exitprogram med mer enhetliga och likvärdiga insatser kan däremot uppnås genom en nationell samordning med stöd från de statliga myndigheterna till kommunerna avseende exempelvis metod- och kunskapsstöd, utveckling av behandlingsmetoder och verktyg för uppföljning. I slutredovisningen av uppdraget att utveckla och förstärka arbetet med stöd till avhoppare i januari 2024 bedömde Polismyndigheten, Kriminalvården, Statens institutionsstyrelse och Socialstyrelsen att det nu finns en grundläggande nationell struktur för arbetet med stöd till avhoppare men att det finns fortsatt behov av stöd och samordning (Ju2024/00195). I oktober 2024 gav regeringen samma myndigheter i uppdrag att bl.a. öka fokus på barn och unga i arbetet samt analysera och lämna förslag i ett antal angelägna frågor (Ju2024/00195 m.fl.). Regeringen har därefter, den 21 augusti 2025, beslutat ett uppdrag till Polismyndigheten, Kriminalvården, Socialstyrelsen och Statens institutionsstyrelse om att tillhandahålla ett nationellt sammanhållet stöd till arbetet med avhoppare från organiserad brottslighet (Ju2025/01696). Länsstyrelserna ska enligt uppdraget stödja den lokala nivån och bidra till regional samordning av arbetet med stöd till avhoppare från organiserad brottslighet. I uppdraget ingår även att Polismyndigheten ska inrätta en nationell kontaktpunkt för avhopparverksamhet samt att Socialstyrelsen ska verka för att stödet till avhoppare utvecklas utifrån avhoppares vårdbehov och stödja kommuners arbete med boendeinsatser till avhoppare. I myndigheternas uppdrag ingår att löpande integrera resultaten av utvecklingsarbetet i sina ordinarie verksamheter.

Det har avsatts 12 miljoner kronor årligen till länsstyrelserna för att stödja den lokala nivån och bidra till regional samordning av arbetet med stöd till avhoppare från organiserad brottslighet (prop. 2024/25:1 utg.omr. 4 avsnitt 2.9.14).

Den 28 maj 2025 beslutade regeringen att tillsätta en utredning om förtydligat ansvar för stöd till avhoppare och förstärkt kontroll av externa aktörer som bedriver avhopparverksamhet (dir. 2025:53). Syftet är att säkerställa att avhoppare får stöd och insatser som är ändamålsenliga och av god kvalitet samt att förhindra att offentliga medel går till oseriösa och kriminella aktörer. I uppdraget ingår bl.a. även att analysera och ta ställning till om insatsen skyddat boende bör regleras särskilt för målgruppen avhoppare. Uppdraget ska redovisas senast den 6 november 2026.

Sammantaget har regeringen vidtagit en rad åtgärder för att skapa förutsättningar för ett effektivt och likvärdigt stöd till avhoppare där det behövs i landet. Med hänsyn till

de åtgärder som vidtagits och redovisas anser regeringen att tillkännagivandena är tillgodosedda och slutbehandlade.

Barnahus

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att ta fram en nationell plan för barnahusens verksamhet i syfte att förbättra likvärdigheten och tillgången till insatser för alla barn oavsett var i landet man bor (bet. 2019/20:JuU29, punkt 34, rskr. 2019/20:233). Riksdagen har därefter tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om barnahus (bet. 2020/21:JuU27 punkt 38, rskr. 2020/21:345). Av tillkännagivandet följer att regeringen skyndsamt bör presentera en sådan nationell plan för barnahusens verksamhet som ska innehålla förebyggande åtgärder samt åtgärder när ett barn blivit utsatt. Planen ska tydliggöra vilket ansvar alla aktörer har, och när det finns brister ska förbättringar föreslås (bet. 2020/21:JuU27 s. 72).

Riksdagen har även tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om barnahus (bet. 2021/22:JuU26 punkt 34, rskr. 2021/22:293). Enligt det tillkännagivandet bör riksdagen göra ännu ett tillkännagivande till regeringen i frågan om en nationell plan för barnahusens verksamhet (bet. 2021/22:JuU26 s. 69).

Riksdagen har även tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om barnahus (bet. 2020/21:JuU16 punkt 2, rskr. 2021/22:244). Av tillkännagivandet följer att regeringen bör säkerställa att verksamheten vid barnahusen blir mer enhetlig, håller hög kvalitet och är tillgänglig för alla utsatta barn och unga, i enlighet med rekommendationen i Riksrevisionens rapport RiR 2021:25 (bet. 2021/22:JuU16 s. 13).

En särskild utredare har haft i uppdrag att lämna förslag på en strategi för att förebygga och bekämpa våld mot barn, inkluderat hedersrelaterat våld och förtryck (dir. 2021:29). I uppdraget ingick att lämna förslag på hur barnahusverksamheterna kan utvecklas, exempelvis vad gäller att ge likvärdig tillgång till stöd till barn under hela brottmålsprocessen samt genom nationell samordning. Utredningen överlämnades den 18 januari 2023 genom betänkandet En uppväxt fri från våld – En nationell strategi för att förebygga och bekämpa våld mot barn (SOU 2022:70).

Mot bakgrund av bl.a. utredningens förslag beslutade regeringen den 24 juli 2025 att ge Brottsoffermyndigheten i uppdrag att ta fram en nationell plan för barnahusverksamheten och att samordna barnahusen i syfte att förbättra likvärdigheten och tillgången till insatser för alla barn oavsett var i landet de bor (S2025/01366). I uppdraget ingår även att ge stöd till och följa utvecklingen avseende våldsutsatta barn som deltar i en brottsutredning. Uppdraget ska slutredovisas senast den 28 januari 2028.

Mot bakgrund av bl.a. utredningens förslag beslutade regeringen även den 24 juli 2025 att ge Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Socialstyrelsen och Rättsmedicinalverket i uppdrag att revidera de gällande nationella riktlinjerna för samverkan vid misstanke om att barn har utsatts för våldsbrott och kriterierna för barnahusverksamheten (S2025/01365). I uppdraget ingår bl.a. att analysera och lämna förslag på vilken målgrupp av barn och vilka professioner som ska ingå i samverkan samt om en annan benämning än riktlinjer bör användas. Vidare ingår att redovisa aspekter såsom likvärdighet, tillgång till insatser, barns delaktighet, information till barn och vårdnadshavare, medhörning, medicinsk undersökning, stöd och behandling, dokumentation och utbyte av information samt utvärdering. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 februari 2027.

Med hänsyn till de åtgärder som vidtagits och redovisas anser regeringen att de fyra tillkännagivandena är tillgodosedda och slutbehandlade.

Brottsofferportal

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att en brottsofferportal ska inrättas (bet. 2020/21:JuU14 punkt 3, rskr. 2020/21:262).

I april 2022 gav regeringen Brottsoffermyndigheten i uppdrag (Ju2022/01343) att utreda förutsättningarna för ett kostnadseffektivt inrättande av en nationell s.k. brottsofferportal. Uppdraget redovisades den 26 maj 2023 (Ju2023/01296). Av redovisningen framkom att det i nuläget inte är möjligt att inrätta en nationell brottsofferportal. I redovisningen lämnades förslag på alternativa åtgärder. Mot bakgrund av detta beslutade regeringen den 20 december 2023 om ett uppdrag till Brottsoffermyndigheten att utveckla de avsnitt i Brottsofferguiden som innehåller information till de som utsatts för bedrägeri. Inom ramen för uppdraget ska myndigheten bl.a. utveckla webbplatsen med mer information om olika tillvägagångssätt för bedrägerier och mer specifik information riktad till juridiska personer. Uppdraget redovisades den 31 mars 2025 (Ju2025/00773).

Med hänsyn till de åtgärder som vidtagits och redovisas bedömer regeringen att tillkännagivandet får anses tillgodosett och därmed slutbehandlat.

Tillsyn av skjutbanor

Riksdagen har vid två tillfällen tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att låta utreda tillsynsansvaret för skjutbanor (bet. 2020/21:JuU30 punkt 18, rskr. 2020/21:398) och det som utskottet anför om tillsyn av skjutbanor (bet. 2021/22:JuU28 punkt 12, rskr. 2021/22:275). Av tillkännagivandena följer att det med hänsyn till polisens bristande resurser kan ifrågasättas om tillsynen och tillståndsprövningen av skjutbanor verkligen behöver skötas av Polismyndigheten, att en utredning bör tillsättas med uppdrag att överväga om ansvaret för tillsyn och tillståndsprövning för skjutbanor ska flyttas till en annan myndighet och att det därvid ska övervägas om den nya jakt- och viltmyndigheten ska åläggas detta ansvar (bet. 2020/21:Ju30 s. 40 och bet. 2021/22:JuU28 s. 37).

Den 6 juli 2023 beslutade regeringen att ge en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av fördelningen av de uppgifter som de statliga förvaltningsmyndigheterna ansvarar för inom jakt- och viltvårdsområdet (dir. 2023:108). I uppdraget ingick bl.a. att föreslå en ny jakt- och viltvårdsmyndighet och att utreda om ansvaret för tillsyn och tillståndsprövning av skjutbanor ska flyttas från Polismyndigheten till den nya myndigheten. Utredningen redovisade den 7 maj 2025 betänkandet En ny nationell myndighet för viltförvaltning (SOU 2025:50). I betänkandet föreslås bl.a. att Polismyndighetens uppgift att besiktiga och besluta om tillstånd för civila skjutbanor ska föras över till länsstyrelserna samt att Viltförvaltningsmyndigheten ska ta över Polismyndighetens rätt att utfärda föreskrifter om skjutbanornas säkerhet. Betänkandet har remitterats och remisstiden går ut den 25 september 2025.

Med hänsyn till de åtgärder som vidtagits och redovisas anser regeringen att tillkännagivandena är tillgodosedda och slutbehandlade.

Samrådsmyndighetens handläggningstid

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om tidsbegränsning av samrådsmyndighetens handläggningstid (bet. 2020/21:JuU10 punkt 2, rskr. 2020/21:79). Av tillkännagivandet följer att det bör införas en särskild bestämmelse i säkerhetsskyddslagen om tidsbegränsning av samrådsmyndigheterna handläggningstid vid ärenden om överlåtelse av säkerhetskänslig verksamhet (bet. 2020/21:JuU10 s. 14).

Regeringen gav den 15 februari 2024 tillsynsmyndigheterna på säkerhetsskyddsområdet i uppdrag att redovisa hur arbetet med tillsyn inom området har bedrivits. I uppdraget ingick bl.a. att redovisa uppgifter om handläggningstider för genomförda samråd enligt säkerhetsskyddslagstiftningen. Uppdraget redovisades den 1 oktober 2024. Av redovisningarna framgår att handläggningstiden för samråd enligt lagstiftningen varierar. Flera ärenden avgörs på mycket kort tid, såsom någon vecka eller ett fåtal månader.

Regeringen anser att tillsynsmyndigheternas redovisningar visar att den gällande regleringen fungerar väl och att det inte finns tillräcklig anledning att vidta de lagstiftningsåtgärder som följer av tillkännagivandet. Regeringen anser därmed att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Snabb och tydlig reaktion när barn och unga begår brott

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att inrätta särskilda ungdomsdomstolar (bet. 2019/20:JuU30 punkt 10, rskr. 2019/20:177). Av tillkännagivandet följer att det är viktigt att reaktionen på ett brott som begås av en ung person är tydlig och snabb, och för att säkerställa detta bör man överväga att införa särskilda ungdomsdomstolar som ska döma i LVU-mål och i mål där barn och unga under 18 år är åtalade för brott (bet. 2019/20:JuU30 s. 30). Riksdagen har också tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om jourdomstolar (bet. 2020/21:JuU28 punkt 16, rskr. 2020/21:396.). Av tillkännagivandet följer att ungdomsdomstolarna bör få en jourfunktion (bet. 2020/21:JuU28 s. 42).

Den 1 juli 2023 trädde ändringar i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare i kraft. Ändringarna syftar till att förbättra regelverket för utredningar mot barn som misstänks för brott och säkerställa att en hög grad av rättssäkerhet och effektivitet upprätthålls i dessa utredningar.

Regeringen beslutade den 7 juli 2022 att ge en särskild utredare i uppdrag att analysera och föreslå införandet av en ordning med ungdomskriminalitetsnämnder (dir.2022:106). Uppdraget syftade till att åstadkomma tydligare åtgärder när barn och unga hamnat i en kriminell bana och möjliggöra tidiga, tillräckliga och mer samordnade insatser för att förebygga fortsatt kriminalitet. Utredningen överlämnade den 8 maj 2024 betänkandet En statlig ordning med brottsförebyggande åtgärder för barn och unga (SOU 2024:30). I betänkandet föreslås en reform med statligt huvudmannaskap, där staten får ansvar för att gripa in, besluta om och följa upp brottsförebyggande åtgärder för barn och unga som riskerar att begå allvarlig brottslighet. Betänkandet har remitterats och remisstiden löpte ut den 23 september 2024.

Sedan 2019 pågår en försöksverksamhet med ett snabbförfarande i brottmål för unga lagöverträdare under 18 år. Försöksverksamheten har genom flera regeringsuppdrag till Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Rättsmedicinalverket, Kriminalvården och Domstolsverket successivt byggts ut och förlängts i tid. Det senaste uppdraget beslutades av regeringen den 30 maj 2024 och innebär att myndigheterna i etapper ska bygga ut försöksverksamheten så att den under 2026 omfattar samtliga polisregioner i landet. Den utbyggda och fortsatta försöksverksamheten ska pågå till och med den 31 december 2026 (Ju2023/00846, Ju2024/00345, Ju2024/00592). I samband med redovisningen den 31 mars 2026 ska myndigheterna även lämna förslag på hur försöksverksamheten kan permanentas.

Sammantaget har regeringen övervägt och vidtagit en rad åtgärder för att skapa förutsättningar för en snabb och tydlig reaktion på barns och ungas brottslighet. Med

hänsyn till de åtgärder som vidtagits och redovisas bedömer regeringen att tillkännagivandena får anses vara tillgodosedda och därmed slutbehandlade.

Antalet poliser

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om antalet poliser (bet. 2021/22:JuU22 punkt 8, rskr. 2021/22:270). Av tillkännagivandet följer att det finns skäl att införa ett nytt polismål som grundar sig på polistäthet snarare än ett bestämt antal poliser vid en viss angiven tidpunkt. En rimlig utgångspunkt skulle kunna vara 300 poliser per 100 000 invånare, vilket är ungefär i linje med det nuvarande genomsnittet i EU. I enlighet med detta behöver åtgärder vidtas för att antalet poliser ska öka och uppgå till 30 000 så snart som möjligt (bet. 2021/22:JuU22 s. 26 och 27).

Tillkännagivandet ligger i linje med det målmedvetna arbete som regeringen bedriver för att öka antalet poliser. Polismyndigheten har under en rad år tillförts mer resurser för detta.

Sedan regeringsförklaringen 2022 har regeringen angett att polisen ska växa mot målet att polistätheten åtminstone ska motsvara genomsnittet i EU. Vid tillfället var den genomsnittliga polistätheten i EU 333 poliser per 100 000 invånare och i Sverige 209. Polistätheten i Sverige har ökat sedan dess och uppgick till 237 i juni 2025. Vid samma tidpunkt uppgick antalet poliser till ca 25 100, vilket kan jämföras med ca 22 000 poliser när regeringen tillträdde i oktober 2022.

Regeringens styrning mot fler poliser har varit tydlig. I december 2022 fick Polismyndigheten i uppdrag att redovisa vilka åtgärder som behöver vidtas för att nå målet om en ökad polistäthet. I regleringsbrevet för 2024 gav regeringen Polismyndigheten i uppdrag att säkerställa att minst dåvarande tillväxttakt i antal poliser skulle fortsätta efter utgången av 2024. Polismyndigheten skulle också vidta åtgärder för att öka antalet lämpade polisstuderande. I regleringsbrevet för 2025 fick Polismyndigheten ett återrapporteringskrav om att redovisa hur myndigheten har arbetat med och vilka resultat som har uppnåtts i fråga om att växa mot målet att polistätheten minst ska motsvara genomsnittet i EU.

Genom budgetpropositionen för 2025 tillförde regeringen ytterligare resurser för fortsatt tillväxt, mot målet att polistätheten åtminstone ska motsvara genomsnittet i EU. Regeringen avsatte också medel för att stärka polisaspiranternas villkor för att öka attraktiviteten till polisutbildningen och polisycket. Detta resulterade i en överenskommelse mellan parterna om en höjning av aspirantlönerna fr.o.m. 2025, den första sedan 2002.

Därtill har regeringen, i mars 2025, gett en utredare i uppdrag att lämna ett förslag om en betald polisutbildning. De medel som satts av för att stärka polisaspiranternas villkor, och aviseringen om en betald polisutbildning, väntas bidra till att öka attraktiviteten till polisycket och ge incitament för fler att söka till och genomföra polisutbildningen. Polismyndigheten fick därför, i april 2025, i uppdrag av regeringen att undersöka förutsättningarna att utöka antalet platser vid polisutbildningen. Polismyndigheten redovisade uppdraget den 1 september 2025 (Ju2025/01752). Uppdraget har innefattat att undersöka förutsättningarna för att såväl etablera polisutbildningen vid ytterligare ett lärosäte, som att utöka antalet utbildningsplatser vid befintliga lärosäten. Regeringen har den 18 september 2025 fattat beslut om att medge att Uppsala universitet får bedriva polisutbildning (U2025/01793).

I denna budgetproposition tillför regeringen medel så att polisutbildningen kan etableras vid ytterligare ett lärosäte fr.o.m. vårterminen 2027.

Med hänsyn till de åtgärder som vidtagits och redovisas anser regeringen att tillkännagivandet är tillgodosett och slutbehandlat.

Det brottsutredande arbetet kring våld i nära relationer

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om det brottsutredande arbetet kring våld i nära relationer (bet. 2020/21:JuU:27 punkt 1, rskr. 2020/21:345). Enligt tillkännagivandet är arbetet för att motverka våld i nära relation inte tillräckligt effektivt. Brott i nära relation ska hanteras av de brottsutredande myndigheterna på samma sätt och med samma prioritet, resurser och noggrannhet som annan grov och allvarlig brottslighet. Uppklaringsprocenten när det gäller dessa brott måste öka, och hanteringen och uppkläringen får inte skilja sig åt beroende på var i landet brottet äger rum. Specialistkompetens måste därför finnas i hela landet. En nollvision för våld och förtryck i nära relationer, samt för sexualiserat våld, ska gälla i hela landet (bet. 2020/21:JuU:27 s. 26).

Brott i nära relation hanteras inom Polismyndigheten vid specialiserade enheter för brott i nära relation som organisatoriskt ligger på polisområdesnivå. Även vid Åklagarmyndigheten hanteras den här typen av ärenden av personal med specialistkunskaper på området. Myndigheterna samarbetar nära både operativt och i metodutvecklingsfrågor, och bedriver myndighetsgemensamma aktiviteter och utbildningar.

Förutsättningarna för att brott ska klaras upp beror på flera olika faktorer. Det handlar både om omständigheterna i det enskilda fallet och kapaciteten i brottsutredande myndigheters utredningsarbete. Det är dock bara det sistnämnda som brottsutredande myndigheter kan påverka. De bevisvärigheter som ofta finns i den här typen av ärenden leder till att en stor andel av brottsmisstankarna läggs ned. Det går därför inte att på förhand ange hur hög uppkläringen av brott ska vara eller tydligt värdera vilken uppklärningsnivå som motsvarar de förväntningar som är rimliga att ställa på utredningsverksamheten. Samtidigt är det viktigt att brottsutredande myndigheter tar ansvar för att säkerställa att det egna arbetet bedrivs på ett effektivt, enhetligt och korrekt sätt, och att de ärenden klaras upp som har förutsättningar för det. I Åklagarmyndighetens metodstöd för brott mot särskilt utsatta brottsoffer (RåV 2023:6) poängteras att en snabb lagföring är viktig. Förundersökningsarbetet ska tidigt prioriteras på de brottsmisstankar som bedöms kunna leda till en snabb lagföring.

Regeringen har i Polismyndighetens och Åklagarmyndighetens regleringsbrev återkommande gett myndigheterna i uppdrag att redovisa hur förmågan att förebygga och utreda våld i nära relationer har utvecklats. Av redovisningarna framgår att Polismyndigheten har uppdaterat metodstödet med tillhörande checklistor, som används vid utredningar av brott mot barn, våld i nära relation och sexualbrott mot vuxna, i syfte att bl.a. omhänderta lagändringar och förtydliga behovet av brottsplatsundersökningar och annat forensiskt arbete. Vidare har Polismyndigheten ökat sitt fokus på våldsutövarna, strävat efter att förbättra utredningsresultaten och fokuserat på ett mer aktivt utredningsarbete för att skapa robustare utredningar. Polismyndigheten har även förstärkt arbetet med initiala utredningsåtgärder för att öka kvaliteten på utredningar om våld mot kvinnor så att fler ärenden kan gå till åtal. Dessutom har Polismyndigheten arbetat mer aktivt med att leda och styra utredningar för att tidigt kunna vidta rätt åtgärder. För att skapa förutsättningar för kontinuitet i brottsutredningar i nära relation har myndigheten också i ökad utsträckning säkrat resurser för att utreda dessa brott. Polismyndigheten redovisar för 2024 att antalet ärenden till åklagare avseende våld mot kvinnor har ökat i så gott som samtliga underkategorier jämfört med de senaste åren. Antalet misstänkta som redovisats till åklagare för våldtäkt har ökat med en tredjedel jämfört med 2023 och har varit högre

än något tidigare år. För misshandelsbrotten har redovisningen legat på den högsta nivån sedan 2015, och för överträdelse av kontaktförbud har fler misstänkta redovisats än något tidigare år.

Åklagarmyndigheten arbetade under 2024 tillsammans med Polismyndigheten för att förbättra utredningarna genom att bl.a. tidigt prioritera förundersökningsarbetet på de brottsmisstankar som bedöms kunna leda till en snabb lagföring. Åklagarmyndigheten har under året även vidtagit flera åtgärder för att säkerställa en ökad operativ förmåga i utredning och lagföring genom att kraftsamla kring utredningarna och säkerställt kunskapsspridningen om myndighetens rättsliga vägledning. Detta arbete har skett i nära samverkan med polisen. Vidare har metodstödet för brott mot särskilt utsatta brottsoffer under 2024 kompletterats med ett flertal nya rättsliga vägledningar för brott i nära relation, sexualbrott och kontaktförbud som publicerades under året.

I juni 2024 beslutade regeringen om ett nytt åtgärdsprogram för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, annat våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2024–2026. I åtgärdsprogrammet ingår ett antal åtgärder som rör Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten som syftar till att stärka det brottsutredande arbetet kring våld i nära relationer, bl.a. ett uppdrag till Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Kriminalvården och Socialstyrelsen att stärka den operativa samverkan för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Regeringen följer frågan och enligt Polismyndighetens regleringsbrev för 2025 ska myndigheten redovisa hur utredning av mäns våld mot kvinnor har utvecklats i förhållande till brottsutvecklingen. Polismyndigheten ska också redovisa vilka åtgärder myndigheten har vidtagit för att säkerställa en effektiv förmåga att förebygga och utreda mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt människohandel. Åklagarmyndigheten ska enligt regleringsbrevet för 2025 fortsatt redovisa hur myndigheten har säkerställt en ökad operativ förmåga i arbetet med att bekämpa mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Vidare ska Åklagarmyndigheten redogöra för vidtagna åtgärder i arbetet med en mer proaktiv brottsbekämpning för att förebygga att fler brott begås.

Sammantaget har regeringen vidtagit flertalet åtgärder i syfte att stärka det brottsutredande arbetet kring våld i nära relationer. Av Polismyndighetens och Åklagarmyndighetens redovisningar framgår att myndigheterna å sin sida har vidtagit åtgärder för att möjliggöra effektivare utredningar. Mot bakgrund av vad som har redovisats ovan anser regeringen att tillkännagivandet är tillgodosett och därmed slutbehandlat.

Barnförhørsledare

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om barnförhørsledare (bet. 2021/22:JuU16 punkt 3, rskr. 2021/22:244). Av tillkännagivandet följer att det behöver vidtas skyndsamma åtgärder för att fler förhørsledare som arbetar med barn ska anses ha slutfört relevant utbildning för detta (bet. 2021/22:JuU16 s. 13).

Regeringen delar riksdagens uppfattning att det är viktigt med utbildad och kvalificerad personal inom Polismyndigheten, inte minst i frågor som avser barn och unga. Enligt 18 § förundersökningskungörelsen (1947:948) bör förhör med någon som är under 18 år hållas av en person med särskild kompetens för uppgiften. Regeringen har övervägt om kravet bör ändras till *ska*. Regeringen bedömde dock i propositionen Förbättrade åtgärder när barn misstänks för brott att det även fortsättningsvis måste finnas möjlighet att låta någon annan person förhöra barnet, t.ex. om förhöret

brådskar och någon särskilt utbildad förhørsledare inte finns att tillgå vid tillfället (prop. 2022/23:78 s. 30). Ett obligatoriskt krav på viss kompetens skulle behöva förenas med undantag, vilket inte bedöms innebära någon större skillnad i förhållande till den nuvarande regleringen.

I regleringsbrevet för 2024 angav regeringen att Polismyndigheten skulle redovisa vilket arbete som bedrivs för att säkerställa att personal som förhör barn i så stor utsträckning som möjligt har särskild utbildning för uppgiften. Av redovisningen framgår att Polismyndigheten har stärkt de initiala åtgärderna i utredningar om brott mot barn och breddat förmågan bland polisanställda att hålla förhör med barn. Polismyndigheten har utvecklat checklistor för initiala utredningsåtgärder där barn är involverade med delar om barn som misstänks för brott. Myndigheten har också tagit fram praktisk vägledning när det gäller att planera och genomföra förhör med barn och unga under 18 år som är målsägande, misstänkt eller vittne. Den innehåller även vägledning för vilka anpassningar som behöver göras om barnet har en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning eller ska förhöras i ärenden med digital bevisning i internetrelaterade ärenden.

För att öka andelen utredare med rätt kompetens för att hålla förhör med barn har Polismyndigheten tagit fram en ny utbildning som ersätter den tidigare barnförhørsledarutbildningen och utbildningen för ungdomsbrottsutredare. Den nya utbildningen togs i drift hösten 2021 och riktar sig till alla utredare som utreder brott där barn, dvs. personer i ålder upp till 18 år, förekommer som målsägande, vittne eller misstänkt. Under perioden 2022 t.o.m. april 2025 har totalt 515 personer genomgått den nya utbildningen. Polismyndigheten bedömer att så gott som alla medarbetare som har funktionsbenämningen *barnutredare* har genomgått barnförhørsledarutbildning.

För att öka kvaliteten i barnförhör vidtar Polismyndigheten också andra åtgärder. Exempelvis uppdateras förhörshandledningen för barnförhör, bl.a. med en vägledning gällande förhör med barn som är misstänkta för brott. Vidare tas det fram checklistor särskilt riktade mot personal i yttre tjänst och jourmiljö som t.ex. omfattar situationer då yttre personal behöver hålla initiala förhör med barn på en brottsplats.

Det är angeläget att Polismyndigheten fortsätter sitt arbete med rekrytering och utbildning av personal som utreder brott mot barn utifrån de ramar och förutsättningar som finns för verksamheten. Eftersom det arbetet måste bedrivas på myndighetsnivå bedöms det inte vara aktuellt med ytterligare åtgärder från regeringens sida i nuläget. I och med detta och mot bakgrund av de åtgärder som har vidtagits och redovisats anser regeringen att tillkännagivandet är tillgodosett och slutbehandlat.

Handläggningen av utredningar vid brott mot barn

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om handläggningen av utredningar vid brott mot barn (bet. 2021/22:JuU26 punkt 43, rskr. 2021/22:293). Av tillkännagivandet följer att de som arbetar med brottsutredningar där barn är brottsoffer ska ha särskilda specialistkunskaper och att tidsfristen för handläggning av brott mot barn inte överskrids utan att det är motiverat. Det bör vidare göras en översyn av den sammanlagda tiden för utredning och brottmålsprocess i barnärenden och av möjligheten att ge barn stöd- och rehabiliteringsinsatser även under tiden för brottsutredning och brottmålsprocess (bet. 2021/22:JuU26 s. 70).

När ett barn misstänks vara utsatt för brott innebär det vanligtvis att flera myndigheter involveras, med uppdrag att både utreda själva brottet och de behov som barnet har med anledning av detta. I första hand involveras och samverkar socialtjänst, polis och åklagare, samt barnmedicinsk och barnpsykiatrisk hälso- och sjukvård. I vissa fall finns

även behov av en rättsmedicinsk utredning. Ofta bedrivs samverkan i gemensamma lokaler, s.k. barnahus.

Polis och åklagare som arbetar med att utreda brott mot barn tillhör i allmänhet särskilda enheter för brott i nära relation och har särskild kompetens på området. Behovet av specialistkompetens är föreskrivet i författning, där det av 18 § förundersökningskungörelsen (1947:948) framgår att förhör med någon som är under 18 år bör hållas av en person med särskild kompetens för uppgiften. Enligt 2 a § förundersökningskungörelsen ska ärendena hanteras skyndsamt. Om brottet riktats mot målsägandens liv, hälsa, frihet eller frid och det för brottet är föreskrivet fängelse i mer än sex månader ska förundersökningen vara avslutad och beslut fattat i åtalsfrågan så snart det kan ske och inom tre månader efter den tidpunkt då det finns någon som är skäligen misstänkt för brottet. Tidsfristen får överskridas endast om det är motiverat med hänsyn till utredningens beskaffenhet eller andra särskilda omständigheter.

I regleringsbrevet för 2024 angav regeringen att Polismyndigheten skulle redovisa vilket arbete som bedrivs för att säkerställa att personal som förhör barn i så stor utsträckning som möjligt har särskild utbildning för uppgiften och att tidsfristen för handläggning av brott mot barn inte överskrids utan att det är motiverat. Av redovisningen framgår att Polismyndigheten har stärkt de initiala åtgärderna i utredningar om brott mot barn och breddat förmågan bland polisanställda att hålla förhör med barn. Polismyndigheten har utvecklat checklistor för initiala utredningsåtgärder där barn är involverade med delar om barn som misstänks för brott. Myndigheten har även tagit fram praktisk vägledning när det gäller att planera och genomföra förhör med barn och unga under 18 år som är målsägande, misstänkt eller vittne. Den innehåller även vägledning för vilka anpassningar som behöver göras om barnet har en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning eller ska förhöras i ärenden med digital bevisning i internetrelaterade ärenden. Tidsfrister med anledning av att målsägaren är under 18 år överskrids oftare än tidsfrister för unga lagöverträdare, men andelen överskridna frister har ökat för alla typer av frister. Andelen redovisade utredningar där tidsfristen överskridits har ökat från 36 procent 2022 till 46 procent 2024. För att minska mängden överskridna tidsfrister vid utredning av brott där barn är involverade har Polismyndigheten bl.a. kontinuerligt utbildat nya utredare i att utreda brott mot barn och unga, utvecklat ledning och uppföljning av utredningar av brott där barn är involverade och börjat tillämpa arbetssättet snabbare lagföring i större utsträckning för vissa typer av brott begångna av barn, t.ex. narkotikabrott, tillgrepp i butik och olovlig körning. Rikspolischefen gav i december 2024 myndighetens it-avdelning i uppdrag att säkerställa att det finns tekniska möjligheter för att i relevanta system följa förordningsstyrda tidsfrister i ärenden om brott mot barn och brott av unga (LUL- och FuK-frister). Polismyndigheten har därmed vidtagit ett antal åtgärder för att förbättra förutsättningarna för att hålla tidsfristerna och det är ett arbete som fortgår.

Åklagare är alltid förundersökningsledare för brott mot barn under 15 år. I dessa förundersökningar arbetar Åklagarmyndigheten tätt tillsammans med Polismyndigheten. Utvecklingen av Åklagarmyndighetens operativa förmåga att utreda brott mot barn har under 2024 varit positiv. Antalet inkomna brottsmisstankar har ökat samtidigt som andelen brottsmisstankar som lett till lagföring ligger på samma nivå som förra året. En bibehållen andel lagförda personer, samtidigt som antalet inkomna brottsmisstankar har ökat, innebär sammantaget en förbättrad lagföring. Vidare visar det att kvaliteten på arbetet och utredningarna är fortsatt god. Åklagarmyndighetens arbete under 2024 med att införa rättsliga vägledningar i samverkan med Polismyndigheten bedöms ha bidragit till denna positiva utveckling.

Sedan 2018 publicerar Brottsförebyggande rådet statistik över genomströmningstider i brottmålsprocessen. I nuläget omfattas den utredande och lagförande delen av brottmålsprocessen, från registrering av brottsmisstanke till beslut i åtalsfrågan. Det pågår ett förberedande arbete för att utveckla statistiken så att den även ska inkludera den dömande verksamheten.

Enligt förarbetena till den nya socialtjänstlagen har socialtjänsten ett ansvar för att stödja och hjälpa alla dem som utsatts för brott och att det bör bedrivas ett aktivt arbete i detta hänseende (prop. 2024/25:89 s. 360). Detta ansvar gäller oavsett om brottet är polisanmält eller inte.

Mot bakgrund av vad som redovisats ovan och med hänsyn till att myndigheterna har ett pågående arbete som syftar till att minska tidsfristerna bedömer regeringen att tillkännagivandet får anses tillgodosett och därmed slutbehandlat.

Oberoende utredning av de s.k. påskupploppen

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om en oberoende utredning av de s.k. påskupploppen (bet. 2021/22:JuU51, rskr. 2021/22:455). Av tillkännagivandet följer att regeringen bör tillsätta en oberoende granskningskommission för att granska och utvärdera Polismyndighetens och regeringens agerande i samband med påskupploppen. Eftersom både regeringen och polisledningen kommer att bli föremål för granskning och utvärdering anser riksdagen att det inte är tillräckligt med den utredning som Polismyndigheten redan tillsatt. Riksdagen specificerar vidare vad en sådan oberoende kommission närmare bör få i uppdrag att granska (bet. 2021/22:JuU51 s. 6).

Efter upploppen tillsatte Polismyndigheten en extern utvärdering av händelserna. Genomlysningen genomfördes tillsammans med myndighetens arbetstagarorganisationer, skyddsorganisationen, externa forskare och företrädare från dansk och nederländsk polis. Samverkan har också skett med Institutionen för polisärt arbete vid Linnéuniversitetet. Utvärderingen redovisades i december 2022 och innehöll 55 förslag varav de flesta avsåg utrustning och taktik.

Med denna grund har Polismyndigheten initierat bl.a. utbildningsinsatser, metodutveckling och inköp av utrustning. En nationell förmågehöjning genomförs perioden 2022–2026. Som exempel kan nämnas att Polismyndigheten har vidtagit åtgärder för att säkerställa tillgången till adekvat skyddsutrustning och genomfört en utbildningsinsats för spridning av förmågan till särskild polistaktik, vilken är metoden för kontroll av folkmassor, till samtliga polisregioner. Samtliga regioner har nu den förmågan. Vidare pågår åtgärder avseende särskilt anpassade fordon och vapensystem. Ett nytt våldshjälpmedel i form av gummiprojektil har exempelvis införts inom den särskilda polistaktiken, vilket ger utökade möjligheter att ingripa mot våldsamma folksamlingar. Parallellt med detta arbete har också ett nordiskt samarbete relaterat till folksamlingar bedrivits, vilket har resulterat i en ny förmåga att samarbeta vid resurskrävande insatser.

Polismyndighetens hantering av större och uppmärksammade våldshändelser bör utvärderas kontinuerligt. Det finns alltid lärdomar att dra som har bäring på stora insatser generellt, framför allt när flera olika samhällsaktörer har hanterat en händelse. Den 12 juni 2025 beslutade regeringen om ett uppdrag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) att utvärdera hanteringen av massskjutningen på Campus Risbergsga i Örebro den 4 februari 2025. I uppdraget ingår att beskriva och analysera de berörda samhällsaktörernas hantering av händelsen. Utifrån analysen ska MSB dra slutsatser som kan vara ändamålsenliga för framtida hantering av liknande händelser. Uppdraget ska redovisas senast den 12 juni 2026.

Polismyndigheten har genomfört eller genomför flertalet av förslagen från den externa utvärdering som gjordes efter påskupploppen och genomför en nationell förmågehöjning på området under perioden 2022–2026. En oberoende granskningskommission likt den riksdagen anmodar skulle inte ha något mervärde eftersom händelserna redan är utvärderade, lärdomar dragna och åtgärder för att förhindra och hantera liknande upplopp har vidtagits eller pågår. Inte heller en utvärdering av regeringens agerande skulle ha något mervärde eftersom det är Polismyndigheten och inte regeringen som hanterar operativa händelser. Det är också Polismyndigheten som beslutar om bl.a. utbildning och resurssättning för att kunna hantera upplopp.

Mot bakgrund av vad som redovisats ovan anser regeringen att ytterligare åtgärder från regeringens sida i nuläget inte är påkallat. I och med detta anser regeringen att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Stärkt vittnesskydd

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att arbetet med vittnesskydd bör förstärkas (bet. 2018/19:JuU12 punkt 28, rskr. 2018/19:169). Av tillkännagivandet följer att skyddsåtgärder bör utvecklas och sättas in i fler fall än i dag, befintliga skyddsåtgärder bör utvärderas, att behov finns av förbättrad information till vittnen samt utveckling av polisens arbete med risk- och hotbedömningar (bet. 2018/19:JuU12 s. 67).

Riksdagen har också tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att stärka skyddet av vittnen (bet. 2020/21:JuU25 punkt 34, rskr. 2020/21:289). Av tillkännagivandet följer att polisen ska ges möjlighet att inte bara stå för personskyddet utan att även, under en begränsad tid, ta över ansvaret för den utsatte på ett mer övergripande sätt. Ansvaret för denna ibland mycket kvalificerade säkerhetsuppgift ligger i dag på kommunerna. Vidare bör möjligheterna till vittnesskydd utökas och förbättras, vittnesskyddsprogrammet behöver byggas ut och omsättas på europeisk nivå samt att det ska bli enklare att vittna från annan ort (bet. 2020/21:JuU25 s. 78 och 79).

Därefter har riksdagen tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att snarast vidta åtgärder för att stärka skyddet av vittnen i enlighet med det som riksdagen tidigare har gett regeringen tillkänna i denna fråga (bet. 2021/22:JuU24 punkt 31, rskr. 2021/22:216). Av tillkännagivandet följer att möjligheterna till vittnesskydd måste utökas och förbättras samt att Utredningen om en stärkt rättsprocess och en ökad lagföring (Ju 2019:11) inte har lämnat några förslag som rör Polismyndighetens arbete med skydd för förhörspersoner vilket motiverar ett förnyat tillkännagivande från riksdagen (bet. 2021/22:JuU24 s. 70 och 71).

Utredningen om en stärkt rättsprocess och en ökad lagföring, som redovisade sitt betänkande 2021 (SOU 2021:35) bedömde dock att de regelverk som ger Polismyndigheten förutsättningar att skydda förhörspersoner var utformade på ett ändamålsenligt sätt. Utredningen såg inte behov av att göra några förändringar eller kompletteringar av dessa regelverk.

När det gäller att vittna från annan ort, får rätten sedan tidigare besluta att den som ska delta i ett sammanträde inför rätten får delta genom ljudöverföring eller ljud- och bildöverföring. Vid bedömningen ska rätten särskilt beakta bl.a. om det är nödvändigt av säkerhetsskäl (5 kap. 10 § rättegångsbalken). Det är vanligt att förhörspersoner deltar via länk från annan ort, och det är inte heller ovanligt med deltagande från hemlig ort.

Regeringen har sedan den tillträdde hösten 2022 vidtagit en rad åtgärder för att stärka skyddet av vittnen, dels genom ny lagstiftning som ger mer effektiva och utökade skyddsåtgärder, dels genom uppdrag till flera statliga myndigheter om att bl.a. stärka stödet till vittnen och brottsoffer och främja en säker hantering av skyddade personuppgifter.

Regeringen beslutade den 26 september 2024 propositionen Anonyma vittnen (prop. 2024/25:20), med förslag om att införa möjligheten för vittnen att höras anonymt under en förundersökning och i brottmål i domstol. Lagändringarna trädde i kraft den 1 januari 2025 och syftar till att stärka skyddet för vittnen, bryta tystnadskulturen inom och runt de kriminella gängen och därigenom förbättra förmågan att utreda och klara upp brott.

Den 13 mars 2025 beslutades propositionen Kontaktförbud – ett utökat skydd för utsatta personer (prop. 2024/25:123). Lagändringarna trädde i kraft den 1 juli 2025 och innebär bl.a. att kontaktförbud får meddelas för att skydda målsägande och vittnen i en rättsprocess.

Sedan den 1 april 2024 är skyddat boende reglerat i socialtjänstlagen som en boendeinsats till den som behöver stöd och skydd till följd av hot, våld eller andra övergrepp. I det enskilda fallet kan insatsen vara aktuell som en skyddsåtgärd exempelvis för vittnen eller målsägande som riskerar att hotas eller utsättas för våld.

När det gäller skyddade personuppgifter har Skatteverket på regeringens uppdrag etablerat en nationell samverkansstruktur för en mer enhetlig, säker och effektiv hantering av skyddade personuppgifter. Vidare har Jämställdhetsmyndigheten i uppdrag att samordna och följa upp myndigheters arbete med skyddade personuppgifter. Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 2027. Därtill har regeringen gett Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och Domstolsverket, i myndigheternas respektive regleringsbrev för 2025, i uppdrag att redogöra för hur myndigheterna i sin verksamhet har säkerställt en säker hantering av skyddade personuppgifter.

Vidare beslutade regeringen i november 2024 att ge Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och Domstolsverket i uppdrag att stärka arbetet med stöd till brottsoffer och vittnen för att säkerställa att brottsoffer och vittnen får tillräcklig information, stöd samt ett gott bemötande under rättsprocessen. Uppdraget ska redovisas senast den 30 januari 2026 (Ju2024/02472).

Polismyndigheten arbetar löpande med att stärka sin brottsoffer- och personsäkerhetsverksamhet, inom vilket vittnesskyddet ingår. Polismyndigheten gavs, i regleringsbrevet för 2025, i uppdrag att bl.a. redovisa vilka åtgärder myndigheten har vidtagit för att stärka sin personsäkerhetsverksamhet och bedöma om befintliga skyddsåtgärder är tillräckliga. Uppdraget redovisades den 19 maj 2025. Av Polismyndighetens redovisning framgår bl.a. att myndigheten har infört en effektivare och förbättrad ärendehantering i fråga om hot- och riskbedömningar samt bedömningar av eventuella skyddsbehov. Myndigheten har resursförstärkt personsäkerhetsverksamheten i flera polisregioner, utökat beredskapen för att kunna omhänderta det ökade inflödet av ärenden samt utvecklat metoden riskreducerande insatser för att förmå hotaktörer att upphöra med sitt brottsliga beteende. Polismyndigheten bedömer att det inom myndigheten fortsatt finns behov av att förbättra personsäkerhetsverksamheten, inte minst på det tekniska området. Polismyndigheten har även en etablerad samverkan med andra europeiska länder samt inom Norden i personsäkerhetsärenden.

För att öka samordningen av stödinsatser och skyddsåtgärder mellan centrala aktörer som har ansvar för skyddet av hotade personer, bl.a. Polismyndigheten och kommunerna, avser regeringen att i september 2025 ge Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Skatteverket och Socialstyrelsen i uppdrag att lämna förslag för att stärka samhällets samlade skydd för hotade personer. Särskild uppmärksamhet ska läggas på barn och unga som brottsoffer och vittnen, barn och unga involverade i kriminella nätverk samt anhöriga till personer med koppling till kriminella nätverk, vilka är målgrupper som riskerar särskilt att utsättas för hot och våld om de medverkar i rättsprocesser. Uppdraget ska genomföras i samverkan med Brottsoffermyndigheten och Jämställdhetsmyndigheten.

Mot bakgrund av vad som redovisats ovan och Polismyndighetens löpande förbättringsarbete för att stärka personsäkerhetsverksamheten anser regeringen att de tre tillkännagivandena är tillgodosedda och därmed slutbehandlade.

3.8 Politikens inriktning

Organiserad brottslighet och kriminella nätverk utgör, tillsammans med andra staters alltmer offensiva agerande mot Sverige och den förhöjda terrorhotnivån, allvarliga hot mot det fria och öppna samhället. Regeringens plan för att trycka tillbaka den organiserade brottsligheten ligger fast: slå hårt mot gängens grova våld, strypa den kriminella ekonomin och bryta utnyttjandet och rekryteringen av barn och unga in i gängen.

Regeringen genomför en omfattande omläggning av svensk kriminalpolitik. Omläggningen har sin utgångspunkt i ett grundläggande perspektivskifte. Det handlar om ett perspektivskifte från gärningsman till brottsoffer och samhällets berättigade behov av skydd samt om tidigare och tydligare insatser för barn och unga som begår, eller riskerar att begå, brott för att hindra att barn och unga utvecklar ett kriminellt beteende. En helt central del i det är skärpta straff. Den som avtjänar ett fängelsestraff förhindras att begå brott i och mot det omgivande samhället och har större möjlighet att nås av återfallsförebyggande åtgärder.

Regeringen har vidtagit åtgärder för att snabbt ge de brottsbekämpande myndigheterna effektivare verktyg, t.ex. anonyma vittnen, ökat informationsflöde till brottsbekämpningen, utökade möjligheter till kamerabevakning för myndigheter, utökade möjligheter att använda biometri i brottsbekämpningen, preventiva tvångsmedel och vistelseförbud. Samtidigt gör regeringen stora satsningar på brottsförebyggande åtgärder för att trycka tillbaka brottsligheten.

Mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska bekämpas med samma kraft som gängkriminaliteten, för varje individs frihet, säkerhet och trygghet. Samhället måste stå upp för dem som utsätts för sådan allvarlig brottslighet.

Regeringen föreslår fortsatta åtgärder som syftar till att stärka rättsväsendets brottsbekämpande och brottsförebyggande förmåga samt förstärka samhällets reaktion på brott genom bl.a. mer resurser till rättsväsendet, nya verktyg till brottsbekämpningen och skärpta straff. Skyddet för den nationella säkerheten behöver också stärkas, liksom myndigheternas förmåga inom det civila försvaret.

3.8.1 Fortsatta förstärkningar till rättsväsendet

Fler brott ska förebyggas, utredas och lagföras och brottsvinster återtas. Under mandatperioden har en viktig prioritering för kriminalpolitiken varit ett effektivt rättsväsende som med kraft bekämpar brottsligheten. Regeringen fortsätter att tillföra

stora resurser för att stärka förmågan hos rättsväsendets myndigheter för att utföra sina uppgifter och för att bekämpa brottsligheten och regeringen vidtar åtgärder för att följa upp dessa förstärkningar och reformer.

Fler poliser och ökad lokal polisiär närvaro

Det behövs fler poliser och en ökad polisiär närvaro i hela landet för att trycka tillbaka brottsligheten. Regeringen har satsat stora resurser på polistillväxten, med målet att polistätheten minst ska motsvara genomsnittet i EU. Satsningarna innebär att Polismyndighetens anslag ökar markant 2026 och 2027. De medel som satts av för att stärka polisaspiranternas villkor, och aviseringen om en betald polisutbildning, väntas bidra till att öka attraktiviteten till polisyrket och ge incitament för fler att söka till och genomföra polisutbildningen. För att fler poliser ska kunna utbildas tillför regeringen medel så att polisutbildningen kan etableras vid ytterligare ett lärosäte fr.o.m. vårterminen 2027.

Polismyndigheten tillförs också medel för förberedelser inför införandet av ett nytt kommunikationssystem för samhällsviktiga aktörer, Rakel Generation 2. Vidare ska Polismyndigheten undersöka förutsättningarna för att utveckla en anläggning där polisen kan öva, utbildas och samverka under säkra former. Därtill tillförs Polismyndigheten medel med anledning av förslagen i betänkandet Ett skärpt regelverk om utvisning på grund av brott (SOU 2025:54) som bedöms leda till ökade kostnader för att verkställa fler utvisningar, se vidare utg.omr. 8 avsnitt 2.7.

Polismyndighetens övergripande förändringsarbete ska fortsätta. Det innebär att förstärka arbetet med en lokalt synlig och trygghetsskapande polis och en god service till medborgarna, att förbättra resultaten i utredningsverksamheten så att fler brott kan klaras upp, samt att säkerställa en effektiv styrning, användning och uppföljning av myndighetens växande resurser.

Fortsatt förstärkning av Säkerhetspolisen

Sveriges säkerhet påverkas av en orolig omvärld. Det handlar både om främmande makts agerande och ett förhöjt terrorhot. Under det senaste året har de ryska säkerhets- och underrättelsetjänsterna agerat alltmer offensivt gentemot länder i Europa, vilket även påverkar säkerhetsläget i Sverige. Ett ideologiskt motiverat hot från våldsbejakande extremism finns alltså kvar. Samtidigt bedömer Säkerhetspolisen att det finns tendenser till ett diversifierat terrorhot där nya aktörer som drivs av utvecklingen i omvärlden eller fascineras av våld kan vara utförare. Sammantaget fortsätter kraven på Säkerhetspolisen som nationell säkerhetstjänst att öka. Regeringen föreslår därför att Säkerhetspolisen tillförs medel.

Fortsatt satsning på åklagarväsendet

Antalet åklagarledda förundersökningar av svårutredda brott förväntas fortsätta öka. Satsningen på fler poliser samt utökade möjligheter att använda tvångsmedel och andra utredningsåtgärder kräver fortsatt utökad kapacitet hos åklagarväsendet. Effektiviteten i brottmålsprocessen behöver upprätthållas. Ekobrottsmyndighetens brottsförebyggande arbete behöver förstärkas, bl.a. för att förhindra att välfärdssystemen utsätts för brottslighet. Vidare ska Ekobrottsmyndigheten stärka myndighetens arbete enskilt och i samverkan med andra aktörer vid Finansiellt underrättelsecentrum vid Polismyndigheten. Regeringen föreslår därför att Ekobrottsmyndigheten och Åklagarmyndigheten tillförs medel.

Rättsmedicinalverket stärks

Rättsmedicinalverkets analyser och utlåtanden är av stor vikt i många förundersökningar och kan vara avgörande som bevisning i brottmål. Regeringen föreslår att Rättsmedicinalverket tillförs ytterligare medel för att stärka förmågan att göra analyser och utredningar, bl.a. genom teknikinvesteringar, samt öka myndighetens skydd mot säkerhetshot och kriser.

Fortsatt utbyggnad av Kriminalvården

Inflödet av klienter till häkte, anstalt och frivård fortsätter att öka. Samtidigt är en fortsatt expansion av Kriminalvården en förutsättning för att regeringens kriminalpolitik ska kunna förverkligas och tryggheten i samhället återupprättas. Myndigheten har på senare år tillskapat ett betydande antal platser på anstalt och häkte. Prognoser visar dock på en fortsatt ökning av antalet klienter i Kriminalvårdens verksamheter och myndigheten står inför en kraftig expansion. I syfte att ge Kriminalvården förutsättningar för den fortsatta expansionen av platser, även på längre sikt, föreslår regeringen ökade medel till myndigheten. För att frigöra anstaltsplatser och minska kostnaderna för Kriminalvården samt förebygga återfall har regeringen i augusti 2025 lämnat förslag på lagändringar som syftar till att möjliggöra att fler kan avtjäna sina fängelsestraff med elektronisk övervakning (Utökade möjligheter att verkställa fängelsestraff med elektronisk övervakning, prop. 2024/2025:202). Regeringen avser även bl.a. att låta utreda strafftidsförkortning för utvisningsdömda i syfte att fler ska lämna landet samt hemarrest som alternativ till häktning.

Den grova brottsligheten kryper nedåt i åldrarna samtidigt som regeringen har aviserat flera straffskärpningar. Det är därför sannolikt att fler unga kommer att dömas till längre frihetsberövande påföljder än i dag. En trygg och säker miljö under ett frihetsberövande är av grundläggande betydelse för att försäkra barn och unga deras rätt till skydd och stöd. Institutioner där barn befinner sig behöver också vara speciellt anpassade för barn och barnets rättigheter ska tillgodoses enligt barnkonventionen.

Särskilda ungdomsfängelser för barn som begår allvarliga brott ska inrättas som Kriminalvården ska vara huvudman för. Kriminalvården och kommunerna tillfördes medel i förra årets budgetproposition med anledning av förslagen. Regeringen konstaterar att ytterligare medel behöver tillföras och föreslår att Kriminalvården och anslaget Allmänna bidrag till kommunerna (se utg.omr. 25 avsnitt 2.8.1) tillförs ökade medel fr.o.m. 2026.

För att mildra platsbristen i svensk kriminalvård har ett avtal med Estlands regering förhandlats fram och undertecknats. Avtalet innebär att Sverige får hyra upp till 600 anstaltsplatser av Estland. Regeringen föreslår därför att medel tillförs Kriminalvården och Regeringskansliet.

3.8.2 Åtgärder för att stärka det brottsförebyggande arbetet

Brottsförebyggande insatser är en central del av kampen mot den organiserade brottsligheten. Det handlar bl.a. om att bryta rekryteringen och socialiseringen in i kriminella nätverk, förebygga att barn och unga involveras och utnyttjas i kriminalitet och förhindra återfall i brott. Det är viktigt att det brottsförebyggande arbetet bedrivs på ett kunskapsbaserat sätt, dvs. att rätt brottsförebyggande åtgärder vidtas i förhållande till de problem med brottslighet som har identifierats och att arbetet följs upp.

Åtgärder för barn och unga som riskerar att begå eller begår grova brott

Utnyttjandet av barn och unga i grov brottslighet kryper allt längre ned i åldrarna. Med ett utvecklat samarbete, inte minst på lokal nivå, ökar förutsättningarna för att ändamålsenliga åtgärder ska sättas in för individer i målgruppen. Regeringen föreslår därför ytterligare medel till pågående arbete med barn och unga som riskerar att begå eller begår grova brott med koppling till organiserad brottslighet, för att förbättra länsstyrelsernas förutsättningar att stödja det lokala arbetet.

Det brottsförebyggande arbetet ska breddas och fördjupas

Utmaningarna relaterade till kriminalitet och inte minst organiserad brottslighet har blivit både allvarigare och mer omfattande. Det ställer krav på fortsatt utveckling, innovation och effektivitet i det brottsförebyggande arbetet, samt ökat fokus på tidigare och tydligare insatser för barn och unga som begår, eller riskerar att begå, brott för att hindra att barn och unga utvecklar ett kriminellt beteende. Regeringen föreslår därför att medel tillförs för att både bredda och fördjupa myndigheters brottsförebyggande arbete avseende såväl social som situationell prevention. Regeringen föreslår också att Brå tillförs medel för att sprida kunskap och ge stöd till olika aktörer som arbetar med trygghet och brottsförebyggande åtgärder i den byggda miljön. Vidare föreslår regeringen medel för fortsatt statsbidrag för förebyggande insatser mot våldsbejakande extremism. För brottsförebyggande satsningar inom andra utgiftsområden se t.ex. socialtjänsten (utg.omr. 9 avsnitt 6), hälso- och sjukvården (utg.omr. 9 avsnitt 3), barnrättspolitik (utg.omr. 9 avsnitt 7), korrekta utbetalningar från välfärdssystemen (utg.omr. 2 avsnitt 8), skolväsendet (utg.omr. 16 avsnitt 3), den byggda miljön (utg. omr. 18 avsnitt 3) samt våldsförebyggande arbete inom jämställdhetspolitiken (utg.omr. 13 avsnitt 5).

3.8.3 Brottsofsatta i fokus

Med regeringens politik flyttas fokus från gärningsmännen till brottsoffret och det omgivande samhällets behov av skydd. Detta innebär ett perspektivskifte i synen på brott och straff. Det stora arbetet med att reformera det straffrättsliga systemet pågår.

Bättre stöd och stärkt rätt till ersättning

Regeringen föreslår att Brottsoffermyndigheten inrättar en nationell samordningsfunktion som ska stödja och hjälpa brottsoffer som drabbats av terroristbrottslighet eller annan allvarlig brottslighet som exempelvis innefattat förstörelse av bostad. För att möjliggöra detta föreslår regeringen att Brottsoffermyndigheten tillförs ökade medel.

Antalet ansökningar om brottsskadeersättning och regressärenden har ökat kraftigt de senaste åren. För att säkerställa att brottsoffer får den ersättning de har rätt till utan onödiga väntetider föreslår regeringen en ytterligare satsning på Brottsoffermyndigheten.

Regeringen tillsatte i juni 2023 en utredning i syfte att stärka brottsoffers ställning och minska skadeverkningarna av brott. I betänkandet föreslås bl.a. att brottsoffer ska kunna få brottsskadeersättning redan när en dom på skadestånd får laga kraft och att möjligheterna att jämka frihetsberövandeersättning utvidgas (SOU 2025:23). Med anledning av förslagen föreslår regeringen att Brottsoffermyndigheten, Justitiekanslern och anslaget Ersättning för skador på grund av brott tillförs ökade medel fr.o.m. 2026, och att Kronofogdemyndigheten tillförs ökade medel år 2026 (se utg.omr. 3 avsnitt 2.9.3).

Förbättrad kostnadskontroll och stärkt rätt till målsägandebiträde

Utredningen om rättsliga biträden och rättegångskostnader har i uppdrag att föreslå åtgärder för att skapa en mer ändamålsenlig kostnadskontroll över statens utgifter för rättsliga biträden. I uppdraget ingår också att föreslå hur rätten till målsägandebiträde kan stärkas, bl.a. för målsägande i överrätt och för äldre brottsoffer (dir. 2024:39). Uppdraget ska redovisas senast den 17 november 2025 (dir. 2025:71).

Mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck

Mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck utgör allvarlig brottslighet som tidigare inte prioriterats tillräckligt. Ingen ska behöva leva i rädsla för våld, kränkningar eller förtryck. Allt våld och förtryck som drabbar kvinnor och barn måste mötas med kraft och precision i lagstiftningen, oavsett hur det kommer till uttryck.

Regeringen har därför vidtagit flera åtgärder för att skärpa lagstiftningen på området. Kontaktförbudslagstiftningen har skärpts så att sådana förbud ska kunna användas i fler fall, omfatta större områden och i fler fall än i dag kunna förenas med elektronisk övervakning, så kallad fotboja. Även det hyresrättsliga skyddet för våldsutsatta har stärkts, och en utredning om bodelningar för att motverka att en make försvårar eller fördröjer en bodelning i syfte att utöva påtryckningar eller makt vid separationer har tillsatts.

I maj 2025 remitterade regeringen ett utkast till lagrådsremiss med förslag om att införa en särskild straffbestämmelse för psykiskt våld. Enligt förslaget ska det bli straffbart att upprepat utsätta en annan person för kränkningar i form av förolämpningar, otillbörliga hot, otillbörligt tvång eller otillbörlig övervakning, om kränkningarna sammantagna varit ägnade att allvarligt skada personens självkänsla. Förslaget omfattar bl.a. kriminalisering av omvändelseförsök under hot eller att på annat sätt tvinga någon att försöka förändra sin sexuella läggning. Förslaget kan även gälla tvång i fråga om att bära slöja eller annan religiös klädsel. Det kan också vara fråga om exempelvis tvång kopplat till krav på att vara kvar i en relation eller i ett äktenskap. Regeringen avser att gå vidare med förslagen och föreslår därför att Kriminalvården och anslaget Rättsliga biträden m.m. tillförs ökade medel fr.o.m. 2026.

I maj 2025 överlämnade Utredningen om förstärkta åtgärder mot hedersrelaterat våld och förtryck ett betänkande med förslag som syftar till en skärpt syn på hedersrelaterat våld och förtryck (SOU 2025:59). Utredningen föreslår bl.a. att det straffbara området för äktenskapstvång och vilseledande till äktenskapsresa utvidgas samt att straffen för dessa brott och barnäktenskapsbrott skärps. Regeringen avser att gå vidare med förslagen och föreslår därför att Kriminalvården och anslaget Rättsliga biträden m.m. tillförs ökade medel fr.om. 2026.

Även flera av de förslag som Kriminalvården tillförs medel för fr.o.m. 2026, som lämnats av Straffreformutredningen (SOU 2025:66) och Utredningen om påföljder, återfall och verkställighet (SOU 2024:48), syftar till att skärpa straffen och stärka skyddet mot bl.a. mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld.

Uppdrag om hatbrott

Hatbrott är aldrig acceptabelt oavsett vem som utsätts. Regeringen avser därför att ge Brå i uppdrag att ta fram ett fördjupat kunskapsunderlag om hatbrott, om såväl hatbrott som riktas mot minoriteter som mot den svenska majoritetsbefolkningen. Brå ska bl.a. utifrån ny och befintlig kunskap belysa erfarenheter av utsatthet för hatbrott och dess konsekvenser. Brå ska även belysa de skäl som finns till att hatbrott inte

anmäls och lämna rekommendationer för hur arbetet för att minska mörkertalet skulle kunna utvecklas.

3.8.4 Skärpta straff och effektivare verktyg för det brottsbekämpande arbetet

En mer effektiv brottsbekämpning är en nödvändighet för att långsiktigt säkra förutsättningarna för ett fritt och öppet samhälle. Regeringen arbetar därför för att ge de brottsbekämpande myndigheterna kraftigt förbättrade möjligheter att förebygga, förhindra och utreda brott. Staten har vidare en skyldighet att skydda sina medborgare från brott, och därmed en skyldighet att vidta lämpliga åtgärder för att uppnå detta. Det är också viktigt att straffen motsvarar brottens allvar och att påföljderna som döms ut ska framstå som rimliga och rättvisa.

Skärpta straffskalor och skärpta straff för brott i kriminella nätverk

Straffreformutredningen har i sitt betänkande En straffreform (SOU 2025:66) lämnat förslag om skärpta straffskalor och att det ska införas en särskild straffskärpningsbestämmelse som kan innebära dubbla straff för brott som har samband med kriminella nätverk. Regeringen avser att gå vidare med dessa förslag, varför det föreslås att Kriminalvården tillförs medel fr.o.m. 2026.

Andra förslag i betänkandet En straffreform

Regeringen avser att under mandatperioden även gå vidare med övriga förslag i betänkandet En straffreform (SOU 2025:66). Det handlar bl.a. om avskaffad fängelsepresumption, slopade s.k. billighetsskäl, skärpt straffmätning genom en särskild regel som tar sikte på att hela straffskalan ska komma till användning och skärpt straffmätning för flerfaldig brottslighet som innebär att utgångspunkten ska vara att straffen för de tre svåraste brotten ska mätas fullt ut. De permanenta kostnaderna för förslagen beräknas för Kriminalvården uppgå till mellan 35–40 miljarder kronor årligen. I nuläget bedöms inte tidpunkten när Kriminalvården kommer att ha uppnått nödvändig kapacitet för att genomföra reformen kunna fastställas med tillräcklig säkerhet. Detta har sin bakgrund bl.a. i Kriminalvårdens kraftiga expansion och andra lagändringar som påverkar myndigheten. För att säkerställa att de steg som kommer att tas faktiskt också kan hanteras av Kriminalvården bör lagändringarna träda i kraft den dag som regeringen bestämmer. Ikraftträdandet bör ske med beaktande av vikten av förutsebarhet för enskilda och av framförhållning för berörda myndigheter.

Ett ändamålsenligt samhällsskydd

I juli 2024 överlämnade Utredningen om påföljder, återfall och verkställighet sitt betänkande (SOU 2024:48). Med utgångspunkt i utredningens förslag och ett internt framtaget utkast till lagrådsremiss föreslås bl.a. att den kvotdel som ska avtjänas i anstalt innan villkorlig frigivning kan aktualiseras ska höjas från två tredjedelar till tre fjärdedelar för dem som har dömts till sex års fängelse eller mer, att tröskeln för att skjuta upp villkorlig frigivning vid missskötsamhet under anstaltsvistelsen ska sänkas och att den villkorliga frigivningen ska skjutas upp i vissa fall om det finns en risk för att den dömda återfaller i brottslighet av allvarligt slag. Förslagen, bl.a. om en presumption för övervakning samt förlängd övervakning, förväntas sammantaget kunna bidra till positiva konsekvenser för det återfallsförebyggande arbetet, vilket i sin tur kan medföra färre återfall i brott. Det bedöms kunna bidra till att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Lagändringarna föreslås huvudsakligen träda i kraft den 1 januari 2026.

Utredningen har också lämnat förslag på en ny tidsobestämd frihetsberövande påföljd som föreslås kunna dömas ut där behovet av samhällsskydd kan anses väga särskilt tungt på grund av en hög risk för återfall i allvarlig brottslighet. Rättsmedicinalverket har i uppdrag att förbereda verksamheten för de åtgärder som kan komma att krävas med hänsyn till regeringens avsikt att, med förbehåll för riksdagens godkännande, införa den nya påföljden (Ju2025/01198).

Regeringen avser att gå vidare med förslagen och föreslår därför att Kriminalvården, Rättsmedicinalverket och anslaget Rättsliga biträden m.m. tillförs ökade medel fr.o.m. 2026 och att Sveriges Domstolar tillförs ökade medel fr.o.m. 2027.

Skärpta regler för unga lagöverträdare

I juni 2024 respektive januari 2025 överlämnade Utredningen om skärpta regler för unga lagöverträdare del- och slutbetänkanden (SOU 2024:39 och SOU 2025:11). Utredningen föreslår bl.a. att ungdomsreduktionen för unga myndiga ska avskaffas och att den ska reduceras kraftigt för lagöverträdare under 18 år. Det föreslås också att straffbarhetsåldern under en femårsperiod ska sänkas till 14 år för brott med minimistraff fängelse i fyra år. Utredningen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2026. Regeringen avser att remittera ett utkast till lagrådsremiss med förslag om att tillfälligt sänka straffbarhetsåldern till 13 år. Avsikten är att gå vidare med förslagen. Med anledning av förslagen om skärpta regler för unga lagöverträdare föreslår regeringen att Kriminalvården och anslaget Rättsliga biträden m.m. tillförs ökade medel fr.o.m. 2026.

En översyn av de osjälvständiga brottsformerna

I september 2024 överlämnades betänkandet En översyn av 23 kap. brottsbalken (SOU 2024:55). Utredningen föreslår bl.a. att bestämmelsen om försök till brott ändras i syfte att komma till rätta med de begränsningar som Högsta domstolens dom ”Vapenattrappen” har inneburit för de brottsbekämpande myndigheterna. Utredningen föreslår vidare att det straffbara området för förberedelse och stämpling till brott utvidgas. Regeringen avser att gå vidare med förslagen och föreslår därför att Kriminalvården och anslaget Rättsliga biträden m.m. tillförs ökade medel fr.o.m. 2026.

Straffrättsliga åtgärder mot tjänstefel

Utredningen om straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel har i sitt betänkande (SOU 2025:87) bl.a. lämnat förslag om ett utvidgat tjänstefelsansvar. Regeringen avser att gå vidare med förslaget om ett utvidgat tjänstefelsansvar och föreslår därför att Kriminalvården och anslaget Rättsliga biträden m.m. tillförs medel fr.o.m. 2026.

3.9 Budgetförslag

3.9.1 1:1 Polismyndigheten

Tabell 3.6 Anslagsutveckling 1:1 Polismyndigheten

Tusental kronor

2024	Utfall	41 381 436	Anslagssparande	-26 221
2025	Anslag	45 211 735 ¹	Utgiftsprognos	44 863 361
2026	Förslag	48 375 533		
2027	Beräknat	51 934 684 ²		
2028	Beräknat	53 057 643 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 51 130 302 tkr i 2026 års prisnivå.

³ Motsvarar 51 252 182 tkr i 2026 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter avseende Polismyndighetens verksamhet. Anslaget får också användas för bidrag till organisationer som hjälper personer att lämna ett liv i kriminalitet (avhopparverksamhet).

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.7 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:1 Polismyndigheten

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	45 211 735	45 211 735	45 211 735
Pris- och löneomräkning ²	873 762	1 598 860	2 497 240
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	2 290 036	5 124 089	5 348 668
<i>varav BP26³</i>	<i>356 000</i>	<i>305 000</i>	<i>397 000</i>
– Tillståndsprövning för skjutvapen	4 000		
– Administrativa sanktioner i socialförsäkringen		-60 000	-120 000
– Införande av Rakel G2	73 000		
– Fler utbildningsplatser	21 000	132 000	229 000
– Projektering	89 000		
– Inlösen av vissa halvautomatiska vapen	110 000	55 000	110 000
– Höjd avgift till Interpol	-1 000	-2 000	-2 000
– Tillskott p.g.a. skärpta regler om utvisning p.g.a. brott	60 000	180 000	180 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	48 375 533	51 934 684	53 057 643

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2025. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2027–2028 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För att stärka och utveckla arbetet med tillståndsprövning för skjutvapen ökas anslaget med 4 000 000 kronor för 2026. Anslaget 1:8 *Bidrag till psykiatri* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg minskas med motsvarande belopp.

För minskade kostnader till följd av införandet av ett system med administrativa sanktioner i socialförsäkringen beräknas anslaget minska med 60 000 000 kronor för 2027 och med 120 000 000 kronor fr.o.m. 2028.

För att påbörja införande av ett nytt kommunikationssystem för samhällsviktiga aktörer, Rakel Generation 2, ökas anslaget med 73 000 000 kronor för 2026.

För att skapa fler utbildningsplatser genom att etablera polisutbildningen vid ytterligare ett lärosäte ökas anslaget med 21 000 000 kronor för 2026. För 2027 beräknas anslaget öka med 132 000 000 kronor och fr.o.m. 2028 beräknas anslaget öka med 229 000 000 kronor.

För projektering av en anläggning där polisen kan öva, utbildas och samverka under säkra former ökas anslaget med 89 000 000 kronor för 2026.

För inlösen av vissa halvautomatiska vapen ökas anslaget med 110 000 000 kronor för 2026. För 2027 beräknas anslaget öka med 55 000 000 kronor och för 2028 beräknas anslaget öka med 110 000 000 kronor. De halvautomatiska vapnen ska doneras till Ukraina varför anslaget 1:14 *Stöd till Ukraina* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med 275 000 000 kronor för 2026.

För att finansiera en höjd avgift till Interpol minskas anslaget med 1 000 000 kronor för 2026. Från och med 2027 beräknas anslaget minska med 2 000 000 kronor. Anslaget 1:13 *Avgifter till vissa internationella sammanslutningar* ökas med motsvarande belopp.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om skärpta regler om utvisning på grund av brott ökas anslaget med 60 000 000 kronor för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget öka med 180 000 000 kronor.

Regeringen föreslår att 48 375 533 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Polismyndigheten* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 51 934 684 000 kronor respektive 53 057 643 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.8 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Polismyndigheten

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2024	Resultat 2025	Verksam- hetens intäkter 2026	Kostnader som ska täckas 2026	Resultat 2026	Ack. resultat 2026
Verksamheter där intäkterna inte disponeras						
Offentligrättslig verksamhet	-	-	93 300	-	-	-
Verksamheter där intäkterna disponeras						
Offentligrättslig verksamhet	-462 574	20 000	1 010 100	942 400	67 700	-374 874
varav passhantering	-412 696	40 600	752 600	675 900	76 700	-295 396
varav nationella id-kort	-49 878	-20 600	257 500	266 500	-9 000	-79 478
Uppdragsverksamhet	3 640	1 000	7 152	7 152	0	4 640
Verksamhet där intäkterna disponeras och redovisas mot anslag						
Offentligrättslig verksamhet	-	-	36 800	-	-	-
Uppdragsverksamhet	-	-	5 976	-	-	-

Källa: Polismyndigheten.

Intäkterna i verksamheten passhantering har ökat efter att regeringen beslutat att fr.o.m. den 1 maj 2024 höja ansökningsavgiften för vanliga pass och extra pass från 400 kronor till 500 kronor. Efterfrågan på pass har dock varit, och bedöms fortsatt vara, lägre än vad som tidigare beräknats. Det medför att det ackumulerade underskottet i verksamheten inte minskar i den takt som tidigare beräknats, trots minskade kostnader i verksamheten.

Även efterfrågan på id-kort har varit lägre än vad som tidigare beräknats. Det har medfört att verksamheten nationella id-kort redovisar negativa resultat. Behovet av säkra identitetshandlingar, bl.a. till följd av krav från bankerna, förväntas medföra en ökning av antalet ansökningar om nationellt id-kort, men för 2026 bedöms verksamheten redovisa ett negativt resultat.

Det ackumulerade överskottet i uppdragsverksamhet där intäkterna disponeras beräknas öka till följd av ett positivt resultat 2025 i verksamheten Forensisk undersökning.

Polismyndigheten redovisade den 28 november 2024 regeringsuppdraget om att öka kostnadskontrollen och effektiviteten i den avgiftsfinansierade verksamheten (Ju2024/02501). Enligt uppdraget skulle myndigheten bl.a. redogöra för vilka åtgärder som myndigheten har vidtagit och avser att vidta med anledning av Ekonomistyrningsverkets fördjupade analys av Polismyndighetens avgiftsfinansierade verksamhet (Ju2023/02451). Åtgärderna bedöms enligt Polismyndigheten ha bidragit till att öka kostnadskontrollen och effektiviteten. Effektiviseringsarbetet fortgår i myndighetens passhantering och i verksamheten för nationella id-kort, och syftar till att frigöra tid och resurser i verksamheten genom att digitalisera delar av ansökningsförfarandet. Syftet är att göra det enklare för medborgarna i samband med ansökan samt att effektivisera handläggningen vid det fysiska besöket.

3.9.2 1:2 Säkerhetspolisen

Tabell 3.9 Anslagsutveckling 1:2 Säkerhetspolisen

Tusental kronor

2024	Utfall	2 399 580	Anslagssparande	59 074
2025	Anslag	2 757 388 ¹	Utgiftsprognos	2 750 697
2026	Förslag	3 047 500		
2027	Beräknat	3 182 428 ²		
2028	Beräknat	3 243 493 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 3 133 153 tkr i 2026 års prinsnivå.

³ Motsvarar 3 133 153 tkr i 2026 års prinsnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Säkerhetspolisens förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.10 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:2 Säkerhetspolisen

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	2 757 388	2 757 388	2 757 388
Pris- och löneomräkning ²	52 112	96 297	151 054
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	238 000	328 743	335 051
<i>varav BP26³</i>	<i>70 000</i>	<i>90 000</i>	<i>90 000</i>
– Omfördelning nationellt cybersäkerhetscenter	-30 000	-30 000	-30 000
– Stärkt operativ förmåga	100 000	100 000	100 000
– Säkerhetspolisens informationshantering		20 000	20 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	3 047 500	3 182 428	3 243 493

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2025. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2027–2028 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För omfördelning av medel avseende nationellt cybersäkerhetscenter minskas anslaget med 30 000 000 kronor fr.o.m. 2026. Anslaget 1:8 *Försvarets radioanstalt* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap ökas med motsvarande belopp.

För stärkt operativ förmåga ökas anslaget med 100 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter beräknas anslaget öka med 20 000 000 kronor för 2027–2029.

Regeringen föreslår att 3 047 500 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Säkerhetspolisen* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 3 182 428 000 kronor respektive 3 243 493 000 kronor.

3.9.3 1:3 Åklagarmyndigheten

Tabell 3.11 Anslagsutveckling 1:3 Åklagarmyndigheten

Tusental kronor

2024	Utfall	2 588 165	Anslagssparande	114 308
2025	Anslag	2 788 478 ¹	Utgiftsprognos	2 787 916
2026	Förslag	2 891 903		
2027	Beräknat	3 091 474 ²		
2028	Beräknat	3 145 107 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 3 041 245 tkr i 2026 års prisliv.

³ Motsvarar 3 034 297 tkr i 2026 års prisliv.

Ändamål

Anslaget får användas för Åklagarmyndighetens förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.12 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:3 Åklagarmyndigheten

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	2 788 478	2 788 478	2 788 478
Pris- och löneomräkning ²	50 525	97 414	154 203
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	52 900	205 582	202 426
<i>varav BP26³</i>	<i>3 000</i>	<i>112 000</i>	<i>108 000</i>
– Administrativa sanktioner i socialförsäkringen		-5 000	-10 000
– Civilt försvar: beredskapsmyndighet		4 000	5 000
– Åklagartillväxt		100 000	100 000
– Tillskott p.g.a. skärpta regler om utvisning p.g.a. brott	3 000	13 000	13 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 891 903	3 091 474	3 145 107

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2025. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2027–2028 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Till följd av införandet av ett administrativt sanktionssystem i socialförsäkringen beräknas anslaget minska med 5 000 000 kronor för 2027. Anslaget beräknas minska med 10 000 000 kronor fr.o.m. 2028.

För att Åklagarmyndigheten ska kunna fullgöra sitt ansvar inom det civila försvaret som beredskapsmyndighet beräknas anslaget öka med 4 000 000 kronor för 2027. Anslaget beräknas öka med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2028. Anslaget 2:4 *Krisberedskap* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med motsvarande belopp.

För att öka den operativa förmågan genom utredning, lagföring och återtagande av brottsvinster behöver antalet medarbetare fortsatt öka. Anslaget beräknas därför öka med 100 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om ett skärpt regelverk om utvisning på grund av brott ökas anslaget med 3 000 000 kronor för 2026. Anslaget beräknas öka med 13 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

Regeringen föreslår att 2 891 903 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Åklagarmyndigheten* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 3 091 474 000 kronor respektive 3 145 107 000 kronor.

3.9.4 1:4 Ekobrottsmyndigheten

Tabell 3.13 Anslagsutveckling 1:4 Ekobrottsmyndigheten

Tusental kronor

2024	Utfall	1 061 949	Anslagssparande	45 147
2025	Anslag	1 139 882 ¹	Utgiftsprognos	1 186 360
2026	Förslag	1 218 883		
2027	Beräknat	1 252 442 ²		
2028	Beräknat	1 283 211 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 236 656 tkr i 2026 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 245 100 tkr i 2026 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Ekobrottsmyndighetens förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.14 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:4 Ekobrottsmyndigheten

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	1 139 882	1 139 882	1 139 882
Pris- och löneomräkning ²	25 901	40 782	61 584
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	53 100	71 778	81 745
varav BP26 ³	24 000	28 000	29 000
– Finansiellt underrättelsecentrum	5 000	5 000	5 000
– Satsning mot välfärds kriminalitet offentliga affärer kommunerna	3 000	4 000	5 000
– Förstärkning av det brottsförebyggande arbetet	16 000	16 000	16 000
– Tillskott p.g.a. skärpta regler om utvisning p.g.a. brott		3 000	3 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 218 883	1 252 442	1 283 211

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2025. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2027–2028 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För att förstärka och utveckla verksamheten vid Finansiellt underrättelsecentrum ökas anslaget med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

För att bistå med expertkunskap i arbetet mot arbetslivs- och välfärds kriminalitet ökas anslaget med 3 000 000 kronor för 2026. Anslaget beräknas öka med 4 000 000 kronor för 2027 och 5 000 000 kronor för 2028.

För att förstärka det brottsförebyggande arbetet ökas anslaget med 16 000 000 kronor för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget öka med motsvarande belopp.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om ett skärpt regelverk om utvisning på grund av brott beräknas anslaget öka med 3 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

Regeringen föreslår att 1 218 883 000 kronor anvisas under anslaget 1:4 *Ekobrottsmyndigheten* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 1 252 442 000 kronor respektive 1 283 211 000 kronor.

3.9.5 1:5 Sveriges Domstolar

Tabell 3.15 Anslagsutveckling 1:5 Sveriges Domstolar

Tusental kronor

2024	Utfall	7 708 444	Anslagssparande	46 976
2025	Anslag	8 176 880 ¹	Utgiftsprognos	8 132 927
2026	Förslag	8 452 927		
2027	Beräknat	8 820 213 ²		
2028	Beräknat	9 002 932 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 8 680 159 tkr i 2026 års prisnivå.

³ Motsvarar 8 690 777 tkr i 2026 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter avseende de allmänna domstolarnas, de allmänna förvaltningsdomstolarnas, hyres- och arrendenämndernas, Rättshjälpsmyndighetens, Rättshjälpsnämndens, Notarienämndens, Överklagandenämnden för nämndemannauppdrags samt Domstolsverkets verksamhet. Vidare får anslaget användas för utgifter avseende den regionala avdelningen vid den enhetliga patentdomstolen.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.16 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:5 Sveriges Domstolar

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	8 178 880	8 178 880	8 178 880
Pris- och löneomräkning ²	141 047	275 289	439 882
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	133 000	366 044	384 170
<i>varav BP26³</i>	<i>-10 000</i>	<i>41 000</i>	<i>40 000</i>
– Administrativa sanktioner i socialförsäkringen	12 000	8 000	4 000
– Civilt försvar: beredskapsmyndighet		4 000	5 000
– Ökat antal anställningsärenden	-2 000		
– Ett ställföreträdarskap att lita på	-25 000	-25 000	-25 000
– Effektiva miljötillstånd för ny kärnkraft - paket	4 000	8 000	10 000
– En ny tidsobestämd frihetsberövade påföljd		6 000	6 000
– Fler verktyg till socialtjänsten när samtycke saknas		25 000	25 000
– Tillskott p.g.a. skärpta regler om utvisning p.g.a. brott	1 000	15 000	15 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	8 452 927	8 820 213	9 002 932

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2025. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2027–2028 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Införandet av ett administrativt sanktionssystem i socialförsäkringen medför fler ärenden hos domstolarna. Anslaget ökas därför med 12 000 000 kronor för 2026. Anslaget beräknas ökas med 8 000 000 kronor för 2027 och med 4 000 000 kronor fr.o.m. 2028.

För att Domstolsverket ska kunna fullgöra sitt ansvar inom det civila försvaret som beredskapsmyndighet ökas anslaget med 4 000 000 kronor för 2027. Anslaget beräknas öka med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2028.

För att finansiera förstärkningen av Domarnämnden minskas anslaget med 2 000 000 kronor för 2026. Anslaget 1:16 *Domarnämnden* ökas med motsvarande belopp.

Regeringen avser att lämna en proposition med förslag på nya regler i fråga om ställföreträdarskap. Förslagen innebär bl.a. en ändrad ansvarsfördelning mellan domstolarna, överförmyndare och Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (SOU 2021:36). Anslaget minskas med 25 000 000 kronor fr.o.m. 2026. Anslaget 4:1 *Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg ökas med 25 000 000 kronor fr.o.m. 2026. Anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommunerna ökas med 60 000 000 kronor fr.o.m. 2026 och minskas med motsvarande belopp till följd av besparingar som förslagen medför för kommunerna.

För att domstolarna ska bidra till en effektiv tillståndsprovning av nya kärntekniska anläggningar enligt miljöbalken (utg.omr. 20 avsnitt 3.22) ökas anslaget med 4 000 000 kronor för 2026. Anslaget beräknas öka med 8 000 000 kronor för 2027 och med 10 000 000 kronor fr.o.m. 2028.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om en ny tidsobestämd frihetsberövande påföljd beräknas anslaget öka med 6 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare, barn och unga när samtycke saknas (§ 2022:D) beräknas anslaget öka med 25 000 000 kronor fr.o.m. 2027 (utg.omr. 9 avsnitt 6.5).

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om ett skärpt regelverk om utvisning på grund av brott ökas anslaget med 1 000 000 kronor för 2026. Anslaget beräknas öka med 15 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

Anslaget beräknas minska med 55 000 000 kronor fr.o.m. 2029 med anledning av att vissa uppgifter flyttas från domstol till en ny myndighet för miljöprovning (utg.omr. 20 avsnitt 3.22).

Regeringen föreslår att 8 452 927 000 kronor anvisas under anslaget 1:5 *Sveriges Domstolar* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 8 820 213 000 kronor respektive 9 002 932 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.17 Offentligrättslig verksamhet vid Sveriges Domstolar

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2024	Resultat 2025	Verksamhetens intäkter 2026	Kostnader som ska täckas 2026	Resultat 2026	Ack. resultat utgående 2026
Verksamhet där intäkterna inte disponeras						
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
<i>Ansökningsavgifter m.m.¹</i>			170 000			
Verksamhet där intäkterna disponeras						
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
<i>Uthyrning av lokaler m.m.</i>			22 750			

¹ Domstolsverket och Sveriges Domstolar ska fortsättningsvis hantera avgifterna för ansökan om konkurs respektive företagsrekonstruktion, men inga andra avgifter i sådana ärenden som i stället hanteras av Kronofogdemyndigheten. Avgiftsintäkterna minskar därmed fr.o.m. den 1 juli 2026. Avgiftsintäkterna beräknas minska med ca 11,8 miljoner kr.

Källa: Domstolsverket.

För 2026 prognosticeras Sveriges Domstolars avgifter, framför allt ansökningsavgifter, medföra intäkter motsvarande 170 000 000 kronor. Avgifterna för bl.a. uthyrning av lokaler prognosticeras till 22 750 000 kronor.

3.9.6 1:6 Kriminalvården

Tabell 3.18 Anslagsutveckling 1:6 Kriminalvården

Tusental kronor

2024	Utfall	17 571 127	Anslagssparande	125 172
2025	Anslag	20 916 298 ¹	Utgiftsprognos	20 282 667
2026	Förslag	24 204 721		
2027	Beräknat	28 579 582 ²		
2028	Beräknat	31 505 856 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 28 176 961 tkr i 2026 års prisnivå.

³ Motsvarar 30 500 262 tkr i 2026 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Kriminalvårdens förvaltningsutgifter. Vidare får anslaget användas för utgifter för

- förhyrning av anstaltsplatser utomlands,
- övervakningsnämnderna,
- övervakare, biträdande övervakare, förtroendemän och
- statsbidrag till organisationer inom kriminalvårdens område.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.19 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:6 Kriminalvården

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	20 432 298	20 432 298	20 432 298
Pris- och löneomräkning ²	378 923	676 294	1 065 069
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	3 393 500	7 470 990	10 008 489
<i>varav BP26³</i>	<i>819 400</i>	<i>2 759 800</i>	<i>6 560 700</i>
– Bibehållen kapacitet			1 655 000
– Anstaltsplatser utomlands	112 000	500 000	686 000
– Kriminalisering av deltagande i kriminella sammanslutningar		22 000	44 000
– En ny tidsobestämd frihetsberövande påföljd	4 000	27 000	54 000
– Avskaffad ungdomsreduktion för 18–20-åringar	6 000	94 000	165 000
– Minskad ungdomsreduktion	34 000	528 000	855 000
– Sänkt straffbarhetsålder	11 000	159 000	347 000
– Ungdomsövervakning i fler fall	29 000	57 000	57 000
– Vuxenpåföljd när den dömda fyllt 18 år	2 000	5 000	7 000
– Frihetsberövande påföljder för unga		70 000	210 000
– Utvidgat straffansvar för vissa osjälvständiga brottsformer	35 000	215 000	387 000
– Åtgärder mot hedersrelaterat våld och förtryck	3 300	16 400	32 700
– Tillskott p.g.a. skärpta regler om utvisning p.g.a. brott	4 000	6 000	6 000
– Straffbestämmelse för psykiskt våld	4 500	15 200	30 800
– Straffrättsliga åtgärder mot tjänstefel	1 600	8 200	8 200
– Strafftidsförkortning för utvisningsdömda			-130 000
– Hem- och områdesarrest som alternativ till häktning		-110 000	-220 000
– Förkortad kvalifikationstid för särskilda utslusningsåtgärder		-130 000	-260 000
– Skärpta regler för villkorlig frigivning	90 000	289 000	545 000
– Skärpta straffskalor	113 000	231 000	478 000
– Skärpta straff för brott som har samband med kriminella nätverk	370 000	757 000	1 603 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	24 204 721	28 579 582	31 505 856

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2025. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2027–2028 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Kriminalvården tillförs medel för att bibehålla kapacitet. Från 2028 till 2034 beräknas anslaget öka med 1 655 000 000 kronor.

Med anledning av regeringens avtalsförslag om att hyra anstaltsplatser utomlands 2026–2031 ökas anslaget med 112 000 000 kronor 2026. För 2027 beräknas anslaget öka med 500 000 000 kronor, för 2028–2030 med 686 000 000 kronor per år och för 2031 med 343 000 000 kronor.

För kommande lagförslag om kriminalisering av deltagande i kriminella sammanslutningar beräknas anslaget öka med 22 000 000 kronor år 2027. Från och med 2028 beräknas anslaget öka med 44 000 000 kronor.

Med anledning av en ny tidsobestämd frihetsberövande påföljd ökas anslaget med 4 000 000 kronor 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget öka med 27 000 000 kronor respektive 54 000 000 kronor. Anslagshöjningen beräknas därefter öka successivt till 684 000 000 kronor år 2042.

Med anledning av förslaget om avskaffad ungdomsreduktion för 18–20-åringar ökas anslaget med 6 000 000 kronor 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget öka med 94 000 000 kronor respektive 165 000 000 kronor. Fullt genomslag uppnås 2029 med 173 000 000 kronor.

Med anledning av förslaget om minskad ungdomsreduktion ökas anslaget med 34 000 000 kronor 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget öka med 528 000 000 kronor respektive 855 000 000 kronor. Fullt genomslag uppnås 2030 med 1 478 000 000 kronor.

Med anledning av förslaget om sänkt straffbarhetsålder ökas anslaget med 11 000 000 kronor 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget öka med 159 000 000 kronor respektive 347 000 000 kronor. Fullt genomslag uppnås 2030 med 634 000 000 kronor. Från 2031 t.o.m. 2035 kommer anslaget dock att minskas successivt eftersom förslaget om sänkt straffbarhetsålder föreslås vara tidsbegränsat och gälla i fem år.

Med anledning av förslaget om ungdomsövervakning i fler fall ökas anslaget med 29 000 000 kronor 2026. Från och med 2027 beräknas anslaget öka med 57 000 000 kronor.

Med anledning av förslaget om vuxenpåföljd när den dömden fyllt 18 år ökas anslaget med 2 000 000 kronor 2026. För 2027 beräknas anslaget öka med 5 000 000 kronor och med 7 000 000 kronor fr.o.m. 2028 då fullt genomslag uppnås.

Med anledning av förslaget om skärpta regler för undanröjande av ungdomspåföljder ökas anslaget med 4 000 000 kronor 2029. Från och med 2030 beräknas anslaget öka med 7 900 000 kronor då fullt genomslag uppnås.

Genom budgetpropositionerna för 2024 och 2025 har anslaget tillförts medel för införandet av särskilda ungdomsfängelser. Regeringen avser att lämna en proposition med ett sådant förslag till riksdagen och konstaterar att ytterligare medel behöver tillföras. För 2027 beräknas anslaget öka med 70 000 000 kronor och för 2028 beräknas det öka med 210 000 000 kronor. Därefter beräknas anslaget justeras ytterligare fram till fullt genomslag år 2029 och till den permanenta nivån 300 000 000 kronor utöver tidigare beräknad nivå.

Med anledning av kommande förslag om bl.a. ett utvidgat straffansvar för försök och förberedelse till brott ökas anslaget med 35 000 000 kronor 2026. För 2027 beräknas anslaget öka med 215 000 000 kronor, för 2028 med 387 000 000 kronor och för 2029 med 452 000 000 kronor. Från och med 2030 beräknas anslaget öka med 524 000 000 kronor.

Med anledning av kommande lagförslag om en skärpt syn på hedersrelaterat våld och förtryck ökas anslaget med 3 300 000 kronor 2026. För 2027 beräknas anslaget öka med 16 400 000 kronor och fr.o.m. 2028 med 32 700 000 kronor.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om ett skärpt regelverk om utvisning på grund av brott ökas anslaget med 4 000 000 kronor för 2026. Anslaget beräknas öka med 6 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

Med anledning av kommande lagförslag om en särskild straffbestämmelse för psykiskt våld ökas anslaget med 4 500 000 kronor 2026. För 2027 beräknas anslaget öka med

15 200 000 kronor, för 2028 med 30 800 000 kronor och fr.o.m. 2029 med 31 600 000 kronor.

För kostnader med anledning av kommande lagförslag om straffrättsliga åtgärder mot tjänstefel ökas anslaget med 1 600 000 kronor. Från och med 2027 beräknas anslaget öka med 8 200 000 kronor.

För kommande lagstiftningsförslag om strafftidsförkortning för utvisningsdömda beräknas anslaget minska med 130 000 000 kronor för 2028. Från och med 2029 beräknas anslaget minska med 260 000 000 kronor.

För kommande lagstiftningsförslag om hem- och områdesarrest beräknas anslaget minska med 110 000 000 kronor för 2027. Från och med 2028 beräknas anslaget minska med 220 000 000 kronor.

För kommande lagstiftningsförslag om förkortad kvalifikationstid för särskilda utslussningsåtgärder beräknas anslaget minska med 130 000 000 kronor för 2027. Från och med 2028 beräknas anslaget minska med 260 000 000 kronor.

Med anledning av skärpta regler för villkorlig frigivning ökas anslaget med 90 000 000 kronor 2026. För 2027 beräknas anslaget öka med 289 000 000 kronor och för 2028 med 545 000 000 kronor. Därefter beräknas anslagshöjningen öka successivt till 2 583 000 000 kronor år 2045.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om skärpta straffskalor ökas anslaget med 113 000 000 kronor för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget öka med 231 000 000 kronor respektive 478 000 000 kronor. Anslagshöjningen beräknas därefter öka successivt till 1 235 000 000 kronor år 2032.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om skärpta straff för brott som har samband med kriminella nätverk ökas anslaget med 370 000 000 kronor för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget öka med 757 000 000 kronor respektive 1 603 000 000 kronor. Anslagshöjningen beräknas därefter öka successivt till 8 205 000 000 kronor år 2045.

Regeringen föreslår att 24 204 721 000 kronor anvisas under anslaget 1:6 *Kriminalvården* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 28 579 582 000 kronor respektive 31 505 856 000 kronor.

Tabell 3.20 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 samt därefter till följd av föreslagna åtgärder under 1:6 Kriminalvården

Tusental kronor

	2026	2027	2028	Anslagsnivå vid fullt genomslag	Slutår / År för fullt genomslag
– En ny tidsobestämd frihetsberövande påföljd	4 000	27 000	54 000	684 000	2042
– Avskaffad ungdomsreduktion för 18–20-åringar	6 000	94 000	165 000	173 000	2029
– Minskad ungdomsreduktion	34 000	528 000	855 000	1 478 000	2030
– Sänkt straffbarhetsålder	11 000	159 000	347 000	634 000	Slutår 2035
– Frihetsberövande påföljder för unga		70 000	210 000	300 000	2029
– Utvidgat straffansvar för vissa osjälvständiga brottsformer	35 000	215 000	387 000	524 000	2030
– Strafftidsförkortning för utvisningsdömda			-130 000	-260 000	2029
– Skärpta regler för villkorlig frigivning	90 000	289 000	545 000	2 583 000	2045
– Skärpta straffskalor	113 000	231 000	478 000	1 235 000	2032
– Skärpta straff för brott som har samband med kriminella nätverk	370 000	757 000	1 603 000	8 205 000	2045

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.21 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Kriminalvården

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2024	Resultat 2025	Verksamhetens intäkter 2026	Kostnader som ska täckas 2026	Resultat 2026	Ack. resultat utgående 2026
Verksamhet där intäkterna inte disponeras						
Offentligrättslig verksamhet	0	0	4 000	4 000	0	0
<i>varav intensivövervakning</i>	0	0	4 000	4 000	0	0
Verksamhet där intäkterna disponeras						
Uppdragsverksamhet	7 345	0	158 000	158 000	0	7 345

Källa: Kriminalvården.

Under 2026 beräknas avgifterna för intensivövervakning för Kriminalvården medföra intäkter motsvarande 4 000 000 kronor. Klienterna betalar avgiften till Kriminalvården som vidarebefordrar den till Brottsoffermyndigheten.

Därutöver väntas uppdragsverksamheten uppgå till totalt 158 000 000 kronor för 2026.

3.9.7 1:7 Brottsförebyggande rådet

Tabell 3.22 Anslagsutveckling 1:7 Brottsförebyggande rådet

Tusental kronor

2024	Utfall	251 138	Anslagssparande	3 005
2025	Anslag	308 695 ¹	Utgiftsprognos	301 523
2026	Förslag	316 670		
2027	Beräknat	321 159 ²		
2028	Beräknat	327 052 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 316 671 tkr i 2026 års prisnivå.

³ Motsvarar 316 670 tkr i 2026 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Brottsförebyggande rådets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för verksamheten vid ett nationellt centrum för det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism och för bidrag till projekt eller verksamhet som bedrivs utanför myndigheten som syftar till att stärka och utveckla det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.23 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:7 Brottsförebyggande rådet

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	308 695	308 695	308 695
Pris- och löneomräkning ²	6 165	10 628	16 488
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	1 810	1 836	1 869
<i>varav BP26³</i>	<i>5 000</i>	<i>5 000</i>	<i>5 000</i>
– Nationellt kunskapscentrum för trygghet och säkerhet i den byggda miljön	5 000	5 000	5 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	316 670	321 159	327 052

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2025. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2027–2028 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För att Brottsförebyggande rådet ska sprida kunskap och ge stöd till aktörer som arbetar med trygghet och brottsförebyggande åtgärder i den byggda miljön ökas anslaget med 5 000 000 kronor för 2026. För 2027–2029 beräknas anslaget öka med motsvarande belopp.

Regeringen föreslår att 316 670 000 kronor anvisas under anslaget 1:7 *Brottsförebyggande rådet* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 321 159 000 kronor respektive 327 052 000 kronor.

3.9.8 1:8 Rättsmedicinalverket

Tabell 3.24 Anslagsutveckling 1:8 Rättsmedicinalverket

Tusental kronor

2024	Utfall	614 070	Anslagssparande	6 766
2025	Anslag	664 682 ¹	Utgiftsprognos	647 456
2026	Förslag	716 787		
2027	Beräknat	719 795 ²		
2028	Beräknat	736 028 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 709 005 tkr i 2026 års prinsnivå.

³ Motsvarar 711 518 tkr i 2026 års prinsnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Rättsmedicinalverkets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för bidrag till forskning av relevans för Rättsmedicinalverkets uppgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.25 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:8 Rättsmedicinalverket

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	664 682	664 682	664 682
Pris- och löneomräkning ²	28 105	38 648	51 969
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	24 000	16 465	19 377
<i>varav BP26³</i>	<i>24 000</i>	<i>16 100</i>	<i>18 700</i>
– Förstärkning		7 000	7 000
– En ny tidsobestämd frihetsberövande påföljd	11 000	7 000	7 000
– Utredningsfunktion för suicid		1 500	1 500
– Skärpta regler för villkorlig frigivning	13 000	600	3 200
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	716 787	719 795	736 028

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2025. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2027–2028 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För att stärka myndighetens förmåga att göra analyser och utredningar, bl.a. genom teknikinvesteringar, samt öka myndighetens skydd mot säkerhetshot och kriser beräknas anslaget öka med 7 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om en ny tidsobestämd frihetsberövande påföljd och Rättsmedicinalverkets uppdrag att ta fram riskutredningar till grund för bedömningen av återfallsrisken vid domstillfället och inför påföljdens upphörande, alternativt påföljdens förlängning, ökas anslaget med 11 000 000 kronor för 2026. År 2027 och 2028 beräknas anslaget öka med 7 000 000 kronor och fr.o.m. 2029 beräknas anslaget öka med 13 000 000 kronor.

För kostnader kopplade till en nationell funktion för att utreda suicid beräknas anslaget öka med 1 500 000 kronor fr.o.m. 2027.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om skärpta regler för villkorlig frigivning beträffande uppdraget att ta fram riskutredningar till grund för bedömningen av återfallsrisken inför Kriminalvårdens beslut om att skjuta upp den villkorliga frigivningen ökas anslaget med 13 000 000 kronor för 2026. För 2027 beräknas anslaget öka med 600 000 kronor och för 2028 beräknas anslaget öka med 3 200 000 kronor. Därefter beräknas anslaget ökas successivt upp till 24 200 000 kronor 2033. Permanent effekt om ca 23 100 000 kronor beräknas inträda 2034.

Regeringen föreslår att 716 787 000 kronor anvisas under anslaget 1:8 *Rättsmedicinalverket* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 719 795 000 kronor respektive 736 028 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.26 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Rättsmedicinalverket

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2024	Resultat 2025	Verksamhetens intäkter 2026	Kostnader som ska täckas 2026	Resultat 2026	Ack. resultat utgående 2026
Avgiftsbelagda verksamheter där intäkterna disponeras av myndigheten och bidrar till att finansiera verksamheten						
<i>Uppdragsverksamhet</i>						
Summa uppdragsverksamhet	4 769	-2 552	138 541	139 734	-1 193	1 023

Källa: Rättsmedicinalverket.

Rättsmedicinalverket bedriver avgiftsbelagd verksamhet inom rättsgenetik, delar av rättskemi samt inom rättsmedicin vad gäller utfärdande av rättsintyg.

Rättsmedicinalverket tar även ut avgifter för rättsmedicinska åldersbedömningar.

Rättsmedicinalverket har sammantaget ett ackumulerat överskott i de avgiftsbelagda verksamheterna. I syfte att uppnå ekonomisk balans inom respektive verksamhet ser Rättsmedicinalverket regelbundet över avgifternas storlek.

3.9.9 1:9 Brottsoffermyndigheten

Tabell 3.27 Anslagsutveckling 1:9 Brottsoffermyndigheten

Tusental kronor

2024	Utfall	56 817	Anslagssparande	1 169
2025	Anslag	62 700 ¹	Utgiftsprognos	63 424
2026	Förslag	80 859		
2027	Beräknat	88 057 ²		
2028	Beräknat	89 710 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 86 771 tkr i 2026 års prisnivå.

³ Motsvarar 86 772 tkr i 2026 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Brottsoffermyndighetens förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.28 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:9 Brottsoffermyndigheten

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	62 700	62 700	62 700
Pris- och löneomräkning ²	1 340	2 289	3 509
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	16 819	23 068	23 501
<i>varav BP26³</i>	<i>18 000</i>	<i>23 000</i>	<i>23 000</i>
– Samordningsfunktion för vissa brottsoffer	10 000	15 000	15 000
– Förstärkning	3 000	3 000	3 000
– Ersättningsregler med brottsoffret i fokus	5 000	5 000	5 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	80 859	88 057	89 710

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2025. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2027–2028 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För inrättande av en nationell samordningsfunktion för att stödja och hjälpa brottsoffer som utsatts för terroristbrottslighet eller annan allvarlig brottslighet som innefattat förstörelse av bostad ökas anslaget med 10 000 000 kronor 2026. Från och med 2027 beräknas anslaget öka med 15 000 000 kronor.

För förstärkning av Brottsoffermyndighetens ärendehantering ökas anslaget med 3 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

Med anledning av kommande lagförslag i fråga om utbetalning av brottsskadeersättning ökas anslaget med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2026. Anslaget 1:12 *Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.* minskas med 6 250 000 kronor fr.o.m. 2026.

Regeringen föreslår att 80 859 000 kronor anvisas under anslaget 1:9 *Brottsoffermyndigheten* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 88 057 000 kronor respektive 89 710 000 kronor.

3.9.10 1:10 Ersättning för skador på grund av brott

Tabell 3.29 Anslagsutveckling 1:10 Ersättning för skador på grund av brott

Tusental kronor

2024	Utfall	194 587	Anslagssparande	27 366
2025	Anslag	291 953 ¹	Utgiftsprognos	289 918
2026	Förslag	281 953		
2027	Beräknat	281 953		
2028	Beräknat	281 953		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för ersättningar för skador på grund av brott i enlighet med bestämmelserna i brottsskadelagen (2014:322).

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.30 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:10 Ersättning för skador på grund av brott

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	221 953	221 953	221 953
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	60 000	60 000	60 000
varav BP26	60 000	60 000	60 000
– Ersättningsregler med brottsoffret i fokus	60 000	60 000	60 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	281 953	281 953	281 953

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Med anledning av kommande lagförslag i fråga om utbetalning av brottsskadeersättning ökas anslaget med 60 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

Regeringen föreslår att 281 953 000 kronor anvisas under anslaget 1:10 *Ersättning för skador på grund av brott* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 281 953 000 kronor respektive 281 953 000 kronor.

3.9.11 1:11 Rättsliga biträden m.m.

Tabell 3.31 Anslagsutveckling 1:11 Rättsliga biträden m.m.

Tusental kronor

2024	Utfall	4 011 368	Anslagssparande	56 989
2025	Anslag	4 305 857 ¹	Utgiftsprognos	4 275 851
2026	Förslag	4 404 007		
2027	Beräknat	4 613 257		
2028	Beräknat	4 614 457		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för rättsliga biträden som enligt 21 kap. 10 § rättegångsbalken, lagen (1988:609) om målsägandebiträde och rättshjälpslagen (1996:1619) ska betalas av allmänna medel. Anslaget får vidare användas för utgifter som enligt lagen (1996:1620) om offentligt biträde ska betalas av allmänna medel, exklusive utgifter som avser offentligt biträde i ärenden enligt utlänningslagen (2005:716) och lagen (2022:700) om särskild kontroll av vissa utlännningar. Anslaget får även användas för utgifter för medlare enligt 6 kap 18 a § och 21 kap. 13 § andra stycket föräldrabalken samt rättegångsbiträde enligt 20 kap 2 b § föräldrabalken. Anslaget får användas för utgifter för särskilda företrädare för barn enligt 12 § lagen (1999:997) om särskild företrädare för barn samt för utgifter för bevisning, parter, tolk, översättning och god man, förvaltararvoden m.m. i konkurser samt ersättning till likvidatorer och bouppteckningsförrättare. Dessutom får anslaget användas för utgifter som hänför sig till internationellt straff- och civilrättsligt samarbete och som inte ska betalas av annan myndighet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.32 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:11 Rättsliga biträden m.m.

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	4 305 857	4 305 857	4 305 857
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	98 150	307 400	308 600
varav BP26	18 650	59 900	61 100
– Genomförande av ändringsdirektivet till människohandelsdirektivet		2 100	2 200
– Stärkt rätt till målsägandebiträde		48 400	48 400
– Kostnadsdämpande åtgärder		-48 400	-48 400
– Kriminalisering av deltagande i kriminella sammanslutningar		1 100	1 700
– En ny tidsobestämd frihetsberövande påföljd	2 000	4 000	4 000
– Avskaffad ungdomsreduktion för 18–20-åringar	400	800	800
– Minskad ungdomsreduktion	1 200	2 300	2 300
– Sänkt straffbarhetsålder	1 350	2 700	2 700
– Skärpta regler om undanröjande av ungdomspåföljder	300	600	600
– Utvidgat straffansvar för vissa osjälvtändiga brottsformer	4 500	9 100	9 100
– Åtgärder mot hedersrelaterat våld och förtryck	4 300	14 700	15 200
– Tillskott p.g.a. skärpta regler om utvisning p.g.a. brott	1 000	16 000	16 000
– Straffbestämmelse för psykiskt våld	1 500	3 100	3 100
– Straffrättsliga åtgärder mot tjänstefel	1 400	2 700	2 700
– Skärpta regler för villkorlig frigivning	700	700	700
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	4 404 007	4 613 257	4 614 457

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

För kostnader med anledning av kommande förslag om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1712 av den 13 juni 2024 om ändring av direktiv 2011/36/EU om förebyggande och bekämpande av människohandel och om skydd av dess offer beräknas anslaget öka med 2 100 000 kronor för 2027. Anslaget beräknas öka med 2 200 000 kronor fr.o.m. 2028.

För kostnader med anledning av kommande lagförslag om stärkt rätt till målsägandebiträde beräknas anslaget öka med 48 400 000 kronor fr.o.m. 2027.

Med anledning av kommande kostnadsdämpande förslag från utredningen om rättsliga biträden och rättegångskostnader (dir.2024:39) beräknas anslaget minska med 48 400 000 kronor fr.o.m. 2027.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om kriminalisering av deltagande i kriminella sammanslutningar beräknas anslaget öka med 1 100 000 kronor för 2027 och 1 700 000 kronor fr.o.m. 2028.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om en ny tidsobestämd frihetsberövande påföljd ökas anslaget med 2 000 000 kronor för 2026. Anslaget beräknas öka med 4 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om avskaffad ungdomsreduktion för 18–20 åringar ökas anslaget med 400 000 kronor för 2026. Anslaget beräknas öka med 800 000 kronor fr.o.m. 2027.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om minskad ungdomsreduktion ökas anslaget med 1 200 000 kronor för 2026. Anslaget beräknas öka med 2 300 000 kronor fr.o.m. 2027.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om sänkt straffbarhetsålder ökas anslaget med 1 350 000 kronor för 2026. Anslaget beräknas öka med 2 700 000 kronor fr.o.m. 2027 t.o.m. 2031. Förslaget är tidsbegränsat och gäller i fem år.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om skärpta regler om undanröjande av ungdomspåföljder ökas anslaget med 300 000 kronor för 2026. Anslaget beräknas öka med 600 000 kronor fr.o.m. 2027.

För kostnader med anledning av kommande lagförslag om bl.a. ett utvidgat straffansvar för försök och förberedelse till brott ökas anslaget med 4 500 000 kronor för 2026. Anslaget beräknas öka med 9 100 000 kronor fr.o.m. 2027.

För kostnader med anledning av kommande lagförslag om en skärpt syn på hedersrelaterat våld och förtryck ökas anslaget med 4 300 000 kronor för 2026. Anslaget beräknas öka med 14 700 000 kronor för 2027 och med 15 200 000 kronor fr.o.m. 2028.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om ett skärpt regelverk om utvisning på grund av brott ökas anslaget med 1 000 000 kronor för 2026. Anslaget beräknas öka med 16 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

För ökade kostnader med anledning av kommande lagförslag om en särskild straffbestämmelse för psykiskt våld ökas anslaget med 1 500 000 kronor för 2026. Anslaget beräknas öka med 3 100 000 kronor fr.o.m. 2027.

För kostnader med anledning av kommande lagförslag om straffrättsliga åtgärder mot tjänstefel ökas anslaget med 1 400 000 kronor för 2026. Anslaget beräknas öka med 2 700 000 kronor fr.o.m. 2027.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om skärpta regler för villkorlig frigivning ökas anslaget med 700 000 kronor fr.o.m. 2026.

Regeringen föreslår att 4 404 007 000 kronor anvisas under anslaget 1:11 *Rättsliga biträden m.m.* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 4 613 257 000 kronor respektive 4 614 457 000 kronor.

3.9.12 1:12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.

Tabell 3.33 Anslagsutveckling 1:12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.

Tusental kronor

2024	Utfall	94 709	Anslagssparande	-3 722
2025	Anslag	90 987 ¹	Utgiftsprognos	86 657
2026	Förslag	79 487		
2027	Beräknat	80 987		
2028	Beräknat	80 987		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter som uppkommer för staten i samband med vissa skaderegleringar samt för utgifter för ersättning till vissa ombuds- och rättegångskostnader. Anslaget får även användas för utgifter i samband med statens skadeståndsansvar om den enhetliga patentdomstolen överträder EU-rätten.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.34 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	90 987	90 987	90 987
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-11 500	-10 000	-10 000
<i>varav BP26</i>	<i>-11 500</i>	<i>-10 000</i>	<i>-10 000</i>
– Ersättningsregler med brottsoffret i fokus	-11 500	-10 000	-10 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	79 487	80 987	80 987

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Med anledning av kommande lagförslag om utvidgade möjligheter till jämkning av frihetsberövandeersättning minskas anslaget med 11 500 000 kronor för 2026. Från och med 2027 beräknas anslaget minska med 10 000 000 kronor. Anslaget 6:2 *Justitiekanslern* inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse ökas med 3 000 000 kronor fr.o.m. 2026, anslaget 1:9 *Brottsoffermyndigheten* ökas med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2026 och anslaget 1:3 *Kronofogdemyndigheten* inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution ökas med 1 200 000 kronor 2026.

Regeringen föreslår att 79 487 000 kronor anvisas under anslaget 1:12 *Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 80 987 000 kronor respektive 80 987 000 kronor.

3.9.13 1:13 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar

Tabell 3.35 Anslagsutveckling 1:13 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar

Tusental kronor

2024	Utfall	20 629	Anslagssparande	45
2025	Anslag	19 174 ¹	Utgiftsprognos	19 007
2026	Förslag	20 174		
2027	Beräknat	21 174		
2028	Beräknat	21 174		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas till årsavgifter och bidrag till vissa internationella sammanslutningar, internationellt samarbete och forskning med anknytning till rättsväsendets område.

Kompletterande information

Vidare får bidrag till vissa andra internationella sammanslutningar samt internationellt samarbete och forskning med anknytning till Justitiedepartementets område betalas från anslaget.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.36 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:13 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	19 174	19 174	19 174
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	1 000	2 000	2 000
<i>varav BP26</i>	<i>1 000</i>	<i>2 000</i>	<i>2 000</i>
– Höjd avgift till Interpol	1 000	2 000	2 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	20 174	21 174	21 174

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

För att finansiera höjd avgift till Interpol ökas anslaget med 1 000 000 kronor för 2026. Från och med 2027 beräknas anslaget öka med 2 000 000 kronor. Anslaget 1:1 *Polismyndigheten* minskas med motsvarande belopp.

Regeringen föreslår att 20 174 000 kronor anvisas under anslaget 1:13 *Avgifter till vissa internationella sammanslutningar* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 21 174 000 kronor respektive 21 174 000 kronor.

3.9.14 1:14 Bidrag till brottsförebyggande arbete

Tabell 3.37 Anslagsutveckling 1:14 Bidrag till brottsförebyggande arbete

Tusental kronor

2024	Utfall	119 442	Anslagssparande	1 715
2025	Anslag	145 157 ¹	Utgiftsprognos	144 145
2026	Förslag	158 157		
2027	Beräknat	158 157		
2028	Beräknat	158 157		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter i syfte att stärka det brottsförebyggande och brottsofferstödjande arbetet, inklusive det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag för brottsförebyggande åtgärder och administration av dessa, för statsbidrag för åtgärder mot våldsbejakande extremism samt för utvärderingar.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.38 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:14 Bidrag till brottsförebyggande arbete

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	138 157	138 157	138 157
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	30 000	30 000	30 000
<i>varav BP26</i>	<i>30 000</i>	<i>30 000</i>	<i>30 000</i>
– Myndighetssamverkan för barn och unga i organiserad brottslighet	10 000	10 000	10 000
– Statsbidrag till förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism	10 000	10 000	10 000
– Förstärkning av det brottsförebyggande arbetet	10 000	10 000	10 000
Överföring till/från andra anslag	-10 000	-10 000	-10 000
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	158 157	158 157	158 157

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

För att förbättra länsstyrelsernas förutsättningar att stödja det lokala arbetet i den s.k. bob-strukturen, med barn och unga som riskerar att begå eller begår grova brott med koppling till organiserad brottslighet, ökas anslaget med 10 000 000 kronor 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget öka med 10 000 000 kronor.

För statsbidrag till förebyggande insatser mot våldsbejakande extremism ökas anslaget med 10 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

För förstärkning av det brottsförebyggande och brottsofferstödjande arbetet ökas anslaget med 10 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

Tidigare beslutade anslagsförändringar innebär att anslaget minskas med 10 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

Regeringen föreslår att 158 157 000 kronor anvisas under anslaget 1:14 *Bidrag till brottsförebyggande arbete* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 158 157 000 kronor respektive 158 157 000 kronor.

3.9.15 1:15 Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd⁹

Tabell 3.39 Anslagsutveckling 1:15 Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd

Tusental kronor

2024	Utfall	36 874	Anslagssparande	-528
2025	Anslag	42 660 ¹	Utgiftsprognos	41 838
2026	Förslag	48 032		
2027	Beräknat	56 672 ²		
2028	Beräknat	57 688 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 55 927 tkr i 2026 års prisnivå.

³ Motsvarar 55 927 tkr i 2026 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för Myndigheten för säkerhet och integritetsskydds förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.40 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:15 Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	42 660	42 660	42 660
Pris- och löneomräkning ²	872	1 452	2 243
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	4 500	12 560	12 785
<i>varav BP26³</i>	<i>3 000</i>	<i>11 000</i>	<i>11 000</i>
– Justering datalagring och åtkomst till elektronisk information	-3 000	-3 000	-3 000
– Säkerhetspolisens informationshantering		8 000	8 000
– Säkerhetshöjande åtgärder	3 000	3 000	3 000
– Förstärkning	3 000	3 000	3 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	48 032	56 672	57 688

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2025. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2027–2028 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För justering av vilken myndighet som ska vara kontrollorgan för nationell säkerhetslagring i kommande lagförslag om datalagring och tillgång till elektronisk information minskas anslaget med 3 000 000 kronor fr.o.m. 2026. Anslaget 1:12

⁹ Anslagsnamnet föreslås ändras från Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden till Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd i samband med myndighetens namnbyte den 1 mars 2026 (avsnitt 3.10).

Försvarsunderrättelsedomstolen inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap ökas med motsvarande belopp fr.o.m. 2026.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter (SOU 2025:49) beräknas anslaget öka med 8 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

För att vidta säkerhetshöjande åtgärder ökas anslaget med 3 000 000 kronor för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget öka med motsvarande belopp.

För att myndigheten fortsatt ska kunna bedriva en effektiv verksamhet framför allt till följd av ändringar i lagstiftningen om hemliga tvångsmedel ökas anslaget med 3 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

Regeringen föreslår att 48 032 000 kronor anvisas under anslaget 1:15 *Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 56 672 000 kronor respektive 57 688 000 kronor.

3.9.16 1:16 Domarnämnden

Tabell 3.41 Anslagsutveckling 1:16 Domarnämnden

Tusental kronor

2024	Utfall	11 226	Anslagssparande	875
2025	Anslag	14 153 ¹	Utgiftsprognos	13 902
2026	Förslag	14 387		
2027	Beräknat	12 577 ²		
2028	Beräknat	12 816 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 12 387 tkr i 2026 års prisnivå.

³ Motsvarar 12 387 tkr i 2026 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Domarnämndens förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.42 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:16 Domarnämnden

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	12 153	12 153	12 153
Pris- och löneomräkning ²	234	424	663
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	2 000	0	0
<i>varav BP26³</i>	<i>2 000</i>		
– Ökat antal anställningsärenden	2 000		
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	14 387	12 577	12 816

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2025. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2027–2028 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Domarnämnden förstärks för att hantera ökningen av inkomna anställningsärenden. Anslaget ökas därför med 2 000 000 kronor för 2026. Anslaget 1:5 *Sveriges Domstolar* minskas med motsvarande belopp.

Regeringen föreslår att 14 387 000 kronor anvisas under anslaget 1:16 *Domarnämnden* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 12 577 000 kronor respektive 12 816 000 kronor.

3.9.17 1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering

Tabell 3.43 Anslagsutveckling 1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering

Tusental kronor

2024	Utfall	176 445	Anslagssparande	155 549
2025	Anslag	453 000 ¹	Utgiftsprognos	349 547
2026	Förslag	432 000		
2027	Beräknat	458 000		
2028	Beräknat	383 000		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter avseende verksamhet som bedrivs inom ramen för fonden för inre säkerhet och fonden för integrerad gränsförvaltning, instrumentet för gränsförvaltning och visering, samt för administration av bägge.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 3.44 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	416 000	416 000	416 000
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	16 000	42 000	-33 000
<i>varav BP26</i>	<i>112 000</i>	<i>143 000</i>	<i>231 000</i>
– <i>Justerad ram</i>	<i>112 000</i>	<i>143 000</i>	<i>231 000</i>
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	432 000	458 000	383 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

För att justera anslagsnivån efter beräknade utbetalningar ökas anslaget med 112 000 000 kronor för 2026. För 2027 beräknas anslaget öka med 143 000 000 kronor och för 2028 beräknas anslaget öka med 231 000 000 kronor.

Regeringen föreslår att 432 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:17 *Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 458 000 000 kronor respektive 383 000 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska antaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2026 för anslaget 1:17 *Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 751 000 000 kronor 2027–2029.

Skälen för regeringens förslag

Verksamheten inom fonden för inre säkerhet respektive instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik inom fonden för integrerad gränsförvaltning omfattar bl.a. fleråriga projekt som medför utgifter för kommande budgetår. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2026 för anslaget 1:17 *Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 751 000 000 kronor 2027–2029.

Tabell 3.45 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering

Tusental kronor

	Utfall 2024	Prognos 2025	Förslag 2026	Beräknat 2027	Beräknat 2028	Beräknat 2029
Ekonomiska åtaganden vid årets början	431 290	477 215	530 000			
Nya ekonomiska åtaganden	195 378	303 684	484 367			
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden	-149 453	-250 899	-263 367	-378 084	-292 891	-80 025
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	477 215	530 000	751 000			
Beslutat/föreslaget bemyndigande	596 000	530 000	751 000			

3.10 Namnbyte för Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden

3.10.1 Ärendet och dess beredning

Förslaget har utarbetats inom Justitiedepartementet och beretts under hand med Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden.

Lagrådet

Lagförslagen är författningstekniskt och även i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Lagrådets yttrande har därför inte inhämtats.

3.10.2 Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden blir Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd

Regeringens förslag

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden ska, med anledning av att myndigheten ändrar ledningsform, byta namn till Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd. Det nya namnet motiverar ändringar i ett antal lagar som i huvudsak går ut på att hänvisningar till ”Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden” ersätts eller kompletteras med ”Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd”.

Skälen för regeringens förslag

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden inrättades 2008 och är en förvaltningsmyndighet under regeringen som leds av en nämnd. Den nämnd som utgör myndighetens ledning är också ett tillsynsorgan, vars sammansättning och uppgifter regleras i lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet. Enligt lagen ska nämnden utöva tillsyn över bl.a. brottsbekämpande myndigheters användning av hemliga tvångsmedel, kvalificerade skyddsidentiteter samt Polismyndighetens, Säkerhetspolisens och Ekobrottsmyndighetens behandling av personuppgifter. Nämnden är fristående och självständig i förhållande till de myndigheter vars verksamheter tillsynen avser.

Regeringen avser att ändra Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens ledningsform från nämndmyndighet till enrådsmyndighet. Skälet till ändringen är att ledningsformen inte längre bedöms vara ändamålsenlig. Myndigheten har vuxit avsevärt sedan den inrättades och förväntas växa ytterligare framöver. Tillväxten påverkar förutsättningarna för nämnden att leda myndigheten på ett effektivt sätt. Nämnden har i takt med att myndigheten vuxit fått ett ökat administrativt ansvar som är svårt att förena med en växande tillsynsverksamhet. För att komma till rätta med dessa utmaningar bör ledningsformen ändras så att ansvaret för att leda myndigheten läggs på en myndighetschef, samtidigt som nämndens roll som tillsynsorgan renodlas. Tillsynsverksamheten ligger kvar hos nämnden, som blir ett särskilt beslutsorgan vid myndigheten som självständigt i förhållande till myndighetens ledning ansvarar för sina beslut inför regeringen och som behåller namnet Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden (nämnden). Myndighetens roll i fråga om nämndens tillsynsverksamhet blir bl.a. att tillhandahålla resurser och stöd och biträda nämnden när den begär det. Regeringen avser att närmare reglera myndighetens uppgifter i förhållande till nämnden och övriga beslutsorgan i dess instruktion.

Den ändrade ledningsformen innebär att nämnden inte längre utgör myndighetsledning. I övrigt ändras inte nämndens uppgifter eller funktion. Nämndens sammansättning och uppgifter kommer på samma sätt som tidigare att vara reglerad i lag. På samma sätt som tidigare är nämnden också fristående och självständig i förhållande till de myndigheter vars verksamheter tillsynen avser.

Eftersom Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden behåller sitt namn som tillsynsorgan måste myndigheten få ett nytt namn. Det nya namnet föreslås bli Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd, som bedöms avspegla verksamheten vid myndigheten på ett lämpligt sätt. Förslaget om att myndigheten ska byta namn motiverar ändringar i ett antal författningar. Namnet förekommer bl.a. i rättegångsbalken, lagen om belastningsregister, lagen om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott, lagen om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet, offentlighets- och sekretesslagen, lagen om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet, säkerhetsskyddslagen, lagen om hemlig dataavläsning och lagen om hemliga tvångsmedel i syfte att verkställa

frihetsberövande påföljder. I bestämmelser där Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden avser Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden som myndighet föreslås myndighetsnamnet bytas ut mot Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd. I bestämmelser som avser verksamhet vid myndighetens beslutsorgan föreslås i stället att Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd läggs till benämningen av beslutsorganet. Ändringarna är inte avsedda att medföra någon ändring i sak.

Förslaget bedöms leda till marginella kostnadsökningar och mindre utgifter för myndigheten av engångskaraktär i direkt anslutning till bytet av namn och ledningsform. Kostnaderna kan hanteras inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar.

3.10.3 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag

Lagändringarna ska träda i kraft den 1 mars 2026.

Regeringens bedömning

Några särskilda övergångsbestämmelser behövs inte.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Lagändringarna bör träda i kraft samtidigt som myndigheten byter ledningsform, dvs. den 1 mars 2026.

Några övergångsbestämmelser bedöms inte behövas.

3.11 Författningskommentar

3.11.1 Förslaget till lag om ändring i rättegångsbalken

27 kap.

9 a §

I paragrafen föreskrivs en interimistisk beslutanderätt för åklagaren i fråga om tvångsmedlet kvarhållande av försändelse.

Genom ändringen i *tredje stycket* förtydligas att tillsynsorganet Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden finns vid Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd. Ingen ändring i sak är avsedd.

Övervägandena finns i avsnitt 3.10.2.

3.11.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister

6 §

Paragrafen reglerar tillgången till personuppgifter i belastningsregistret.

Ändringen i *första stycket första punkten* innebär att Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden till följd av myndighetens namnbyte ändras till Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd. Ingen ändring i sak är avsedd.

Övervägandena finns i avsnitt 3.10.2.

3.11.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott

6 b §

I paragrafen regleras en skyldighet för domstol att underrätta Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden vid vissa beslut i frågor om tvångsmedel.

Genom ändringen i *första stycket* förtydligas att tillsynsorganet Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden finns vid Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd. Ingen ändring i sak är avsedd.

Övervägandena finns i avsnitt 3.10.2.

3.11.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet

1 §

I paragrafen anges Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens tillsyn.

Genom ändringen i *första stycket* förtydligas att tillsynsorganet Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden finns vid Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd. Ingen ändring i sak är avsedd.

Övervägandena finns i avsnitt 3.10.2.

3.11.5 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

1 kap.

7 §

Paragrafen

upplyser om innehållet i lagens sjätte avdelning.

Ändringen i *andra strecksatsen* innebär att Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden till följd av myndighetens namnbyte ändras till Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd. Ingen ändring i sak är avsedd.

Övervägandena finns i avsnitt 3.10.2.

42 kap.

5–8 §§

I paragraferna föreskrivs vilken sekretess som ska gälla för uppgift hos Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd i tillsynsverksamhet enligt lagen (2007:900) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet. Samtliga ändringar är en följd av att tillsynsorganet Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden ska finnas vid Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd. Sekretessskyddet för de aktuella uppgifterna är avsett att förbli oförändrat.

Övervägandena finns i avsnitt 3.10.2.

3.11.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet

5 §

Paragrafen reglerar underrättelseskyldigheten till Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden.

Genom ändringen förtydligas att tillsynsorganet Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden finns vid Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd. Ingen ändring i sak är avsedd.

Övervägandena finns i avsnitt 3.10.2.

3.11.7 Förslaget till lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (2018:585)

3 kap.

19 §

I paragrafen finns bestämmelser om utlämnande av uppgifter för säkerhetsprövning.

Genom ändringen i *andra stycket* förtydligas att det är beslutsorganet registerkontroll-delegationen som fattar de aktuella besluten och vid vilken myndighet detta beslutsorgan finns. Ingen ändring i sak är avsedd.

Övervägandena finns i avsnitt 3.10.2.

3.11.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning

21 §

I paragrafen föreskrivs en skyldighet för domstol att underrätta Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden vid beslut i frågor om hemlig dataavläsning.

Genom ändringen förtydligas att tillsynsorganet Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden finns vid Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd. Ingen ändring i sak är avsedd.

Övervägandena finns i avsnitt 3.10.2.

3.11.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (2024:326) om hemliga tvångsmedel i syfte att verkställa frihetsberövande påföljder

9 §

Paragrafen anger vilka bestämmelser i lagen om hemlig dataavläsning som ska tillämpas i fråga om hemlig dataavläsning enligt lagen.

Genom ändringen i *första stycket*, *sjätte strecksatsen* förtydligas att tillsynsorganet Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden finns vid Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd. Ingen ändring i sak är avsedd.

Övervägandena finns i avsnitt 3.10.2.